

Holy Bible

Aionian Edition®

प्रेम संदेश

Ahirani Gospels

AionianBible.org

The world's first Holy Bible untranslation

100% free to copy and print

also known as "The Purple Bible"

Holy Bible Aionian Edition ®

प्रेम संदेश

Ahirani Gospels

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2024

Source text: eBible.org

Source version: 8/25/2024

Source copyright: Creative Commons Attribution 4.0

The Word for the World International, 2020

Formatted by Speedata Publisher 4.19.20 (Pro) on 8/31/2024

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc

<https://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

अहिराणी at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aiōdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aiōdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

History

अहिराणी at AionianBible.org/History

- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEP Bible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 377 translations now available in 166 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

मत्तय	11
मार्क	69

APPENDIX

Reader's Guide

Glossary

Maps

Destiny

Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

The Crucifixion

*"Jesus said, 'Father, forgive them, for they don't know what they are doing.'
Dividing his garments among them, they cast lots."*

Luke 23:34

मन्तय

1 येशु ख्रिस्त जो दावीद राजाना पोर्या, जो अब्राहामना पोर्या ह्याना वंशावळीनं पुस्तक. **2** अब्राहामले इसहाक नावना पोर्या व्हयना; इसहाकले याकोब; याकोबले यहुदा; अनं त्याना भाऊ व्हयनात; **3** यहुदाले तामारेपाईन पेरेस अनं जेरह व्हयनात; पेरेसले हेस्रोन व्हयना; हेस्रोनले अराम व्हयना; **4** अरामले अम्मीनादाब; अम्मीनादाबले नहशोन; नहशोनले सल्मोन; **5** सल्मोनले रहाबेपाईन बवाज; बवाजाले रूथपाईन ओबेद; ओबेदाले इशाय; **6** अनं इशायले; दावीद राजा व्हयना; जी पहिले उरीयानी बायको व्हती; तिनापाईन दावीदले शलमोन व्हयना; **7** शलमोनले रहाबाम; रहाबामले अबीया; अबीयाले आसा; **8** आसाले यहोशाफाट; यहोशाफाटले योराम; योरामले उज्जीया; **9** उज्जीयाले योथाम; योथामले आहाज; आहाजले हिज्कीया; **10** हिज्कीयाले मन्नशे; मन्नशेला आमोन; आमोनले योशीया; **11** अनी बाबेलले देशांतर व्हयनं तवय योशीयाले यखन्या अनं त्याना भाऊ व्हयनात. **12** बाबेलले देशांतर व्हयनं तवय यखन्याले शलतीएल व्हयना; शलतीएलले जस्बूबाबेल; **13** जस्बूबाबेलले अबीहद; अबीहदले एल्याकीम; एल्याकीमले अज्जुर; **14** अज्जुरले सादोक; सादोकले याखीम; याखीमले एलीहद; **15** एलीहदले एलाजार; एलाजारले मन्तान; मन्तानले याकोब; **16** अनी याकोबले योसेफ व्हयना. जो मरीयाना नवरा व्हता, अनी मरीयाले येशु व्हयना ज्याले ख्रिस्त म्हणतस. **17** याप्रमाणे अब्राहामपाईन दावीदपावत सर्व मिळीसन चौदा पिढ्या; दावीदपाईन बाबेलले देशांतर करं तोपावत चौदा पिढ्या; अनी बाबेलले देशांतर व्हवनं तवयपाईन ख्रिस्तपावत चौदा पिढ्या. **18** येशुना जन्म असा व्हयना की, त्यानी माय मरीया हिनी योसेफसंगे मांगनी व्हयेल व्हती, त्यासनं लगीन व्हवाना पहिले पवित्र आत्माकडतीन तिले दिवस राही गयात. अस दखायी वनं **19** तिना नवरा योसेफ हाऊ एक धार्मीक माणूस व्हता अनं तिनी बदनामी व्हवाले नको म्हणीसन तिले चुपचाप सोडी देवानी त्यानी ईच्छा व्हती. **20** जवय तो हाऊ ईचार करीच राहीता ईतलामा एक प्रभुना स्वर्गदूतनी त्याले सपनमा दर्शन दिसन सांगं, हे, “योसेफ दावीदना पोर्या, तु मरीयाले बायको बनाडाले घाबरू नको, कारण तिना पोटमा जो गर्भ शे, तो पवित्र आत्माकडतीन शे. **21** ती पोर्याले जन्म दि त्यानं नाव तु येशु ठेव, कारण तोच आपला लोकसले पापपाईन वाचाडी.” **22** हाई सर्व यानाकरता व्हयनं, की, प्रभुनी संदेशसनाद्वारा जे सांगेल व्हतं ते पुर्ण व्हवाले पाहिजे

ते अस. 23 दखा, “कुमारी गर्भवती व्हई अनं तिले पोर्या व्हई, अनी त्याले इम्मानुएल हाई नाव देतीन.” ह्या नावना अर्थ “आमनासंगे देव असा शे.” 24 तवय झोपमाईन ऊठानंतर प्रभुना दूतनी जशी आज्ञा करी, तसं योसेफनी करं त्यानी आपली बायकोना स्विकार करा. 25 जोपावत तिनी पोर्याले जन्म दिधा नही, तोपावत मरीयाना जोडे तो निजना नही, जवय पोर्या व्हयना तवय त्यानी त्यानं नाव येशु ठेवं.

2 जवय हेरोद राजा व्हता. तवय यहूदीयातील प्रांतमा बेथलहेम गावमा येशुना जन्मनंतर, दखा पुर्व दिशाकडतीन ज्योतिषी येरूशलेमले ईसन ईचार-पुस करू लागनात. 2 “यहूदीसना राजा जन्मना तो कोठे शे? कारण आम्हीन पुर्व दिशाले तारा दखीसन त्याले नमन कराले येल शेतस.” 3 हेरोद राजानी जवय हाई ऐकं तवय तो अनं पुरं येरूशलेम घाबरी गयं. 4 तवय त्यानी लोकसना मुख्य याजक, अनी शास्त्रीसले बलाईसन ईचारं की, ख्रिस्तना जन्म कोठे व्हणार शे? 5 त्यासनी त्याले सांगं, “यहूदीयाना बेथलहेम गावमा” कारण संदेशासनाद्वारा असच लिखेल शे, की. 6 “हे यहूदाना प्रदेश बेथलहेम? तु यहूदाना सर्व सरदारसमा कनिष्ठ शे; अस अजिबात नही? कारण मना इझ्राएल लोकसले संभाळी असा सरदार तुनामातीन निधी.” 7 तवय ज्योतिषीसले हेरोद राजानी गुपचुप बलाईसन तारा दखावानी येळ नीट ईचारी लिधी. 8 त्यासले बेथलहेमले धाडतांना सांगं, “तुम्हीन जाईसन त्या बाळबडल नीट ईचारपुस करा, शोध लागी तवय माले बी निरोप घा, म्हणजे मी पण ईसन त्याले नमन करसु.” 9 राजानं बोलनं ऐकीसन त्या तठेन निघनात त्यासनी जो तारा पुर्व दिशाले दखेल व्हता, जठे ते बाळ व्हतं. त्या जागावर जाईसन पोहचत नही तोपावत त्यासनापुढे चालना. 10 त्या ताराले दखीसन त्या भलताच खूश व्हयनात. 11 जवय त्या घरमा गयात, तवय बाळले त्यानी माय मरीया जोडे त्यासनी दखं. अनं त्यासनी त्याना पाया पडीसन त्याले नमन करं, त्यासनी त्यासन्या थैल्या सोडीसन त्यानामाईन सोनं, ऊद, गंधरस, हाई त्याले अर्पण करं. 12 मंग सपनमा परमेश्वर कडतीन त्यासले सूचना भेटनी की, हेरोद राजाकडे परत जावानं नही, म्हणीसन त्या दूसरी वाटतीन त्यासना देशमा निधी गयात. 13 ज्योतिषी लोके जावानंतर प्रभुना दूतनी योसेफले सपनमा दर्शन दिसन सांगं, “ऊठ, बाळले अनी त्यानी मायले लिसन मिसर देशमा पळी जाय, मी तुले सांगस नही तोपावत तु तठेच रहाय.” कारण बाळले मारासाठे हेरोद त्याना शोध कराव शे? 14

मंग तो ऊठना अनं रातमाच बाळले अनी त्यानी मायले लिसन मिसर देशमा पळी ग्या. 15 अनी हेरोद मरस पावत त्या तठेच रूहायनात, “मी मना पोर्ग्याले मिसर देशमातीन बलायेल शे.” जे प्रभुने संदेशासनाद्वारा सांगेल व्हतं, ते पुरं व्हावाले पाहिजे म्हणीसन अस व्हयनं. 16 ज्योतिषीसनी आपले फसाडं म्हणीसन हेरोद भलता संतापना अनं जी माहिती ज्योतिषीसपाईन नीट ईचारी लेयल व्हती, तिना प्रमाणे बेथलहेम अनी आस-पासना सर्व गावसमा ज्या दोन वरीसना अनी त्यानापेक्षा कमी वयना पोर्ग्या व्हतात, त्या सर्वासले त्यानी शिपाई धाडीसन मारी टाकं. 17 थिर्मया संदेशानाद्वारे जे सांगेल व्हतं; त्या येळले ते पुर्ण व्हयनं ते अस; 18 रामा गावमा रडानं अनं आक्रोशसना शब्द ऐकाले वनात. राहेल तिना पोर्ग्यास करता भलती रडी रूहायनी शे, त्या रूहायनात नहीत म्हणीसन तिनं समाधान व्हई नही रूहायनं. 19 मंग हेरोद राजा मरानंतर, प्रभुना दूत मिसर देशमा योसेफले सपनमा दर्शन दिसन बोलना. 20 ऊठ, बाळले अनी त्याना मायले लिसन इझ्राएल देशमा निधी जाय, कारण ज्या बाळले माराले दखी राहीता, त्या मरी जायेल शेतस. 21 तवय तो झोपमाईन ऊठना बाळले अनी त्यानी मायले लिसन इझ्राएल देशमा वना; 22 पण अर्खेलाव हाऊ त्याना बाप हेरोदना जागावर यहदीयामा राज्य करी, रूहाईता हाई ऐकीसन योसेफ तठे जावाले भ्यायना अनं सपनमा सुचना भेटनी त्याना प्रमाणे तो गालील प्रांतमा निधी ग्या. 23 अनं नासरेथ नावना गावले जाईसन रूहाईना, ते यानाकरता की त्याले नासोरी म्हणतीन; हाई जे संदेशासद्वारे सांगेल व्हतं, ते पुरं व्हई.

3 त्या दिनमा बाप्तिस्मा करनारा योहान हाऊ, यहदीयाना जंगलमा ईसन अशी घोषणा देवाले लागना की, 2 “पापसपाईन फिरा कारण स्वर्गनं राज्य जोडे येल शे!” 3 त्यानाबद्दल यशया संदेशनी सांगेल व्हतं की, “जंगलमा घोषणा करनारानी वाणी व्हयनी की, परमेश्वरनी येवानी वाट तयार करा, अनी परमेश्वर जी वाट वरतीन जावाव शे, ती वाट नीट करा.” 4 योहानना कपडा ह्या उंटसना केससपाईन बनाडेल व्हतात. त्याना कंबरले कातडाना पट्टा व्हता, त्यानं जेवण रानमध अनं टोळ व्हतं. 5 तवय त्याना संदेश ऐकाकरता यरूशलेम, सर्वा यहदीयाना प्रदेश अनी यार्देन नदी, त्याना जवळपासना सर्व प्रदेशना सर्वा लोके त्यानाजोडे वनात. 6 त्या लोकसनी पाप कबुल करं, म्हणजे तो त्यासले यार्देन नदीमा बाप्तिस्मा दे. 7 पण परूसी अनी सदुकी पंथना लोकसपैकी बराच जणसले आपलाकडे बाप्तिस्मा लेवाकरता येतांना दखीन, त्यानी त्यासले सांगं, “अरे सापसना पिल्लासवन!”

देवना येनारा क्रोधपाईन पळी जावाले तुमले कोणी सावध करं. 8 बाप्तिस्मा लेवाना पहिले पापसपाईन फिरा शोभी असा सत्कर्म करा, 9 अनं अब्राहाम आमना बाप शे, अस मनमा आणु नका; कारण मी तुमले सांगस की, देव अब्राहाम करता दगडसपाईन संतती उत्पन्न कराले समर्थ शे! 10 आतेच झाडना मुळजोडे कुरहाड ठेयेल शे, जे जे झाड चांगलं फळ देस नही, ते ते झाड तोडीसन अग्नीमा टाकामा येस. 11 मी पाणीघाई तुमना बाप्तिस्मा पापसपाईन फिराकरता करस हाई खरं शे; पण जो मना मांगतीन ई र्हायना तो मनापेक्षा इतला समर्थ शे की, मी त्याना जोडा उचलीन चालानी पण मनी लायकी नही शे, तो पवित्र आत्माघाई अनी अग्नीघाई तुमना बाप्तिस्मा कराव शे. 12 त्याना हातमा त्यानं सुपडं शे, तो त्यानं खळं पुर्ण स्वच्छ करी, अनी आपला कोठारमा गहु गोया करीसन ठेई. पण जो भुस्सा राही त्याले नही वलावनारी अग्नीमा जाळी टाकी. 13 तवय येशु योहान कडतीन बाप्तिस्मा करी लेवाकरता गालील प्रदेशमा यार्देन नदीवर त्यानाकडे वना; 14 पण योहान त्याले मना करीसन बोलना, मी तुमना हाततीन बाप्तिस्मा लेवाले पाहिजे, पण तुम्हीन मनाकडे कशा काय ई राहीनात? 15 तवय येशु त्याले बोलना, आते हाई व्हऊ दे; कारण सर्व रिति प्रमाणे धार्मीक काम पुर्ण करनं हाई आपलाकरता चांगलं शे, तवय योहाननी तस व्हवु दिधं. 16 मंग बाप्तिस्मा लेवावर येशु पाणीमाईन वर वना. अनी दखा, स्वर्ग उघडनं तवय परमेश्वरना आत्मा कबुतरना रूपमा उतरीन स्वतःवर ई राहिना अस त्याले दखायनं. 17 अनी लगेच स्वर्गमाईन अशी वाणी व्हयनी की, हाऊ मना पोर्या माले परमप्रिय शे. मी त्यानावर संतुष्ट शे.

4 तवय सैतानकडतीन येशुनी परिक्षा व्हवाले पाहिजे म्हणीसन आत्मा त्याले जंगलमा लई गया. 2 मंग त्यानी चाळीस दिन चाळीस रात उपवास करा, त्यानंतर त्याले भलती भूक लागनी. 3 मंग सैतान येशुना जोडे ईसन त्याले बोलना; “तु देवना पोर्या शे, तर ह्या दगडले आज्ञा कर की, भाकर व्हई जा. 4 पण येशुनी त्याले उत्तर दिधं, ‘माणुस फक्त भाकर खाईसन नही तर देवना मूख माईन निघणारा प्रत्येक वचनघाई जगी, असा शास्त्रलेख शे.’” 5 मंग सैतान येशुले पवित्र नगर यरूशलेममा लई गया अनी मंदिरना शेंडावर त्याले उभं करं; 6 मंग त्यानी त्याले सांगं, “तु देवना पोर्या व्हशी तर आठेन खाल उडी मार,” कारण शास्त्रलेखमा अस लिखेल शे की, “तुनं रक्षण कराकरता देव आपला स्वर्गदूतसले तुनाबद्दल आज्ञा दि.” तुना पायसले दगडनी ठेच लागाले नको म्हणीन त्या तुले हातवर

झेली लेतीन. 7 मंग येशुनी त्याले उत्तर दिधं, आखो असा शास्त्रलेख शे की, परमेश्वर जो तुना देव त्यानी परिक्षा दखु नको. 8 मंग सैतान त्याले एक भलता उचा डोंगरवर लई गया अनी त्याले जगमाधला सर्वा राज्य अनी त्यासनं वैभव फटकामा दखाडं, 9 अनी त्याले सांगं, “जर तु पाया पडीन माले नमन करशी तर हाई सर्व तुनं व्हई जाई.” 10 तवय येशुनी त्याले उत्तर दिधं, “अरे सैतान, आठेन चालता व्हय,” कारण अस शास्त्रमा लिखेल शे की, “परमेश्वर तुना देव यानी भक्ती कर, अनी फक्त त्यानीच सेवा कर!” 11 मंग सैतान तठेन निधी गया, अनी दखा, देवदूत ईसन त्यानी सेवा कराले लागनात. 12 मंग योहानले कैदखानामा टाकं हाई ऐकीसन येशु गालीलमा गया; 13 अनी नासरेथ सोडीन जबूलून अनं नफताली यासना हद्दीमातला समुद्रना किनारावरला कफर्णहुम गावले जाईसन राहीना; 14 हाई यानाकरता की, यशया संदेशानाद्वारा जे सांगेल व्हतं ते पुर्ण व्हयनं, ते अस की, 15 जबूलून अनं नफताली प्रांत, समुद्र किनारावरला, यार्देनना पलीकडला देश, गैरयहूदी लोकसना गालील प्रांत. 16 आठला अंधारामा बशेल लोकसनी मोठा उजेड दखा अनी ज्या मृत्युना प्रदेशमा, अनी छायामा बठेल व्हतात, त्यासनासाठे एक मोठी ज्योती उगम पावनी शे. 17 तवयपाईन येशु उपदेश करीसन सांगु लागना की, “पापसपाईन फिरा कारण स्वर्गनं राज्य जोडे येल शे!” 18 मंग येशु गालील समुद्रना जोडेतीन चाली राहिता. तवय त्यानी शिमोन पेत्र अनी त्याना भाऊ आंद्रिया या दोन्ही भाऊसले समुद्रमा जाळं टाकतांना दखं; कारण त्या मासा धरणारा व्हतात. 19 येशुनी त्यासले सांगं, “मनामांगे या, लोकसले देवना राज्यमा कसं लयतस, हाई मी तुमले शिकाडसु.” 20 त्यासनी लगेच जाळं तठेच सोडं अनी त्या त्याना मांगे निघनात. 21 तठेन पुढे जावानंतर त्यानी दूसरा दोन्ही भाऊ म्हणजे, जब्दीना पोर्या याकोब, अनं योहान यासले आपला बाप जब्दीनासांगे नावमा जाळं सवारतांना दखं, अनी येशुनी त्यासले बलायं. 22 मंग त्यासनी लगेच त्यासना बाप अनं नावले सोडीसन त्यानामांगे चालु लागनात. 23 मंग येशु यहूदी लोकसना सभास्थानमा, प्रवचन करत अनं देवराज्यनी सुवार्ता गाजाडत सर्वा कमजोर अनं रोगीसले बरं करत गालीलभर फिरना; 24 अनी त्यानी बातमी सिरिया देशभर पसरनी; तवय ज्या येग-येगळा प्रकारना रोगग्रस्त व्हतात, ज्या भूत लागेल, मिरगिवाला अनं लखवा व्हयेल व्हतात असा सर्वासले त्यानाकडे लयनात, अनी त्यानी त्यासले बरं करं. 25 मंग गालील, दकापलीस, यरूशलेम,

यहदीया, अनं यार्देन नदीना पलीकडला प्रदेशमातीन लोकसनी गर्दी त्यानामांगे चालाले लागनी.

5 तवय त्या लोकसमुदायले दखीन येशु डोंगरवर चढी गया, अनं तो बसना तवय त्याना शिष्य त्यानाजोडे वनात. **2** मंग तो त्यासले शिकाडु लागना. **3** “ज्या मनतीन गरीब त्या धन्य; कारण स्वर्गना राज्य त्यासनं शे!” **4** ज्या शोक करतस त्या धन्य; कारण त्यासले सांत्वन भेटी. **5** ज्या नम्र त्या धन्य, कारण त्या पृथ्वीना वारसदार व्हतीन. **6** ज्या धार्मीकतेना भूक्या-तिशा त्या धन्य, कारण त्या तृप्त व्हतीन. **7** ज्या दयाळु त्या धन्य, कारण त्यासनावर दया व्हई. **8** ज्या मनना शुध्द त्या धन्य कारण त्या देवले दखतीन. **9** ज्या शांती निर्माण करनारा त्या धन्य, कारण त्यासले देवना पोर्या म्हणतीन. **10** धार्मीकतामुये ज्यासना छळ व्हयेल शे, त्या धन्य, कारण स्वर्गनं राज्य त्यासनं शे. **11** मनामुये जवय लोक तुमनी निंदा अनं छळ करतीन, अनी तुमना विरुध्द सर्वा प्रकारन्या वाईट लबाडीमा बोलतीन तवय तुम्हीन धन्य. **12** आनंद करा, उल्लास करा, कारण स्वर्गमा तुमनं प्रतिफळ मोठं शे; कारण तुमना पहिले ज्या संदेशा व्हई गयात त्यासना त्यासनी तसाच छळ करा. **13** तुम्हीन पृथ्वीना मीठ शेतस; पण जर मीठना खारटपणाच निंघी गया तर तो खारटपणा त्याले कशाघाई आणता ई? ते काय कामनं रूहावाव नहीं, तर ते फेकाई जाई अनी लोकसना पायखाल चेंदाई जाई. **14** तुम्हीन जगना प्रकाश शेतस; डोंगरवरलं शहर लपु शकस नहीं. **15** दिवा लाईसन चंपानाखाल ठेवतस नहीं, दिवठणीवर ठेवतस म्हणजे तो घरमधला सर्वासले प्रकाश देस. **16** तसच तुमना प्रकाश लोकससमोर असा पडू घा की, त्यासनी तुमना सत्कर्म दखीसन तुमना स्वर्गमधला बापनं गौरव कराले पाहिजे. **17** अस नका समजा की, मी नियमशास्त्र अनं संदेशासना ग्रंथ नष्ट कराले येल शे; मी तर ते पुरं कराले येल शे. **18** कारण मी तुमले सत्य सांगस की, जोपावत आकाश अनं पृथ्वी नष्ट व्हस नहीं तोपावत सर्वकाही पुरं व्हवाशिवाय नियमशास्त्रमधला एक बी कानामात्रा नष्ट व्हवावू नहीं. **19** यामुये जो कोणी यामधली धाकलीत-धाकली एखादी आज्ञा नष्ट करीसन लोकसले शिकाडी त्याले स्वर्गना राज्यमा सर्वात धाकला म्हणतीन, पण तो जर सर्वा आज्ञा पाळी अनं लोकसले शिकाडी त्याले स्वर्गना राज्यमा सर्वात मोठा म्हणतीन. **20** मी तुमले सांगस, शास्त्री अनं परूशी ह्यासपेक्षा तुमना नम्रपणा अधिक व्हवाशिवाय स्वर्गना राज्यमा तुमना प्रवेश व्हनारच नहीं. **21** खून करू नको अनं जो

कोणी खून करी तो न्यायालयमा दंडकरता पात्र व्हाई, हाई पुर्वजसनी सांगेल व्हतं, हाई तुम्हीन ऐकेल शे. 22 मी तर तुमले सांगस, जो आपला भाऊवर बिनकामना संताप करी तो न्यायालयना शिक्षाना पात्र व्हाई, जो कोणी आपला भाऊले, अरे येडा असं म्हनी तो उच्च न्यायालयना शिक्षाले पात्र व्हाई; अनी जो कोणी त्याले, “अरे मुर्खा” असं म्हनी तो अग्नीनरकना शिक्षाले पात्र व्हाई. (Geenna g1067) 23 यामुजे जर तु देवले अर्पण कराले वेदीवर काही भेट लयना अनी तवय तुले आठवण व्हयनी की, मना भाऊले मनाबद्दल काही राग शे. 24 तर आपली भेट वेदीना समोर सोडीसन पहिले आपला भाऊसंगे तडजोड कर, अनी मंग ईसन आपलं दान अर्पण कर. 25 वाटवर तुना शत्रु तुनाबरोबर शे, तवय त्यानासंगे तडजोड कर, नही तर तो तुले न्यायाधिशना हातमा दि, न्यायाधिश तुले शिपाईसना हातमा दि, अनी शिपाई तुले कैदखानामा टाकतीन. 26 मी तुले खरंखरं सांगस, जोपावत दमडीन दमडी फेडापावत तठेन तुनी सुटका व्हाव नही. 27 व्यभिचार करू नको, हाई जे सांगेल व्हतं, ते तुम्हीन ऐकेल शे. 28 मी तुमले सांगस, जो कोणी बाईकडे वाईट ईचारतीन दखस तवय त्यानी आपला मनमा तिनाबद्दल व्यभिचार करेलच शे. 29 जर तुना उजवा डोया तुले पाप कराले लावस, तर तु त्याले काढीसन फेकी दे! कारण तुनं पुरं शरीर नरकमा जावापेक्षा एक अवयवना नाश व्हाले पाहिजे, हाई तुनाकरता जास्त चांगलं शे. (Geenna g1067) 30 तुना उजवा हात तुले पाप कराले लावस तर, तु त्याले कापी टाक! कारण तुनं पुरं शरीर नरकमा जावापेक्षा, तुना एक अवयवना नाश व्हाई, हाई तुनाकरता जास्त चांगलं शे. (Geenna g1067) 31 जो कोणी बायकोले सुटपत्र देवाले दखसं त्यानी तिले सुटपत्र देवाले पाहिजे, हाई बी सांगेल व्हतं. 32 मी तर तुमले सांगस, जो कोणी आपली बायकोले व्यभिचारना कारणतीन सोडस तर तो तीले व्यभिचारीनी बनाडस; अनी जो कोणी अशी सोडेल बाईसंगे लगीन करस तो बी व्यभिचार करस. 33 “खोटी शपथ लेवु नको” तर “आपली शपथ देवनापुढे खरी कर” असं पुर्वजसले सांगेल व्हत, हाई तुम्हीन ऐकेल शे. 34 मी तुमले सांगस, शप्पथ वाहू नका; अनी स्वर्गनी पण शप्पथ वाहू नका. कारण ते देवना राजासन शे. 35 पृथ्वीनी पण शप्पथ वाहू नका, कारण ती देवनी पाय ठेवानी जागा शे अनी यरूशलेमनी पण शप्पथ वाहू नका, कारण ती “थोर राजानी नगरी शे.” 36 आपला डोकानी पण शपथ वाहू नको, कारण तु डोकाना एक बी केस पांढरा अनं काया करू शकस नही. 37 तुमले “हो” म्हणनं व्हाई “हो” म्हणा,

“नहीं” म्हणून व्हई तर “नहीं” ऐवढच रूहावाले पाहिजे; यातीन जे काही जास्त ते वाईट पाईन शे. 38 “तुम्हीन हाई ऐकेल शे की, ‘डोयना बदलामा डोया’ अनं दातना बदलामा दात.” 39 मी तर तुमले सांगस वाईट माणुसले अडावुच नका, कारण जो कोणी तुमना एक गालवर मारस, तर दुसरा गाल बी त्यानाकडे करा. 40 जो कोणी जबरदस्तीतीन तुना गंजीफराक लेवाले दखस, त्याले तुना बाहेरना कपडा बी लेऊ दे; 41 जो कोणी तुले जबरदस्तीतीन एक कोस लई जाई, त्यानासंगे तु दोन कोस जाय. 42 जो तुनाकडे काही मांगस त्याले दे, अनी जो तुनाकडे उसनं मांगाले दखस त्यानापाईन पाठ फिरावु नको. 43 आपला शेजारीसवर प्रिती कर, अनं शत्रुसना व्देश कर, अस सांगेल व्हतं, ते तुम्हीन ऐकेल शे. 44 मी तर तुमले सांगस आपला शत्रुवर प्रिती करा, अनं ज्या तुमना छळ करतस त्यासनासाठे प्रार्थना करा. 45 ते यानाकरता की तुम्हीन स्वर्गना पिताना पुत्र व्हावाले पाहिजे, कारण तो चांगलासवर अनं वाईटसवर पन आपला सुर्य उगाडस अनी धार्मीक अनं अधार्मीक मानससवर बी पाऊस पाडस. 46 ज्या तुमनावर प्रिती करतस, त्यासनावर तुम्हीन प्रिती करी तर तुमले काय प्रतीफळ मिळी, कारण जकातदार बी तसच करतस ना? 47 जवय तुम्हीन आपला बंधुसले नमस्कार करतस पण त्यामा काय विशेष? कारण गैरयहूदी पण तसच करतस ना? 48 जशा तुमना स्वर्गीय पिता परीपुर्ण शे, “तस तुम्हीन पण पुर्ण व्हा.”

6 तुम्हीन आपला धार्मीक कामे लोकसले दखाडाकरता करू नका, तसं करावर तुमना स्वर्गना पितापाईन तुमले प्रतिफळ मिळाव नही. 2 यामुये तु जवय दानधर्म करस तवय लोकसनी आपला गौरव कराले पाहिजे म्हणीसन ढोंगी जसा सभास्थानमा अनी रस्तावर आपलापुढे शंख वाजाडतस तसं करू नको, मी तुमले सत्य सांगस की, त्यासले त्यानं प्रतिफळ मिळी जायेल शे. 3 तु जवय दानधर्म करस, तवय तूना उजवा हात काय करस, हाई तुना डावा हातले समजाले नको. 4 जवय तु दानधर्म करस, ते गुप्तपणे व्हावाले पाहिजे, म्हणजे तुले दखणारा, गुप्त पिता परमेश्वर तुले तूनं फळ दि. 5 तसच जवय तुम्हीन प्रार्थना करतस, तवय ढोंगीसनामायक करू नका; कारण लोकसनी आपले दखाले पाहिजे म्हणीसन सभास्थानमा अनं चवाटावर ऊभा राहिन प्रार्थना कराले त्यासले आवडस, मी तुमले सत्य सांगस की, त्यासले त्यासनं प्रतीफळ मिळी जायेल शे. 6 तु जवय प्रार्थना करस, तवय तू आपला खोलीमा जाईसन दार लाव, अनी आपला गुप्तवासी

पितानी प्रार्थना कर, म्हणजे तुना गुप्तवासी पिता तुले फळ दि. 7 तुम्हीन जवय प्रार्थना करतस तवय गैरयह्दीस मायक बिनकामनं बडबड करू नका, आपण बराच बोलनुत म्हणीसन आपली मागणी मान्य व्हई अस त्यासले वाटस. 8 तुम्हीन त्यासनामायक व्हवु नका, कारण तुमन्या ज्या गरजा शेतस हाई तुमना स्वर्गना पिताले, तुम्हीन त्यानाकडे मांगाना पहिले त्याले सर्व माहीत शे. 9 मंग तुम्हीन अशी प्रार्थना करा; हे आमना स्वर्ग माधला देवबाप, तुनं नाव पवित्र मानोत; 10 तुनं राज्य येवो, जस स्वर्गमा तसं पृथ्वीवर बी तुना ईच्छाप्रमाणे व्हवो. 11 आमनी रोजनी भाकर आज आमले दे; 12 अनी जसं आम्हीन दुसरासना अपराध माफ करात, तसं तु पण आमना अपराध क्षमा कर; 13 अनी आमले परिक्षामा पाडू नको; तर आमले पापमातीन सोडाव. कारण की, राज्य, सामर्थ्य, अनी गौरव, हाई सदासर्वकाळ तुनंच शे; आमेन. 14 जर तुम्हीन लोकसना अपराधनी क्षमा करतस, तर तुमना स्वर्गीय पिता बी तुमले क्षमा करी. 15 पण जर तुम्हीन लोकसले क्षमा कर नही, तर तुमना स्वर्गीय पिता बी तुमले क्षमा करावु नही. 16 तुम्हीन जवय उपास धरतस तवय ढोंगीसनामायक तोंड उतारीसन बठु नका. कारण आपला उपास शे अस लोकसनी दखावं म्हणीन त्या आपलं तोंड उतारतस, मी तुमले सत्य सांगस की, त्यासले त्यासनं प्रतीफळ भेटी जायेल शे. 17 तु उपवास करस तवय आपला डोकाले तेल लाव. अनं तोंड धोय; 18 हाई यानाकरता की, तु उपवास करस, हाई लोकसले नही तर तुना स्वर्गीय पिता याले दखावाले पाहिजे, म्हणजे तो तुले फळ दि. 19 स्वतःकरता पृथ्वीवर धन गोया करू नका; कारण त्याले उधी लागस अनं गंजीसन त्याना नाश व्हस, अनी चोर बी घर फोडीसन चोरी करतस; 20 तर आपलाकरता स्वर्गमाधलं धन गोया करा; कारण तठे उधी अनं गंज लागीसन त्याना नाश व्हवावू नही, अनं चोर बी घर फोडीसन चोरी करस नही; 21 कारण जठे तुमनं धन शे, तठे तुमनं मन बी लागी राही. 22 डोया हाऊ शरिरना दिवा शे; जर तुना डोया निष्पाप व्हई तर तुनं सगळं शरीर प्रकाशमय व्हई; 23 जर तुना डोया दोषी रूहायना तर तुनं सगळं शरीर अंधकारमय व्हई; म्हणजे तुनामातील प्रकाश-अंधार रूहायना तर तो अंधार कितला भयंकर व्हई! 24 तर कोणी दोन मालकसनी सेवा करू शकस नही, कारण तो एकना व्देष करी, तर दुसरानी सेवा करी; नही तर एकनासंगे चांगला वागी, तर दुसरानासंगे वाईट वागी; मंग तुम्हीन देवनी अनी धननी सेवा करू शकतस नही. 25 यामुये मी तुमले सांगस

की, आपला जिवबद्दल, म्हणजे आपण काय खावाले अनं काय पेवाले पाहिजे; अनी आपला शरिरबद्दल म्हणजे आपण काय पांघरानं, यानी चिंता करीसन बठु नका. कारण अन्नपेक्षा जिव, अनं कपडासपेक्षा शरीर जास्त महत्वनं शे की, नही? 26 आकाशमधला पक्षीसकडे ध्यान दिसन दखा; त्या पेरतस बी नही, कापणी बी करतस नही, अनं कोठारसमा साठाडतस बी नही; तरी तुमना स्वर्गना देवबाप त्यासले खावाले देस. तुम्हीन तर त्यासनापेक्षा श्रेष्ठ शेतस की नही? 27 तुमनामा, असा कोण समर्थ शे की, चिंता करीसन आयुष्यनी येळ तासभर वाढावू शकस? 28 तसच कपडासकरता कशाले चिंता करतस? जंगलमधला फुलं दखा, त्या कशा वाढतस? त्या कष्ट नही करतस अनी सुत बी नही ईनतस. 29 तरी मी तुमले सांगस, शलमोन राजासुध्दा त्याना वैभवमा त्या फुलसपैकी एकनामायक सुध्दा सजेल नव्हता. 30 जे जंगलमाधलं गवत आज शे, अनी सकाय जाळाय जास, त्याले जर देव असा कपडा घालत व्हई, तर अहो अईश्वसीहो, तो तुमनी काळजी करीसन तुमले कपडा घालावू नही का? 31 यामुये काय खावानं, काय पेवानं, अनी काय पांघरानं, असा म्हणीसन चिंता करत बठु नका. 32 कारण हाई सर्व मिळाले पाहिजे म्हणीसन गैरयहूदी लोकेपण खटपट करत राहतस, तुमले ह्या सगळासनी गरज शे. हाई तुमना स्वर्गना देवबापले माहीत शे. 33 तर तुम्हीन पहिले देवना राज्य अनी त्यानी धार्मीकता मिळाकरता त्याना शोध करा. म्हणजे त्यानासंगे ह्या सर्वा गोष्टी बी तुमले मिळतीन. 34 यामुये सकायनी चिंता करीसन बसु नका, कारण सकायनी चिंता सकायले; अनी ज्या दिननं दुःख ते त्याच दिनकरता पुरं शे.

7 कोणलेच दोषी ठरावु नका, म्हणजे देव तुमले दोषी ठरावनार नही. 2 ज्याप्रकारमा तुम्हीन न्याय करशात, त्याच प्रकारमा देव तुमना न्याय करी, अनी ज्या मापघाई तुम्हीन मोजीन दिशात. त्याच मापघाई तुमले मोजीन देवामा ई. 3 तुना डोयामाधलं कुसळ न दखता आपला भाऊना डोयामाधलं कुसळ कशाले दखस? 4 किंवा तुना डोयामाधलं कुसळ माले काढु दे हाई आपला भाऊले तु कसं सांगस? दख, तुना डोयामा तर कुसळ शे. 5 अरे ढोंगी, पहिले तुना डोयामाधलं कुसळ काढी टाक म्हणजे तुना भाऊना डोयामाधलं कुसळ काढाकरता तुले स्पष्ट दखाई. 6 जे पवित्र शे ते कुत्रासले देऊ नका, अनी मोती डुकरसनासमोर टाकू नका, टाकशात तर त्या आपला पायखाल चेंदतीन अनी पल्टीसन तुमले फाडतीन. 7 मांगा म्हणजे तुमले भेटी, शोधा म्हणजे तुमले सापडी, ठोका म्हणजे तुमनाकरता

उघडाई जाई; 8 कारण जो कोणी मांगस त्याले भेटस, जो शोधस, त्याले सापडस अनी जो कोणी दार ठोकस त्यानाकरता उघडाई जास. 9 आपला पोऱ्यानी जर भाकर मांगी तर तो त्याले दगड दि? 10 अनी मासा मांगा तर त्याले साप दि, तुमनामा असा कोणता बाप शे? 11 जर तुम्हीन वाईट राहीसन बी आपला पोऱ्यासले चांगलं काय ते देवाणं तुमले समजस, तर ज्या तुमना स्वर्गना देवबाप जोडे मांगतस, त्यासले तो कितल्या चांगल्या वस्तु अनं देणग्या दि? 12 यामुये लोकसनी तुमनासंगे जसं वागाले पाहिजे अशी तुमनी ईच्छा शे. तसं तुम्हीन बी त्यासनासंगे वागा, कारण मोशेना नियमशास्त्र अनी संदेश, हाईच शिकाडतस. 13 धाकला दरवाजातीन मजारमा जा; कारण नाशकडे जावाना दरवाजा मोठा शे, अनं रस्ता पसरट शे, अनी त्यानामातीन जाणारा बराच शेतस; 14 पण जिवनकडे जावाना दरवाजा, अनी रस्ता छोटा शे. अनं ज्यासले तो सापडस त्या थोडाच शेतस. 15 खोटा संदेशासपाईन संभाळीन राहा, कारण त्या मेंढरसना रूपमा येतीन, पण त्या मझारतीन कुर लांडगा शेतस. 16 तुम्हीन त्यासले त्यासना फळवरतीन वळखशात, कारण काटासना झाडवरतीन द्राक्ष अनं रिगनीना झाडवरतीन अंजिर काढतस का? 17 त्याचप्रमाणे चांगला झाडले चांगलं फळ येस अनं वाईट झाडले वाईट फळ येस. 18 चांगला झाडले वाईट फळ येस नही, अनं वाईट झाडले चांगलं फळ येस नही. 19 ज्या-ज्या झाडले चांगलं फळ येस नही ते प्रत्येक झाड तोडीसन अग्नीमा टाकामा येस. 20 यामुये तुम्हीन त्यासले त्यासना फळवरतीन वळखशात. 21 माले प्रभुजी, प्रभुजी म्हणनारा सर्वासना स्वर्गना राज्यमा प्रवेश व्हई अस नही; तर जो मना स्वर्गना पिताना ईच्छाप्रमाणे वागस त्याना प्रवेश व्हई. 22 न्यायना दिनले बराचजन माले सांगतीन, प्रभुजी-प्रभुजी आम्हीन तुना नावतीन संदेश दिधा, तुना नावतीन भूतं काढात, अनी तुना नावतीन मोठमोठला चमत्कार करात नही का? 23 तवय मी त्यासले स्पष्ट सांगसु की, मनी अनी तुमनी कधीच ओळख नव्हती; अहो पापीसवन मनापाईन दूर व्हा. 24 जो कोणी मनं हाई वचन ऐकीसन त्यानाप्रमाणे वागस तो एक शहाणा माणूसना मायक ठरी; त्यानी आपलं घर खडकवर बांध; 25 मंग पाऊस पडना, पूर वना, वारा बी सुटना, अनी त्या घरले लागना; तरी ते घर पडनं नही, कारण त्याना पाया खडकवर बांधेल व्हता. 26 त्याचप्रमाणे जो कोणी मनं वचन ऐकीसन त्यानाप्रमाणे वागस नही तो एक मुखं माणूसना मायक ठरी; त्यानी आपलं घर वाळूवर बांधं, 27 मंग पाऊस पडना, पूर वना, वारा बी सुटना,

अनं त्या घरले लागना तवय ते लगेच पडीसन त्याना नाश व्हयना. 28 येशुनी आपलं बोलनं बंद करावर अस व्हयनं की, त्या लोके त्यानं शिक्षण ऐकीन थक्क व्हईं गयात; 29 कारण तो शास्त्री लोकेसनामायक नही तर पुरा अधिकार त्यालेच शे, असा शिकाडी राहीता.

8 मंग येशु डोंगरवरतीन उतरना तवय लोकसनी गर्दीं त्यानामांगे चाली राहीती. 2 तवय दखा, एक कुष्ठरोगी येशुकडे ईसन त्याना पाया पडीन त्याले बोलना, प्रभुजी, तुमनी ईच्छा व्हईं तर माले शुध्द करासाठे तुम्हीन समर्थ शेतस. 3 तवय येशुनी हात पुढे करीसन त्याले स्पर्श करा अनं बोलना, मनी ईच्छा शे, तु शुध्द व्हय; अनं लगेच त्याना कुष्ठरोग जाईसन तो बरा व्हयना. 4 मंग येशुनी त्याले सांगं, संभाळ, हाईं कोणलेच काही सांगु नको; तर तु जाईसन “याजकले दखाड अनी त्यासले खरं वाटाले पाहिजे म्हणीसन तुना शुध्दीकरण व्हाकरता, जे अर्पण मोशेनी कराले लाईं देयल शे ते कर.” 5 मंग येशु कफर्णहूम गावले वना, तवय एक रोमी अधिकारी त्यानाकडे ईसन त्याले ईनंती करीसन बोलना, 6 प्रभुजी, मना सेवक लखवामा भलताच पिडीसन घरमा पडेल शे. 7 येशु त्याले बोलना, “मी ईसन त्याले बरं करसु.” 8 तवय अधिकारीनी उत्तर दिधं, प्रभुजी तुम्हीन मना घर यावं, ईतली मनी लायकी नही; पण एक शब्द बोला म्हणजे मना सेवक बरा व्हईं जाईं. 9 मी एक जबाबदार अधिकारी शे, अनी मना हातखाल शिपाईं शेतस; मी एकले सांगस, जा! तर तो जास, एकले सांगं ये! तर तो येस, अनी सेवकले सांगं, हाईं कर तर तो ते करस. 10 हाईं ऐकीसन येशुले आश्चर्य वाटनं, अनं आपलामांगे येणारा लोकसले तो बोलना, मी तुमले सत्य सांगस, एवढा ईश्व्वास माले इझ्राएलमा बी दिसना नही. 11 मी तुमले सांगस की, “पुर्व अनं पश्चिमकडतीन” बराच लोके येतीन अनं स्वर्गना राज्यमा अब्राहाम, इसहाक, अनं याकोब, यासना पंगतमा बसतीन; 12 पण राज्यना पोर्या बाहेरना अंधारमा टाकाईं जातीन, अनं तठे रडनं अनं दात खानं राही. 13 मंग येशु रोमी अधिकारीले बोलना, जाय तु ईश्व्वास ठेयेल प्रमाणे तुले भेटी अनी त्याच येळले तो सेवक बरा व्हयना. 14 जवय येशु पेत्रना घरमा गया, तवय शिमोननी सासु तापमा पडेल शे, अस त्यानी दखं. 15 मंग येशुनी तिना हातले स्पर्श करा; अनं तिना ताप निघी गया; अनी ती ऊठीसन त्यानी सेवा कराले लागनी. 16 मंग संध्याकाय व्हयनी तवय लोकसनी बराच भूतं लागेलसले येशुकडे आणं; तवय त्यानी बोलीसन भूतं काढात अनं सर्वा रोगीसले

बरं करं. 17 “त्यानी आमना आजार स्वतःवर लिधात अनी आमना रोग सहन करात,” हाई जे यशया संदेष्टासनी सांगेल व्हतं ते पुर्ण व्हयनं. 18 मंग येशुनी आपला आजुबाजूले लोकसनी गर्दीं शे, अस दखीसन शिष्यसले तलावना पलीकडे जावानी आज्ञा करी. 19 तवय शास्त्री ईसन त्याले बोलना, “गुरुजी, आपण जठे, कोठे जाशात तठे मी तुमना मांगे ईसु.” 20 येशु त्याले बोलना, कोल्हासकरता बिळा अनं आकाशमाधला पक्षीसले घरटा शेतस, पण मनुष्यना पोर्याले डोकं टेकाले जागा नही शे. 21 तवय शिष्यसपैकी एकजण त्याले बोलना, प्रभुजी माले पहीले मना बापले पुराले जावु घा. 22 येशुनी उत्तर दिधं, तु मनामांगे ये ज्या मेरेल शेतस त्यासले त्या मेरेलसले पुरू दे. 23 मंग येशु नावमा चढना तवय त्याना शिष्य त्यानासंगे गयात. 24 तवय दखा, समुद्रमा मोठं वादय ऊठणं, ते इतलं मोठं व्हतं की, लाटासनी नावले झाकी टाकं, तवय येशु झोपेल व्हता. 25 तवय त्या त्यानाजोडे ईसन त्याले ऊठाडीसन बोलु लागनात. “प्रभुजी, वाचाडा आम्ही बुडी र्हायनुत.” 26 अनं तो त्यासले बोलना, “अरे अईश्वसी, तुम्हीन इतला का बरं घाबरणात?” मंग त्यानी ऊठीसन समुद्र अनं वारा यासले धमकाडं अनी त्या लगेच शांत व्हयनात. 27 त्या नावमधला माणसंसले आश्चर्य वाटनं अनं त्या बोलु लागनात, “हावु कोणता प्रकारना माणुस शे की, वारा, अनं समुद्र बी यानं ऐकतस.” 28 मंग येशु पलीकडला गरसेकरसना प्रदेशमा गया, तवय दोन भूत लागेल माणसं कब्रस्तान माईन ईसन त्याले भेटनात; त्या ईतला भयानक अनं भीतीदायक व्हतात की, त्या वाटवर कोणलेच जाणं शक्य नव्हतं. 29 तवय दखा, त्या वरडीन बोलनात, “हे देवना पोर्या; तु आमनामा का बरं पडस? ठरायेल येळना अगोदर तु आमले आठे छळाले येल शे का?” 30 तठेच त्यासनापाईन थोडा अंतरवर डुकरंसना मोठा कळप चरी राहीता. 31 मंग त्या भूते त्याले ईनंती कराले लागनात की, जर तु आमले काढी र्हायना तर आमले त्या डुकरंसना कळपमा धाड. 32 मंग येशुनी त्यासले सांगं, “जा,” अनी त्या जाईसन त्या डुकरंसमा घुसनात; अनं दखा, तो डुकरंसना कळप कडावरतीन पळत जाईसन समुद्रमा पडना अनी तठेच त्या बुडिसन मरनात. 33 मंग डुकरं चारनारा पळनात अनं नगरमा जाईसन भूत लागेल माणुसबद्दल अनी तठे घडेल सर्व घटनाबद्दल त्यासनी लोकसले सांगं. 34 तवय दखा, सर्व नगरना लोके येशुले भेटाले निघनात अनी त्याले दखीसन, त्यासनी त्याले आमना गावमाईन निधी जा अशी ईनंती करी.

9 तवय येशु नावमा बशीसन आपला पलीकडला शहरमा जाईसन पोहचना. 2 मंग दखा, खाटवर पडेल एक लखवा व्हयेल माणुसले त्यानाकडे आणं, तवय येशु त्यासना ईश्व्वास दखीसन लखवा व्हयेल माणुसले बोलना, पोर्या धीर धर; तुना पापसनी क्षमा व्हयेल शे. 3 मंग दखा, काही शास्त्री आपला आपलामा बोलनात, “हाऊ चुकीनं बोलस!” 4 येशु त्यासना ईचार वळखीसन बोलना, “तुम्हीन आपला मनमा वाईट ईचार का बरं आणतस? 5 कारण ‘तुना पापनी क्षमा व्हयेल शे’ अस बोलनं, किंवा ‘ऊठीसन चाल’ अस बोलनं, ह्या मातीन कोणतं सोपं शे? 6 कारण मनुष्यना पोर्याले पृथ्वीवर पापसनी क्षमा कराना अधिकार शे हाई तुमले समजाले पाहिजे.” म्हणीसन मंग तो लखवा व्हयेल माणुसले बोलना, “ऊठ, तुनी खाट उचलीन घर जाय!” 7 मंग तो ऊठीसन आपला घर गया. 8 हाई दखीसन लोके घाबरी गयात, अनी ज्या देवनी माणुसले एवढा अधिकार दिधा त्यासनी देवना गौरव करा. 9 मंग तठेन जातांना येशुनी मन्तय नावना माणुसले जकात नाकावर बशेल दखं अनी त्याले बोलना, मनामांगे ये; तवय तो ऊठीसन त्यानामांगे गया. 10 नंतर अस व्हयनं की, तो घरमा जेवाले बशेल व्हता, दखा, तवय बराच जकातदार अनं पापी लोके ईसन येशु अनं त्याना शिष्य यासनासंगे पंगतमा जेवाले बठनात. 11 हाई दखीसन पर्स्शी त्याना शिष्यसले बोलनात, तुमना गुरू जकातदार अनं पापी लोकससंगे का बरं जेवस? 12 हाई ऐकीन येशु त्यासले बोलना, निरोगीसले वैघनी गरज नही, तर रोगीसले शे. 13 “माले दया पाहिजे, यज्ञ नको” याना अर्थ काय, हाई जाईन शिका; कारण मी न्यायीसले नही तर पापी लोकसले बलावाकरता येल शे. 14 त्या येळले योहानना शिष्य येशुकडे ईसन त्याले बोलनात, आम्हीन अनं पर्स्शी लोके पुष्कळ उपास करतस पण तुमना शिष्य उपास करतस नही, ह्यानं कारण काय? 15 मंग येशु त्यासले बोलना, जोपावत वरहाडीसनासंगे नवरदेव शे तोपावत त्यासले भूक्या राहावाई का? तरी असा दिन येतीन की, नवरदेवले त्यासनापाईन लई जातीन, तवय त्या उपास करतीन. 16 कोणी नवा कपडानं ठिगळं जुना कपडाले लावतस नही; कारण चांगलाकरता लायेल ठिगळं त्या जुना कपडाले फाडी टाकस अनं छिद्र मोठं करी टाकस. 17 कोणी नवा द्राक्षरस जुना कापडाघाई बनाडेल थैलीमा ठेवतस नही; ठेवा तर थैली फाटीन द्राक्षरस सांडाई जाई अनी थैलीना नाश व्हस; म्हणीसन नवा द्राक्षरस नवा थैलीमा ठेवतस म्हणजे त्या दोन्ही नीट राहतस. 18 येशु त्यानासंगे बोली राहीता

तवय दखा, एक अधिकारी ईसन त्याना पाया पडीसन बोलना, “मनी पोर इतलामा मरनी, तरी तुम्हीन ईसन तिना डोकावर आपला हात ठेवा म्हणजे ती जिवत व्हई.”

19 तवय येशु ऊठना अनं त्याना शिष्यससंगे त्या अधिकारीना मांगे जावाले लागना.

20 मंग, दखा बारा वरीस पाईन रक्तस्त्रावना आजार व्हयेल एक बाईनी येशुना मांगेन ईसन त्याना कपडाना गोंडाले स्पर्श करा. 21 कारण ती आपला मनमा बोलनी, की मी त्याना कपडासले जरी हात लावसु तरी बरी व्हसू. 22 तवय येशु मांगे वळीसन तिले दखीन बोलना, “बाई, धीर धर! तुना ईश्वासनी तुले बरं करेल शे,” अनं ती बाई त्याच घटकाले बरी व्हयनी. 23 मंग येशु अधिकारीना घरमा जाईन पावा वाजणारासले अनं शोक करनारा लोकसनी गर्दीले दखीसन बोलना, 24 “वाट सोडा, कारण पोर मरेल नही; ती झोपेल शे!” तवय त्या त्यानी टिंगल करू लागनात. 25 मंग लोकसले बाहेर काढानंतर त्यानी मझार जाईसन त्या पोरना हातले धरं अनी ती लगेच ऊठनी. 26 हाई बातमी देशना त्या प्रांतमा पसरी गयी. 27 मंग येशु तठेन जाई राहीता, तवय, दोन आंधया त्यानामांगे जाईसन जोरमा वरडीसन बोलनात, अहो दावीदना पोर्या, आमनावर दया कर. 28 तो घरमा गया तवय त्या आंधया त्याना जवय वनात; मंग येशु त्यासले बोलना, मी तुमले बरा करू शकस असा तुमना ईश्वास शे का? त्या त्याले बोलनात, हा प्रभु. 29 तवय तो त्यासना डोयाले स्पर्श करीसन बोलना, तुमना ईश्वास प्रमाणे तुमले भेटो. 30 तवय त्यासले दखावाले लागनं; मंग येशुनी त्यासले बजाडीन सांगं, की, दखा, कोणलेच समजाले नको म्हणीन संभाळा. 31 तवय त्यासनी तठेन जाईसन सर्वा देशभर त्यानी किती गाजाडी. 32 मंग त्या तठेन जाई राहीतात, दखा, लोके एक मुका भूत लागेल माणुसले त्यानाकडे लई वनात. 33 येशुनी ते भूत काढावर तो मुका बोलु लागना; तवय लोकसमुदाय नवल करीसन बोलनात, इझ्राएलमा अस कधीच दखामा येल नव्हतं; 34 पण परूशी बोलनात, हाऊ भूतसना राजानी मदत लिसन भूत काढस. 35 मंग येशु त्यासना सभास्थानमा देवराज्यनी सुवार्ता प्रचार गाजाडत, सर्वा कमजोर अनं रोगीसले बरं करत गावेगाव अनं शहरसमा फिरी राहीता. 36 तवय लोक समुदायले दखीसन त्याले त्यासनी किव वनी, कारण त्या बिन मेंढपाळना मेंढरंसना मायक किदरेल अनी भटकेल व्हतात. 37 मंग तो त्याना शिष्यसले बोलना, पिक बराच शे, पण काम करनारा थोडाच शेतस; 38

यामुये पिकना मालकनी कापणी कराले काम करनारासले धाडाले पाहिजे म्हणीसन तुम्हीन प्रार्थना करा.

10 तवय येशुनी आपला बारा शिष्यसले जोडे बलाईसन भूते काढाना अनी सर्वा रोग अनं सर्वा दुर्बलसले बरं कराना अधिकार दिधा. 2 त्या बारा शिष्यसना नावे असा शेतस पहिला, पेत्र ज्याले शिमोन म्हणतस अनं त्याना भाऊ अंद्रिया; जब्दीना पोर्या याकोब, अनं त्याना भाऊ योहान, 3 फिलीप्प अनं बर्थलमय; थोमा, अनं मत्तय जकातदार; अल्फीना पोर्या याकोब अनं तदय; 4 शिमोन कनानी अनं येशुले धरीसन देणारा यहूदा इस्कुर्योत. 5 ह्या बारा जणसले येशुनी अशी आज्ञा करीसन धाडं, की, गैरयहूदीसकडे जावानी वाट वरतीन जाऊ नका, अनं शोमरोनी लोकसना कोणताच शहरमा जावू नका; 6 तर इझ्राएलसना घरमधला दवडेल मेंढरसकडे जा. 7 अनी जावाना येळले अशी घोषणा करा की, स्वर्गना राज्य जोडे येल शे. 8 अनं रोगीसले बरं करा, मरेलसले ऊठाडा, कोड लागलेसले शुध्द करा, अनं भूते काढा कारण जे तुमले मोफत मिळनं ते तुम्हीन मोफत घा. 9 सोनं, चांदी अनं तांबाना पैसा आपला कंबरबंधमा लेवु नका; 10 प्रवासकरता झोळी, दुसरा कपडा, जोडा लेवु नका, कारण काम करनारासनं पोषण व्हाकरता हाई योग्य शे. 11 ज्या ज्या शहरमा गावसमा तुम्हीन जाशात तठे कोण योग्य शे हाई शोधी काढा अनं तुम्हीन तठेन निघतस तोपावत त्यासना आठेच राहा; 12 जवय तुम्हीन त्या घरमा जाशात तवय तठे तुमले शांती मिळो असं म्हणा; 13 ते घर चांगलं र्हायनं तर तुम्हीन देयल शांतीना आशिर्वाद त्यासले लागो; अनं जर त्या चांगला नही राहीनात तर तो आशिर्वाद तुमनाकडे परत येवो. 14 जो कोणी तुमनं स्वागत करावं नही, अनं तुमनं वचन ऐकावु नही, त्या घरमातीन किंवा शहरमातीन निघतांना आपला पायनी धुळ झटकी टाका. 15 मी तुमले सत्य सांगस, न्यायना दिनले त्या शहरनापेक्षा सदोम अनं गमोरा ह्या प्रदेशले सोपं जाई. 16 लांडगासमा जसं मेंढरूले धाडतस तसं मी तुमले धाडी र्हायनु म्हणीसन तुम्हीन सापनामायक चपळ अनं कबुतरना मायक भोळा बना. 17 लोकसपाईन सावध राहा; कारण त्या तुमले न्यायलयना स्वाधीन करतीन, अनी त्यासना सभास्थानमा तुमले फटका मारतीन, 18 अनी देशना अधिकारीसले, राजासले अनं गैरयहूदीसले समजाले पाहिजे की तुम्हीन मना साक्षीदार शेतस, म्हणीसन तुमले त्यासनासमोर नेतीन. 19 जवय तुमले त्यासना स्वाधीन करतीन तवय कसं काय बोलानं यानी चिंता करू नका, कारण

तुमले जे काही बोलना शे हाई त्याच येळले तुमले सुचाडाई जाई. 20 कारण बोलणारा तुम्हीन नही, तर तुमना स्वर्गना बापना आत्मा हाऊच तुमनामा बोलणारा शे, 21 भाऊ भाऊले अनी बाप आपला पोर्याले मारा करता धरी दि; पोर्या मायबापसं विरुध्द ऊठतीन, त्यासले मारी टाकतीन; 22 मना नावमुये सर्वा लोके तुमनी निंदा करतीन; पण जो शेवटपावत टिकी राही त्यानंच तारण व्हई. 23 जवय एक गावमा तुमना छळ व्हई तवय दुसरा गावमा पळी जा; मी तुमले खरंखरं सांगस की, याना पहिले तुमनं इन्नाएलना सर्वा नगरसमा फिरीनं व्हस नही, तोपावत मनुष्यना पोर्या ई जाई. 24 गुरुपेक्षा शिष्य थोर नही अनी मालकपेक्षा नोकर थोर नही. 25 शिष्यसनी गुरूनामायक अनी नोकरनी मालकनामायक व्हावं, इतलंच त्यासले पुरं, घर धनीले सैतान म्हणतस, तर घरना लोकसले का बरं नही म्हणतीन? 26 यामुये त्यासले घाबरू नका; कारण उघडामा ई अस काहीच झाकायल नही अनी कळाव नही अस काहीच गुप्त नही. 27 जे मी तुमले अंधारमा सांगस, ते उजेडमा बोला, अनी जे काही तुम्हीन कानतीन ऐकतस ते धाबावर जाईन प्रचार करा. 28 ज्या शरिरना नाश करतस पण आत्माना नाश कराले समर्थ नही त्यासले घाबरू नका, तर आत्मा अनं शरीर ह्या दोन्हीसले नरकमा नाश कराले जो परमेश्वर समर्थ शे त्याले घाबरा. (Geenna g1067) 29 एक नाणामा दोन चिमण्या ईकतस की, नही? तरी पण तुमना स्वर्गना बापशिवाय त्यापाईन एक बी जमीनवर पडस नही. 30 तुमना डोकावरना सर्वा केस बी मोजेल शेतस. 31 म्हणीन घाबरू नका, कारण बराच चिमण्यासपेक्षा तुमनं मोल अधिक शे. 32 जो कोणी लोकसना समोर मना स्विकार करी, त्याना स्विकार मी मना स्वर्गना बापसमोर करसु; 33 पण जो कोणी लोकसना समोर माले नाकारी, त्याना नाकार मी मना स्वर्गना बापसमोर करसु; 34 अस नका समजा; की मी पृथ्वीवर शांतता कराले येल शे; मी शांतता कराले नही तर तलवार चालाडाले येल शे. 35 कारण पोर्या अनं बाप, पोर अनं माय, सुन अनं सासु, यासमा फुट पाडाकरता मी येल शे; 36 अनी माणुसनाच घरना लोके त्याना वैरी व्हतीन. 37 जो कोणी मनापेक्षा बाप अनं मायवर जास्त प्रेम करस तो माले योग्य नही; जो मनापेक्षा पोर्यावर किंवा पोरवर जास्त प्रेम करस तो माले योग्य नही; 38 अनी जो कोणी स्वतःना कूसखांब उचलीन मनामांगे येस नही तो माले योग्य नही. 39 जो स्वतःना जिवले वाचाडी तो त्याले गमाडी, अनी जो मनाकरता स्वतःना जिव गमाडी, तो त्याना जिवले वाचाडी. 40 जो तुमना

स्विकार करस, तो मना स्विकार करस अनी जो माले स्वीकारस, तो ज्यानी माले धाडेल शे त्याले स्वीकारस. 41 जो संदेशाले म्हणीन स्वीकारस त्याले संदेशानं प्रतिफळ मिळी; अनी न्यायी माणुसले न्यायी म्हणीसन जो त्याना स्विकार करी, त्याले न्यायीजणसना प्रतिफळ मिळी; 42 मी तुमले खरंखरं सांगस, जो कोणी ह्या धाकलासपैकी एकले मना शिष्य समजीन गल्लासभर थंड पाणी पाजी, तर त्याले त्यानं प्रतिफळ मिळाशिवाय रावावू नही.

11 मंग अस व्हयनं की, येशु आपला बारा शिष्यसले बोध करानंतर, तो तठेन नगरमा शिकाडाले अनं उपदेश कराले गया. 2 जवय कैदखानामा योहाननी ख्रिस्तनी चमत्कारबद्दल माहीती ऐकी, तवय आपला शिष्यसले त्यानाजोडे हाई ईचाराले धाडं, 3 जो येणारा व्हता तो तु शे, की आम्हीन दुसरानी वाट दखुत? 4 येशुनी त्यासले सांगं, जे तुम्हीन ऐकतस अनी दखतस ते योहानले जाईसन सांगा; 5 आंध्या दखतस, पांगया चालतस कोडी बरा व्हतस, बहिरा ऐकतस, मरेल जिवत व्हतस अनं गरीबसले संदेश सांगामा येस; 6 धन्य शे, तो जो मनाबद्दल शंका धरस नही. 7 योहानना शिष्य जावावर येशु लोकसनी गर्दीले त्यानाबद्दल सांगु लागना, तुम्हीन जंगलमा योहानले दखाले जायेल व्हतात? तवय तो तुमले वाराना झोतघाई हालणारा गवतनामायक वाटी राहीता काय? 8 तर मंग तुम्हीन काय दखाले जायेल व्हतात? मऊ कपडा घालेल माणुसले का? दखा, मऊ कपडा वापरणारा तर राजवाडामाच राहतस. 9 तर मंग तुम्हीन कसाले जायल व्हतात? एखादा संदेशाले दखाले का? तर मी तुमले खरंखरं सांगस, संदेशापेक्षा जो मोठा माणुस त्याले दखाले तुम्हीन जायल व्हतात. 10 हाऊ तोच योहान शे ज्यानाबद्दल लिखेल शे, दखा, मी मना दूतले तुनापुढे धाडसं, तो तुनापुढे तुनी वाट तयार करी. 11 मी तुमले सत्य सांगस की, बाईपाईन जन्मले माणसंसमा कोणी बाप्तिस्मा करनारा योहानपेक्षा श्रेष्ठ व्हयना नही; तरी स्वर्गना राज्यमा धाकला जो शे तो योहानपेक्षा बी श्रेष्ठ शे. 12 बाप्तिस्मा करनारा योहान ह्याना दिनपाईन आत्तेपावत स्वर्गना राज्यवर हल्ला चाली राहीनात, अनी हल्ला करणारा लोके ते लेवाकरता प्रयत्न करी राहिनात. 13 कारण मोशेना नियमशास्त्र अनी सर्वा संदेशा ह्या योहान पर्यंत संदेश देत वनात. 14 मी सांगस, ते तुमनी मान्य करानी तयारी व्हई तर जो एलिया येणार शे, तो हाऊच शे. 15 ज्यासले ऐकाले कान शेतस त्या ऐकोत. 16 हाई पिढीले मी कसानी उपमा देऊ? ह्या लोके बजारमा बसेल पोरयासना मायक शेतस ज्या आपला मित्रसले हाक

मारीन सांगतस, 17 अनी म्हणतस आम्हीन तुमनाकरता पावा वाजाडा, तरी पण तुम्हीन नाचनात नही, अनी आम्हीन मरणना शोकगीत म्हणं तरी तुम्हीन शोक करा नही, त्या पोर्यासना मायक हाई पिढी शे. 18 कारण बाप्तिस्मा करनारा योहान हाऊ खातपित वना नही, तरी लोक त्याले भूत लागेल शे अस म्हणतस. 19 मनुष्यना पोर्या वना, तो खासपेस; तरी त्यानाबद्दल बोलतस, दखा, हाऊ खादाड अनी दास्बाज माणुस, जकातदारसना अनी पापी लोकसना मित्र! पण देवनं ज्ञान आपला कार्यवरतीन न्यायी ठरस. 20 मंग ज्या शहरसमा त्यानी बराच चमत्कार करेल व्हतात, तरी पण तठला लोके देवकडे वळनात नहीत म्हणीन तो त्यासले दोष देऊ लागना. 21 हे खोराजिना, तुनी अवस्था कशी व्हई! हे बेथसैदा, तुनी कितली खराब अवस्था व्हई! कारण ज्या चमत्कार मी तुमनामा करात त्या जर सोर अनं सिदोन ह्या शहरसमा करतु तर त्या त्याच येळले गोणताट लाईन अनं राखमा बशीन पापसपाईन मांगे फिरतात. 22 पण मी तुमले सांगस की, न्यायना दिनले सोर अनं सिदोन यासले मिळणारी शिक्षा तुमले मिळणारी शिक्षापेक्षा सोपी राही. 23 हे कफर्णहुम, तु आकाशपावत चढी जाशी का? तु नरकमा खालपावत उतरशी; कारण ज्या चमत्कार तुमनामा घडनात त्या जर सदोममा घडतात तर आज त्या ईश्वरासमा रूहातात. (Hadēs g86) 24 मी तुमले सांगस की, न्यायना दिनले तुमले मिळणारी शिक्षा सदोमले मिळणारी शिक्षापेक्षा जास्त राही. 25 त्या येळले येशु सांगु लागना, हे बापा, स्वर्गना अनं पृथ्वीना प्रभु, मी तुनी स्तुती करस कारण की, ज्ञानी अनी ईचारवंत लोकसपाईन ह्या गोष्टी गुप्त ठेईन त्या तु धाकला पोर्यासले प्रकट करेल शे. 26 खरच हे बापा, कारण हाईच तुले योग्य दखायनं. 27 मना बापनी सर्वकाही मना हातमा सोपेल शे, अनी बापशिवाय पोर्याले कोणी वळखत नही अनी पोर्याशिवाय अनं पोर्यानी ज्या कोणले बापनी वळख करी देवानी ईच्छा व्हई त्यानाशिवाय बापले कोणीच वळखत नही. 28 अहो सर्वा कष्टी अनी वझामा दाबायेल लोकसहो, मनाजोडे या, म्हणजे मी तुमले विसावा दिसु. 29 मी जशा मनना लीन अनं नम्र शे तो मना जू तुम्हीन तुमनावर ल्या, अनं मनापाईन शिका म्हणजे तुमना जिवले विसावा मिळी; 30 कारण मना जू सोयना अनं मना वझा हलका शे.

12 त्या येळले येशु शब्बाथ दिनले शेतमाईन गया; तवय त्याना शिष्यसले भूक लागेल व्हती म्हणीन त्या ओब्या तोडीन खाऊ लागनात. 2 हाई दखीसन परुशी

त्यासले बोलनात, दखा, शब्बाथ दिनले जे योग्य नही ते तुना शिष्य करी राहिनात. 3 त्यावर येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, दावीद अनं त्यानाबरोबरना यासले जवय भूक लागनी तवय त्यानी काय करं? हाई तुम्हीन वाचं नही का. 4 तो देवना मंदिरमा कसा गया अनी नियमाप्रमाणं फक्त याजकनी खावानी समर्पित भाकर, त्यानी अनं त्याना सोबतीसनी कश खादं; 5 तसच शब्बाथ दिनले याजक मंदिरमा शब्बाथना नियम तोडतस तरी पण निर्दोष राहतस हाई तुम्हीन मोशेना नियमशास्त्रमा वाचात नही का? 6 पण मी तुमले सांगस, की, मंदिरपेक्षा बी मोठा असा कोणतरी तुमनामा आठे शे. 7 जर तुमले याना अर्थ समजता, की, माले दया पाहिजे अर्पण नही, तर तुम्हीन निर्दोषीसले दोषी नही ठरावतात. 8 कारण मनुष्यना पोर्या शब्बाथ दिनना धनी शे. 9 मंग येशु तठेन निधीसन त्यासना सभास्थानमा गया; 10 अनी दखा, तठे वाळेल हातना एक माणुस व्हता; तवय त्यासनी त्याले दोष लागाले पाहिजे म्हणीसन परूसीसनी त्याले ईचारं, शब्बाथ दिनले रोग बरं करनं योग्य शे का? 11 येशुनी त्यासले सांगं, तुमनामा असा कोण माणुस शे की, ज्यानं एकच मेंढरू राहिसन ते शब्बाथ दिनले खड्डामा पडनं तर त्याले उचलीन बाहेर काढावु नही का? 12 तर मेंढरसपेक्षा माणुसनं मोल कितलं तरी बरच मोठं शे! यामुये शब्बाथ दिनले एखादाले मदत करनं योग्य शे. 13 मंग त्यानी त्या वाळेल हातना माणुसले सांगं, तुना हात सरळ कर, तवय त्यानी हात सरळ करा अनी तो बरा व्हईन दुसरा हातना मायक व्हयना. 14 त्यानंतर परूसीसनी बाहेर जाईसन त्याना विरोधमा योजना आखी की, त्याना घात कशा कराना. 15 पण हाई वळखीन येशु तठेन निधी गया, तवय बराच लोके त्यानामांगे गयात अनं त्यानी त्या सर्वासले बरं करं; 16 अनी त्यासले बजाईन सांगं, की, माले प्रकट करू नका; 17 याकरता की, यशया संदेशानाद्वारा जे सांगामा येल व्हतं ते पुरं व्हई; ते असं की, 18 दखा, हाऊ मना सेवक याले मी निवाडेल शे, तो माले परमप्रिय शे; त्यानावर मी संतुष्ट शे; त्यानावर मी आपला आत्मा घालसु, अनं तो गैरयहूदीसना न्याय करी. 19 तो भांडावु नही अनं वरडावु नही, अनी कोणलेच त्याना आवाज रस्तामा ऐकु येवाव नही. 20 तो अशक्तसले मोडावु नही, अनं धाकला मधला दिवाले तो वलाडावु नही, जोपावत तो न्यायले विजयी करस नही. 21 अनी गैरयहूदीमाधला सर्वा लोके त्याना नावनी आशा धरतीन 22 मंग त्यासनी एक भूत लागेल माणुसले येशुकडे आनं, हाऊ माणुस आंधया अनं मुका व्हता अनी त्यानी त्याले बरं करं, अनी तो

मुका बोलाले अनी दखाले लागना. 23 तवय सर्वा लोके नवल करीसन सांगु लागनात, की, हाऊ दावीदना पोर्या व्हई का? 24 पण पर्श्री हाई ऐकीसन सांगु लागनात, हाऊ ते भूतसना राजा बालजबूल यानी मदत लिसन भूत काढस. 25 येशुनी त्यासना मनमधला ईचार वळखीन त्यासले सांगं, आपसमा फुट पडेल प्रत्येक राज्य नष्ट व्हई जास, अनी ज्या शहरमा अनी घरना लोकसमा आपसमा फुट पडनी तर ते शहर अनी घर टिकु शकस नही. 26 सैतानच जर सैतानले काढाले लागना तर त्यासनामा फुट पडी जाई मंग त्यानं राज्य कसं टिकी. 27 जर मी भूतसना राजा बालजबूल यानी मदत लिसन भूत काढत व्हसू तर तुमना लोके कोणी मदत लिसन काढतस? म्हणीन त्याच तुमना न्याय करतीन; 28 पण, मी जर देवना आत्माघाई, भूत काढी रूहायनु तर देवनं राज्य तुमनावर येल शे. 29 तसच पहीलवान माणुसले अगोदर बांधाशिवाय त्याना घरमा घुशीसन त्याना वस्तु लुटीसन कोणले नेता ई का? त्याले बांध तरच तो त्यानं घर लुटू शकस. 30 जो मनासंगे नही तो मनाविरूद्ध शे, अनी जो मनाबरोबर गोया करस नही तर तो उधळी टाकस. 31 यामूये मी तूमले सांगस, की माणुसना प्रत्येक पाप अनी निंदानी क्षमा व्हई. पण जो कोणी पवित्र आत्माना निंदा करी त्यानी क्षमा व्हवाव नही. 32 अनी जो कोणी मनुष्यना पोर्याविरूद्ध काही बोली तर त्याना अपराधनी क्षमा व्हई जाई, पण जो कोणी पवित्र आत्माना विरोधमा बोली त्याले त्याना अपराधसनी क्षमा ह्या युगमा बी नही. अनी येनारा युगमा बी व्हवाव नही. (aiōn g165) 33 यामुये झाड बी चांगलं अनी त्यानं फळ बी चांगलं शे असा म्हणा; नहीतर झाड वाईट शे अनी त्याना फळ बी वाईट; कारण झाड आपले फळवरतीन वळखाई जास. 34 अहो सापना पिल्लासवन, तुम्हीन वाईट रूहाईसन तुमले चांगल्या गोष्टी कशा बोलता येतीन? कारण जे मनमा भरेल शे तेच तोंडमाईन निंधी. 35 चांगला माणुस आपला भांडामाईन चांगल्या गोष्टी काढस, अनी वाईट माणुस आपले भांडामाईन वाईट गोष्टी काढस. 36 मी तुमले सांगस की, ज्या बी व्यर्थ गोष्टी माणुस सांगी न्यायना दिनले त्याले त्याना हिशोब देनाच पडी. 37 कारण आपला बोलनावर तु निर्दीष ठरशी अनी आपलाच बोलनावर तु दोषी ठरशी. 38 तवय शास्त्री अनं पर्श्री यासनापाईन काहीजण त्याले बोलनात, गुरजी, तुमना हातघाई काही चिन्ह दखानी आमनी ईच्छा शे. 39 पण त्यानी त्यासले उत्तर दिधं, हाई दुष्ट अनी व्यभिचारी पिढी चिन्ह मांगस, पण योना संदेष्टाना चिन्हशिवाय तिले दुसरं कोणतच चिन्ह

देवामा येवाव नही. 40 कारण जस योना तीन दिन अनं तीन रात मासाना पोटमा व्हता, तसाच मनुष्यना पोर्या बी तीन दिन तीन रात पृथ्वीना पोटमा र्हाई. 41 न्यायना दिनले निनवेना लोके हाई पिढीना लोकससंगे उभा र्हाईसन हिले दोषी ठरावतीन, कारण त्यासनी योनाना संदेश ऐकीसन पञ्चाताप करा; अनी दखा, आठे जो शे तो योनापेक्षा श्रेष्ठ शे. 42 न्यायना दिनले दक्षिणकडनी राणी, हाई पिढीना लोकेसंगे उभी र्हाईन हिले दोषी ठराई, कारण ती शलमोन राजानं ज्ञान ऐकाकरता पृथ्वीना सीमापाईन वनी; अनी दखा, शलमोनपेक्षा श्रेष्ठ आठे शे. 43 जवय दुष्ट आत्मा कोणा माणुस माईन निंघस, तवय तो आराम कराकरता ओसाड जागामा भटकत फिरस, पण त्याले जागा मिळस नही, 44 तवय तो सांगस, ज्या घरमाईन मी येल व्हतु त्यामा परत जासु; अनी जवय तो तठे वापस जास, तवय त्याले ते घर रिकामं साफसफाई करेल, सजाडेल अस दखास. 45 मंग तो जाईसन आपलापेक्षा दुष्ट, असा दुसरा सात आत्मा आपलासंगे लई येस, अनी त्या मजार जाईन तठे र्हातस; मंग त्या माणुसनी शेवटनी अवस्था पहिलापेक्षा जास्त वाईट व्हस; तसच हाई पिढीनं बी व्हई. 46 मंग येशु लोकसनी गर्दीसंगे बोली र्हाईता, दखा, त्यानी माय अनं त्याना भाऊ त्यानासंगे बोलाकरता बाहेर उभा र्हायेल व्हतात. 47 तवय कोणी तरी येशुले सांगं, दख, तुनी माय अनं तुना भाऊ तुनासंगे बोलाकरता बाहेर उभा र्हायेल शेतस. 48 पण येशुनी त्या सांगणाराले उत्तर दिधं, कोण मनी माय अनं कोण मना भाऊ? 49 अनी येशु आपला शिष्यसकडे हात दखाडीन बोलना, “दखा, मनी माय अनं मना भाऊ! 50 कारण जो कोणी मना स्वर्गना बापना ईच्छाप्रमाणे करस तोच मना भाऊ, बहिण, अनं माय शे.”

13 त्या दिन येशु घरमाईन निंघीसन समुद्र किनारले जाईन बसना. 2 तवय लोकेसनी ईतली मोठी गर्दी त्यानाजोडे जमनी; म्हणीन तो नावमा जाईन बसना अनं सर्वा लोके किनारवर उभा राहिनात. 3 मंग त्यानी त्यासले दृष्टांत दिसन बर्याच गोष्टी सांगात तवय तो बोलना, “दखा, एक पेरणारा पेरणी कराले निंघना.” 4 अनी तो पेरी राहिता तवय काही बीया वाटवर पडनात अनं पक्षीसनी ईसन ते खाई टाकं. 5 काही खडकाळ जमीनवर पडनात, तठे त्यासले पुरेशी जास्त माती मिळनी नही, अनी माती जास्त खोलपावत नव्हती म्हणीन त्या लवकर उगनात. 6 अनी जवय सुर्य वर निंघना तवय त्यासले उन लागनं अनं त्या लगेच वाळाई गयात कारण त्यासले मुयाच नव्हतात. 7 काही काटेरी झुडपसमा पडनात; पण काटासना

झुडपासनी वाढीसन त्यासनी वाढले दाबी टाकं. 8 काही बीया चांगली जमीनवर पडनात, मंग त्यासनं कोठे शंभरपट, कोठे साठपट तर कोठे तीसपट, अस पीक वनं. 9 अनी येशु त्यासले बोलना, ज्यासले कान शेतस त्या ऐकोत. 10 मंग शिष्यसनी जोडे जाईसन त्याले ईचारं, तु त्यासनासंगे दृष्टांत दिसन का बरं बोलस? 11 येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, “स्वर्गना राज्यना रहस्य ओळखाना दान तुमले देयल शे, पण त्यासले देयल नही.” 12 कारण ज्यानाजोडे शे त्याले अजुन भेटी अनं त्याले भरपुर व्हई, पण ज्यानाजोडे काहीच नही त्यानाकडे त्यानं जे काही व्हई ते पण त्यानाकडतीन काढी लेतीन. 13 यामुये मी त्यासनासंगे दृष्टांत दिसन बोलस; कारण त्यासले दखाले मिळस, पण दखतस नही, ऐकाले मिळस पण ऐकतस नही, अनं समजी बी लेतस नही. 14 यशयाना संदेश त्यासना विषयी पुर्ण व्हई र्हाईना शे; तो असा की, तुम्हीन ऐकशात खरं, पण तुमले समजावुच नही, अनं दखशात खरं, पण तुमले दिसावुच नही; 15 कारण ह्या लोकसना मन कठीण व्हई जायेल शे, त्या बधीर कानघाई ऐकतस, अनी त्यासनी आपला डोया झाकी लियेल शेतस; यानाकरता की, त्यासनी डोयासघाई दखाले नको, कानसघाई ऐकाले नको, मनमातीन समजाले नको, त्यासनी वळाले नको, अनी मी त्यासले बरा कराले नको. 16 पण धन्य शेतस, तुमना डोया, कारण त्या दखी र्हाईनात; अनी धन्य शेतस, तुमना कान कारण त्या ऐकी र्हाईनात. 17 मी तुमले खरंखरं सांगस की, तुम्हीन ज्या दखतस तेच दखाकरता बराच संदेश अनं धार्मीकजण उत्साही व्हतात, तरी त्यासले दखाले मिळनं नही; अनी तुम्हीन ज्या ऐकतस तेच ऐकासाठे त्या उत्साही व्हतात, तरी त्यासले ऐकाले मिळनं नही. 18 आता पेरणाराना दृष्टांत ऐकी ल्या. 19 कोणी राज्यनं वचन ऐकस पण ते त्याले समजस नही; तवय तो दुष्ट ईसन त्याना मनमधला पेरल वचन काढी लेस; वाटवर पेरल तो हाऊ शे. 20 खडकाळ जमीनवर पेरल तो हाऊ शे की, वचन ऐकस, अनं तवळच आनंद करस; 21 पण त्यासले मुया रास नही त्यामुये त्या थोडाच काळ टिकाव धरतस; अनी वचनमुये संकट वना किंवा छळ व्हयना म्हणजेच तो अडखळाले लागस. 22 काटेरी झुडपसमा पेरल तो हाऊ शे की, वचन ऐकस; पण संसारनी चिंता मोह या त्यानी वचननी वाढले दाबी टाकस, अनी तो निष्फळ व्हस. (aiōn g165) 23 चांगली जमीनवर पेरल या शेतस की, त्या वचन ऐकीन समजतस; तर त्या फळ देतस; कोणी शंभरपट, कोणी साठपट, कोणी तीसपट, असा फळ देतस.

24 त्यानी त्यासले दुसरा दृष्टांत दिधा की, स्वर्गनं राज्य त्या माणुसना मायक शे, ज्यानी आपला शेतमा चांगलं बी पेरं. 25 लोके झोपमा व्हातात तवयच त्याना वैरी ईसन गहुमा निदण पेरीसन गया; 26 पण जवय शेतमा पिकले पानटा फुटीन अनं कणीसमा दाणा वनात तवय निदण बी दखायनात. 27 तवय घरमालकना नोकरसनी ईसन त्याले सांगं, महाराज, आपन आपला शेतमा चांगलं बी पैरा ना? मंग त्यामा निदाण कोठेन वनं? 28 तवय मालक त्यासले बोलना, हाई काम कोणी वैरीनं शे. नोकरसनी त्याले सांगं, आम्हीन जाईसन त्यासले गोया करूत अशी तुमनी ईच्छा शे का? 29 तो त्यासले बोलना, नही, तुम्हीन निदाणले गोया करशात त्यानाबरोबर कदाचित गहुले पण उपटी टाकशात 30 कापणीनी येळपावत दोन्हीसले बराबर वादू घा, मंग कापणीना येळले मी मजुरसले सांगसू की, पहिले निदाण गोया करा, अनं जाळाकरता त्याना पेंढ्या बांधा; अनी गहु मना कोठारसमा साठाडा. 31 येशुनी त्यासले अजुन एक उदाहरण दिसन सांगं, की, स्वर्गनं राज्य मोहरीना दानासारखं शे; ते कोणी एक माणुसनी लिसन आपला वावरमा जाईन लाई दिधं; 32 तो तर सर्वा दानासमा बारीक शे, तरी तो वाढावर पालाभाज्याच पेक्षा मोठा व्हईन त्याना असं झाड व्हस की, आकाशमधला पक्षी ईसन त्याना फांघासमा घरटा बांधीसन राहतस. 33 त्यानी त्यासले अजुन एक दृष्टांत सांगा, की, स्वर्गना राज्य खमीरना सारखं शे; ते एक बाईनी लिसन तीन माप पिठमा लपाईन ठेवं, म्हणीन ते खमीर शेवट सर्व फुगी गयं. 34 या सर्वा गोष्टी येशुनी दृष्टांत दिसन लोकसनी गर्दीले सांग्यात; अनी उदाहरणशिवाय तो त्यासनासंगे काहीच बोलना नही; 35 हाई असाकरता की, संदेशासनाद्वारा जे सांगामा येल व्हतं ते पुर्ण व्हावं; ते असं की, मी मनं तोंड उघाडीसन उदाहरण दिसु; जगना सुरवातपाईन जे गुप्त ते मी प्रकट करसु. 36 नंतर येशु लोकसनी गर्दीले निरोप दिसन घरमा गया. अनी त्याना शिष्य त्यानाकडे ईसन बोलनात, वावरमधला निदणना उदाहरणना आमले फोड करीसन सांगा. 37 त्यानी उत्तर दिधं की, चांगलं बी पेरणारा हाऊ मनुष्यना पोर्या शे; 38 शेत हाई जग शे; चांगलं बी हाई राज्याना पोर्या शेतस; निदण हाई त्या दुष्टना पोर्या शेतस; 39 ते पेरणारा वैरी हाऊ सैतान शे; कापणी हाई या काळनी समाप्ती शे; अनी कापणी करनारा या देवदूत शेतस. (aiōn g165) 40 यामुये जश निदाण गोया करीसन अग्नीमा जाळतस, तसच काळना समाप्तीना येळले व्हई. (aiōn g165) 41 मनुष्यना पोर्या आपला देवदूतसले धाडी, अनी त्या सर्वा अडखळा आणनारासले

अनं अधर्मं करनारासले त्याना राज्यमाईन गोया करतीन. 42 अनं त्यासले नरक अग्नीना भट्टीमा टाकतीन; तठे त्यासनं रडानं अनं दात खाणं राहीं. 43 तवय “धार्मीकजण आपला बापना राज्यमा सूर्याना मायक ‘चमकतीन’ ज्याले कान शे तो ऐको.” 44 स्वर्गनं राज्य शेतमा लपाईन ठेयल धनसारखं शे; ते एखादा माणुसले सापडावर त्यानी ते लपाईन ठेवं, अनी आनंद व्हवामुये त्यानी जाईसन आपला सर्व काही ईकी टाकं, अनी मंग ते शेत ईकत लिधं. 45 अजुन स्वर्गनं राज्य चांगला मोतीना शोध करनारा एखादा व्यापारीना सारखं शे; 46 त्याले एक अति मोलवान मोती आढळना तवय जाईसन त्यानी आपलं सर्वा काही ईकी टाकं अनी ते ईकत लिधं. 47 अजुन स्वर्गनं राज्य समुद्रमा टाकेल जाळानामायक शे; ज्यामा सर्वा प्रकारना जीव एकत्र सापडतस. 48 ते भरावर माणसंसनी काठवर ओढी आणं अनी त्यासनी बशीसन ज्या चांगला त्या भांडामा गोया करात, अनं वाईट त्या फेकी दिधात. 49 तसच हाई युगना समाप्तीमा व्हई; देवदूत ईसन धार्मीकसपाईन दुष्टासले वेगळा करतीन; (aiōn g165) 50 अनी त्यासले अग्नीना भट्टीमा टाकतीन, तठे रडानं अनं दातखाणं राहीं. 51 तुमले या गोष्टी समजल्यात का? त्या त्याले बोलनात, हा. 52 तवय त्यानी त्यासले सांगं, जो प्रत्येक शास्त्री स्वर्गना राज्यना शिष्य व्हयेल शे तो आपला भांडामाईन नवा जुना पदार्थ काढनारा माणुसना मायक शे. 53 मंग असं व्हयनं की, या दृष्टांत समाप्त करावर येशु तठेन निघी गया; 54 अनी आपला गाववर येवावर त्यानी त्यासना सभास्थानमा त्यासले असं शिकाडं की, त्या थक्क व्हईसन बोलनात की, हाई ज्ञान अनं हाई सामर्थ्य याले कोठेन प्रकट व्हयनं? 55 काय हाऊ सुतारना पोर्या नही शे का? यानी मायले मरीया म्हणतस ना? याकोब, योसेफ, शिमोन अनं यहूदा, या त्याना भाऊ शेतस ना? 56 अनी याना सर्व बहिणी या आपलाबरोबर राहतस नही का? तर हाई सर्वा याले कोठेन मिळनं? 57 अस ऐकीन त्यासले ठोकर लागनी. पण येशुनी त्यासले सांगं, संदेष्टाले आपला देश अनं आपला घर, नातेवाईक यासमा सन्मान मिळस नही. 58 त्यासना अईश्वासमुये त्यानी तठे जास्त चमत्कार करात नही.

14 त्या दिनसमा हेरोद राजानी येशुबद्दल ऐकं; 2 अनी आपला सेवकसले सांगं, हाऊ बाप्तिस्मा करनारा योहान शे; हाऊ मरेल मातीन ऊठेल शे म्हणीन या चमत्कार त्यानामा व्हई राहिन्यात. 3 कारण हेरोदनी आपला भाऊ फिलीप्प यानी बायको हेरोदीया हिनामुये बाप्तिस्मा करनारा योहानले धरीसन अनं बांधीन कैदखानामा

टाकेल व्हतं; 4 कारण योहान त्याले सांगे, की, तु तिले ठेवावं हाई तुनाकरता योग्य नही; 5 अनी हेरोद राजा त्याले मारा करता दखे पण लोकसनी त्याले भिती वाटे कारण लोके योहानले संदेश समजेत. 6 नंतर हेरोदना जन्मदिन वना तवय हेरोदियानी पोरनी दरबारमा नाचगाणा करीसन हेरोदले खूश करं. 7 म्हणीन त्यानी तिले शपथ वाहिसन वचन दिधं की, जे काही तु मनापाशी मांगशी ते मी तुले दिसु. 8 मंग तिले मायनी शिकाडेल प्रमाणे तिनी सांगं, बाप्तिस्मा करनारा योहाननं मुंडकं ताटमा ठेईसन माले आठे आणी घा. 9 तवय राजाले खुप वाईट वाटनं; तरी आपली देयल शपथमुये अनी ज्या पंक्तिस्मा बठेल व्हतात त्यासनामुये त्यानी ते देवानी आज्ञा करी. 10 तवय त्यानी माणसं धाडीसन कैदखानामा योहानना वध करा. 11 मंग त्याना मुंडकं ताटमा ठेईसन पोरले आणी दिधं अनी तिनी ते आपली मायनाजोडे आणं. 12 मंग त्याना शिष्यसनी ईसन त्यानं प्रेत उचलीन आणं अनं त्याले पुरी टाकं; अनी जाईसन येशुले हाई बातमी दिधी. 13 हाई ऐकीसन येशु तठेन नावमा बशीन निघना अनी एकांतमा गया; हाई ऐकीसन लोकसनी गर्दीं नगरमातीन त्यानामांगे पायीपायी गयी. 14 मंग त्यानी बाहेर ईसन लोकसनी गर्दीं दखी; तवय त्याले त्यासनी किव वनी अनं त्यासनामा बराच रोगीसले त्यानी बरं करं. 15 मंग संध्याकाय व्हावर त्याना शिष्य त्यानाकडे ईसन बोलनात, हाई एकांतनी जागा शे अनं येळ व्हई जायेल शे; तर लोकसनी गावमा जाईसन स्वतःकरता खावाले अन्न ईकत लई येवाले पाहिजे म्हणीसन त्यासले निरोप घा. 16 येशु त्यासले बोलना, लोकसले जावानी गरज नही; तुम्हीनच त्यासले खावाले घा. 17 त्या त्याले बोलनात, आमनाजोडे फक्त पाच भाकरी अनं दोन मासा शेतस. 18 येशुनी सांगं, ते ईकडं मनाजोडे आणा. 19 मंग येशुनी लोकसनी गर्दींले गवतमा बसानी आज्ञा करी अनी त्या पाच भाकरी अनं दोन मासा लिसन त्यानी वर आकाशमा दखीन आशिर्वाद मांगा अनी भाकरी मोडीसन शिष्यसकडे दिध्यात अनं शिष्यसनी त्या लोकसले वाढी दिध्यात. 20 मंग त्या सर्वा खाईसन तृप्त व्हईनात; अनी उरल तुकडासना बारा टोपला त्यासनी भरी लिध्यात. 21 खाणारा सर्वा पाच हजार माणसं व्हतात; अनी बाया अनं पोर्या या अजुन निराळाच व्हतात. 22 नंतर, मी लोकसनी गर्दींले निरोप दिसन येस तोपावत तुम्हीन नावमा बशीन मनापुढे दुसरी बाजुले जा, अस म्हणीसन येशुनी शिष्यसले लगेच धाडी दिधं. 23 मंग लोकसले निरोप देवावर तो प्रार्थना कराले डोंगरवर एकलाच गया अनी रात व्हावर पण येशु

तठे ँकलाच व्हता. 24 ईकडं वारा तोंडना दिशातीन रूहावामुये किनारापाईन बराच अंतरमा नाव समुद्रना मधला भागमा लाटासघाई हैराण व्हई जायेल व्हती. 25 तवय पहाटले तीन ते सव वाजाना दरम्यान येशु समुद्रवरतीन चालत त्यासनाजोडे वना. 26 शिष्य त्याले समुद्रवरतीन चालतांना दखीसन घाबरी गयात अनं त्या भ्याईसन वरडनात; हाई भूत शे. 27 पण येशु त्यासले लगेच बोलना, धीर धरा मी शे; घाबरू नका. 28 तवय पेत्रनी उत्तर दिधं, प्रभुजी, जर तुम्हीन शेतस तर पाणीवरतीन तुमना जोडे येवाले माले सांगा. 29 त्यानी सांगं, ये; तवय पेत्र येशुकडे जावाकरता नावमाईन उतरीसन चालाले लागना; 30 पण वारा दखीसन तो भ्याईना अनी बुडाले लागना तवय तो वरडना, प्रभुजी, माले वाचाडा. 31 येशुनी लगेच हात पुढं करीसन त्याले धरं अनं बोलना, अरे अल्पईश्वासी तु शंका कशाले धरी? 32 मंग त्या नावमा चढनात तवय वारा बंद पडना. 33 तवय ज्या नावमा व्हतात त्या सर्वा त्याना पाया पडीसन बोलनात, तुम्हीन खरोखर देवना पोर्या शेतस. 34 नंतर त्या दुसरा बाजूले जाईसन गनेसरेत प्रांतमा गयात; 35 अनी तठला लोकसनी त्याले वळखीन आपला आसपासना सर्वा नगरमा माणसं धाडीसन आजारी लोकसले त्यानाकडे आणं. 36 अनी फक्त तुमना कपडासले आमले हात लावु घा, अशी त्यासनी त्याले ईनंती करी; तवय जितलासनी त्याले हात लावा तितला सर्वा बरा व्हईनात.

15 मंग यरूशलेमतीन परूशी अनं शास्त्री येशुकडे ईसन बोलणात, 2 तुमना शिष्य पुर्वजसना रितीरिवाज का बर मोडतस? कारण जेवणना पहिले त्या हात धोतस नही. 3 त्यानी त्यासले उत्तर दिधं, तुमना रितीरिवाजकरता तुम्हीन बी देवनी आज्ञा का बर मोडतस? 4 कारण देवनी सांगेल शे की, तु “तुना बाप अनी तुनी माय यासना मान ठेव,” अनी जो कोणी बापनी किंवा मायनी निंदा करस त्याले मरणदंडनी शिक्षा व्हई; 5 पण तुम्हीन सांगतस की, जो कोणी स्वतःना माय बापले अस सांगी, मी जे तुमले देणार व्हतु, ते मी देवले अर्पण करी टाकं. 6 त्यानी स्वतःना मायबापना मान नही ठेवा तरी चाली, हाई सांगीन तुम्हीन तुमना रितीरिवाजकरता देवनं वचन मोडी टाकेल शे. 7 अरे ढोंगीसवन, यशया संदेशानी तुमनाबद्दल बरोबर भविष्य करेल शे की, 8 ह्या लोके तोंडघाई मना सन्मान करतस पण त्यासनं मन मनापाईन दुर शे. 9 त्या माणुसनी बनाडेल विधीसले मनं शास्त्र मानिसन शिकाडतस अनं बिनकामनी मनी भक्ती करतस. 10 तवय त्यानी लोकसनी गर्दीले जवळ बलाईन सांगं, ऐका अनं समजी ल्या. 11 जे तोंडमा जास

ते माणुसले अशुध्द करस नही, तर जे तोंडमाईन निघस ते माणुसले अशुध्द करस. 12 नंतर शिष्य ईसन त्याले बोलणात, हाई वचन ऐकीन परूसी नाराज व्हयनात, हाई तुमले समजनं का? 13 त्यानी उत्तर दिधं की, ज्या ज्या रोपटा मना स्वर्ग माधला बापनी लायेल नही, त्या त्या उपटाई जातीन. 14 त्यासले राहु घा; त्या आंधया मार्गदर्शक शेतस, अनी आंधया आंधयाले ली जाई तर दोन्ही बी खड्डामा पडतीन. 15 पेत्र त्याले बोलना, हाऊ दृष्टांत आमले फोडीन सांगा, 16 तो बोलना, तुमले बी अजुन समजनं नही का? 17 जे तोंडमा जास ते पोटमा उतरस अनं नंतर शरिरबाहेर टाकाय जास, हाई तुमले समजत नही का? 18 जे तोंडमाईन निघस ते मनमातीन येस अनं माणुसले अशुध्द करस. 19 मनमातीन दुष्ट ईचार, खुन, व्यभिचार, जारकर्मे, चोर्या, खोट्या साक्षी, गाळ्या, निंदा, ह्या निघतस. 20 ह्या गोष्टी माणुसले अशुध्द करतस; हात न धोता जेवण करानं हाई माणुसले अशुध्द करस नही. 21 नंतर येशु तठेन निघीन सोर अनं सिदोन प्रांतमा गया; 22 अनी दखा, त्या प्रांतमातीन एक कनानी बाई ईसन वरडीन बोलनी, प्रभु, दावीदना पोर्या, मनावर दया कर, मनी पोरले दुष्ट आत्मा भलताच तरास दि र्हाईना शे. 23 तरी तो तिले काहीच नही बोलना; तवय त्याना शिष्यसनी जोडे ईसन त्याले ईनंती करी की, तिले परत धाडी घा; कारण ती आमनामांगे वरडत ई राहिनी. 24 त्यानी उत्तर दिधं, माले इझ्राएलना खानदानमधला दवडायेल मेंढरसशिवाय दुसरा कोणाचकरता धाडेल नही शे. 25 तवय ती ईसन त्याना पाया पडीन बोलनी, प्रभुजी, माले मदत करा. 26 येशुनी उत्तर दिधं, पोर्यासनी भाकर लिसन कुत्राले टाकानी हाई बराबर नही शे. 27 ती बोलनी, बराबर शे, प्रभु; पण कुत्रा बी आपला मालकना ताटमातीन पडेल उष्ट खातस. 28 तवय येशुनी तिले उत्तर दिधं, बाई, “तुना ईश्वास मोठा शे, जशी तुनी ईच्छा शे तस तुनाकरता होवो; अनी त्याच येळले तिनी पोर बरी व्हयनी.” 29 नंतर येशु तठेन निघीन गालील समुद्रजोडे वना, अनं डोंगरवर जाईन बठना 30 मंग लोकसनी गर्दी त्यानाकडे वनी; त्यासनासंगे लंगडा, पांगया, आंधया, मुक्का अनं दुसरा बराच जण व्हतात; त्यासले त्यासनी त्याना पायजोडे ठेई दिधं अनी त्यानी त्यासले बरं करं. 31 लोकसनी गर्दीनी हाई दखं की मुक्का बोलतस, पांगया बरा व्हतस, लंगडा चालतस अनं आंधया दखतस तवय लोके आश्चर्यचकीत व्हयनात अनी त्यासनी इझ्राएलना देवना गौरव करा. 32 मंग येशुनी आपला शिष्यसले बलाईन सांगं, माले लोकसनी किव ई राहिनी, कारण तिन

दिनपाईन त्या मनासंगे शेतस अनी त्यासनाजोडे खावाले काहीच नही; कदाचित त्या वाटमा मरगळेलेना मायक पडतीन; म्हणीन त्यासले भूक्या धाडानी मनी ईच्छा नही शे. 33 शिष्यसनी त्याले सांगं, असा जंगलमा इतला लोकसनी भूक मिटी इतल्या भाकरी आमनाजोडे कोठेन येतीन? 34 येशुनी त्यासले ईचारं, तुमना जोडे कितल्या भाकरी शेतस? त्या बोलणात सात भाकरी अनं काही धाकला मासा. 35 मंग त्यानी लोकसनी गर्दीले जमीनवर बठाले सांगं. 36 नंतर त्यानी त्या सात भाकरी अनं धाकला मासा लिसन देवना उपकार मनीन; त्या मोडीसन शिष्यसले दिध्यात अनी शिष्यसनी ते लोकसले वाटी दिध्यात. 37 मंग त्या सर्वा खाईसन तृप्त व्हयनात अनी उरेल तुकडसना सात टोपला भरी लिधात. 38 जेवढासनी खादं त्यानामा बाया अनं पोर्या सोडीसन चार हजार माणसे व्हतात. 39 मंग लोकसनी गर्दीले घर धाडावर तो नावमा बशीन मगदानना प्रांतमा वना.

16 तवय पर्शुनी अनी सदुकी यासनी ईसन येशुनी परिक्षा दखाकरता, त्याले सांगं आमले आकाशमातील काहीतरी चिन्ह दखाड. 2 त्यानी त्यासले उत्तर दिधं, जवय संध्याकाय व्हस तवय तुम्हीन सांगतस, थंडावा राही कारण आकाश लाल शे; 3 अनी तुम्हीन पहाटले म्हणतस, आज वादळी वारा सूटी, कारण आकाश लाल भयानक शे, आकाशना लक्षणं तुमले वळखाणं जमस पण काळना लक्षणं तुमले वळखता येतस नही! 4 हाई दुष्ट अनं व्यभिचारी पिढी चिन्ह मांगस, पण ईले योना संदेशाना चिन्हशिवाय दुसरा चिन्ह मिळाव नही. मंग येशु त्यासले सोडीसन निधी गया. 5 नंतर शिष्य दुसरी बाजूले गयात पण त्या भाकरी लेवाले ईसरी गयात. 6 तवय येशु त्यासले बोलना, पर्शुनी अनं सदुकी यासना खमीरपाईन सावधान राहा. 7 तवय त्या चर्चा करीसन एकमेकसले बोलणात, आपण भाकरी लयनुत नही म्हणीन हाऊ असा बोली राहीना. 8 पण येशु हाई वळखीन बोलना, अरे ओ अईव्वासीहो, तुम्हीन मनमा अस का बर आणतस की, आपलाजोडे भाकरी नही शेतस म्हणीन हाऊ अस बोली राहीना. 9 तुमले अजुन नही समजनं का, पाच हजार लोकसकरता पाच भाकरी व्हत्यात तवय तुम्हीन कितला टोपला उचलात? 10 तसाच चार हजार लोकसले सात भाकरी वाटावर कितला टोपला उचलात; यानी तुमले आठवण नही काय? 11 मी भाकरीसनाबद्दल बोलनु नही, हाई तुम्हीन समजी का बर लेतस नही? पण मी तुमले हाई सांगस की, तुम्हीन पर्शुनी अनं सदुकी यासना खमीरपाईन सावधान राहा. 12 तवय त्यासले समजनं की, त्यानी

भाकरना खमीरबदल नही, तर परूशी अनं सदुकी यासना शिक्षणबदल सावध रूहावाले सांगं. 13 नंतर फिलीप्पना कैसरियाना गावसमा येवावर, येशुनी त्याना शिष्यसले ईचारं, मनुष्यना पोर्याले लोक काय म्हणतस? 14 त्यासनी उत्तर दिधं, काही म्हणतस बाप्तिस्मा करनारा योहान, काही म्हणतस एलिया, अनी बाकीना यिर्मया किंवा संदेशामधला एक, असा म्हणतस. 15 त्यानी त्यासले ईचारं, पण “तुम्हीन काय म्हणतस, मी कोण शे?” 16 शिमोन पेन्नरी उत्तर दिधं, तुम्हीन जिवत देवना पोर्या ख्रिस्त शेतस. 17 येशु त्याले बोलना, योनाना पोर्या शिमोन तु धन्य शे, कारण हाई रक्त मांसना माणुसपाईन नही, तर मना स्वर्गमधला बापनी हाई तुले प्रकट करेल शे. 18 आखो मी तुले हाई बी सांगस, पेन्न खडक शे अनी हाऊ खडकवरच मी मनी मंडळी बनाडसु, अनी नरकनी कोणतीच शक्तीना त्यावर प्रभाव पडाव नही. (Hadēs 986) 19 मी तुले स्वर्गना राज्यना किल्ल्या दिसु, अनी पृथ्वीवर जे काही तु बंद करशी ते स्वर्गमा बंद कराई जाई, अनी पृथ्वीवर जे काही तु उघडशी ते स्वर्गमा उघडाई जाई. 20 तवय त्यानी शिष्यसले बजाईन आज्ञा करी की, मी ख्रिस्त शे हाई कोणले सांगु नका. 21 त्या येळपाईन येशु त्याना शिष्यसले सांगु लागना, हाई व्हवानं आवश्यक शे की, “मी यरूशलेमले जासु वडील लोके, मुख्य याजक अनं शास्त्री यासनाकडतीन मना भलता छळ व्हई, माले मारी टाकतीन अनं तिसरा दिनले मी परत जिवत व्हसू.” 22 तवय पेन्न त्याले बाजुले लई गया अनं विरोध करी बोलना, प्रभुजी, तुमनावर दया होवो, अस तुमनासंगे व्हणारच नही. 23 पण तो वळीसन पेन्नले बोलना, अरे सैतान, मनासमोरतीन निधी जाय; तु माले आडफाटा शे; कारण देवना गोष्टीसकडे तुनं ध्यान नही, माणससना गोष्टीसकडे शे. 24 मंग येशुनी त्याना शिष्यसले सांगं, मनामांगे येवानी ज्यानी ईच्छा शे त्यानी स्वतःना त्याग कराना अनी स्वतःना कूसरखांब उचलीसन मनामांगे चालानं. 25 कारण जो कोणी स्वतःना जिव वाचाडाले दखी तो त्याले गमाडी; अनी जो कोणी मनाकरता स्वतःना जिव गमाडी त्याले तो परत मिळी. 26 माणुसले जगमाधलं सर्व सुख भेटणं अनी स्वतःना जिव गमाडा तर त्याले काय फायदा व्हई? किंवा माणुस स्वतःना जिवना बदलामा काय दि? 27 कारण मनुष्यना पोर्या स्वर्गदूतससंगे आपला बापना गौरवमा ई, तवय तो प्रत्येकले ज्याना त्याना कामप्रमाणे प्रतिफळ दि. 28 मी तुमले सत्य सांगस की, काहीजण आठे असा उभा शेतस की, त्या मनुष्यना पोर्याले त्याना राज्यमा त्याले दखाशिवाय त्यासले मरणना अनुभव येवावुच नही;

17 मंग येशु सव दिन नंतर पेन, याकोब अनं त्याना भाऊ योहान यासले एक उंच डोंगरवर एकांतमा लई गया. 2 तवय त्याना रूप त्यासनासमोर बदलनं; त्याना चेहरा सूर्यनामायक तेजस्वी व्हयना, त्याना कपडा धवळा शुभ्र व्हयनात. 3 तवय दखा, मोशे अनं एलिया ह्या त्यानासंगे बोलतांना त्यासले दखायनात. 4 मंग पेन येशुले बोलना, प्रभुजी आपण आठे राहसुत तर कितलं भारी व्हई; तुमनी ईच्छा व्हई तर मी आठे तिन मंडप बनाडस; तुमनासाठे एक, मोशेकरता एक, अनं एलियाकरता एक. 5 तो बोली राहिता तेवढामा, दखा, तेजस्वी ढगनी त्यासले झाकी दिधं अनी दखा, ढगमातीन अशी वाणी व्हईनी; हाऊ मना पोर्या, माले परमप्रिय शे, ह्यानावर मी खूश शे; तुम्हीन यानं ऐका. 6 हाई ऐकीन येशुना शिष्य भलता घाबरणात अनं पालथा पडी गयात. 7 तवय येशु त्यासनाजोडे ईसन हात लाईन बोलना, ऊठा, घाबरू नका. 8 मंग त्यासनी वर दखं तवय त्यासले येशुशिवाय कोणीच दखायनं नही. 9 नंतर त्या डोंगरवरतीन खाल उतरी राहीतात तवय येशुनी त्यासले आज्ञा करी की, मनुष्यना पोर्या मरेल मातीन परत जिवत व्हई तोपावत हाई गोष्ट कोणलेच सांगु नका. 10 त्यावर त्याना शिष्यसनी त्याले ईंचारं की, एलिया पहिले येवाले पाहिजे अस शास्त्री का बर म्हणतस? 11 येशुनी उत्तर दिधं, “एलिया” ईसन सर्वकाही सुधारी हाई खरं शे. 12 पण मी तुमले सांगस की, एलिया येल शे अनी त्यासनी त्याले न वळखता त्यासना मनले पटनं तसं त्यानासंगे करं; तसच मनुष्यना पोर्याले बी त्यासनाकडतीन छळ सहन करना पडी. 13 तवय शिष्यसले समजनं, हाऊ बाप्तिस्मा करनारा योहानबदल बोली राहीना. 14 नंतर त्या लोकसजोडे वनात तवय एक माणुस येशु समोर ईसन गुडघा टेकीन बोलना, 15 प्रभुजी मना पोर्यावर दया करा, कारण त्याले मिर्गी येस, त्याले भलता तरास व्हस; तो घडीघडी आगमा अनं पाणीमा पडस. 16 म्हणीन मी त्याले तुमना शिष्यसकडे आणं, पण त्यासनाघाई तो बरा व्हयना नही. 17 तवय येशुनी उत्तर दिधं, अरे ओ भ्रष्ट पिढी, कोठपावत मी तुमनासंगे र्हासु? कोठपावत तुमनं सहन करसु? त्या पोर्याले मनाकडे लई या. 18 मंग येशुनी दुष्ट आत्माले आज्ञा दिधी, तवय त्या पोर्यामातीन तो निधी गया अनी त्याच येळले पोर्या बरा व्हयना. 19 नंतर शिष्य एकांतमा येशुजोडे ईसन बोलणात, आमनाघाई तो दुष्ट आत्मा का बर नही निधना? 20 त्यानी त्यासले सांगं, तुमना बिनईश्वासमूये; कारण मी तुमले सत्य सांगस की, जर तुमनामा राईना दाणा एवढा जरी ईश्वास व्हई तर हाऊ

डोंगरले आठेन तिकडे सरक अस तुम्हीन सांगं तर तो सरकी; अनं तुमले काहीच अशक्य रूहावाव नही. 21 तरी बी हाई भूतनी जात प्रार्थना अनं उपासशिवाय निंघस नही. 22 त्या गालील नगरमा गोया व्हयनात तवय येशु त्यासले बोलना, मनुष्यना पोर्याले लोकसना हातमा धरीन देतीन. 23 त्या माले मारी टाकतीन अनी तिसरा दिनले तो परत जिवत व्हई, तवय त्या भलताच नाराज व्हयनात. 24 जवय त्या कफर्णहूम गावमा वनात तवय मंदिरना कर गोया करनारानी पेत्रले ईचारं, तुमना गुरू मंदिरना कर नही देस का? 25 तो बोलना, हा देस, मंग तो घरमा येवावर काही बोलाना पहिलेच येशुनी त्याले ईचारं, शिमोन, तुले काय वाटस? पृथ्वीवरला राजा कोणाकडतीन कर लेतस? आपला पोर्यासकडतीन की परकासकडतीन? 26 तो बोलना, परकासकडतीन मंग येशु त्याले बोलना, म्हणीन पोर्या कर भरापाईन मुक्त शेतस. 27 पण त्यासनाकरता आपण अडथळा बनाले नको, म्हणीन तु समुद्रमा जाईसन गळ टाक; अनी जो मासा पहिले वर ई, तो मासा धरीन त्यानं तोंड उघाड; म्हणजे तुले दोन रूपया सापडतीन त्या लिसन मनाबदल अनं तुनाबदल त्यासले दे.

18 त्या येळले शिष्य येशुकडे ईसन बोलणात, स्वर्गना राज्यमा मोठा कोण? 2 तवय त्यानी एक धाकला पोर्याले बलाईन त्याले त्यासना मझार उभं करं अनी बोलना; 3 मी तुमले सत्य सांगस, की, तुमनं मन बदलाशिवाय अनं तुम्हीन धाकला पोर्यासना मायक व्हाशिवाय स्वर्गना राज्यमा तुमना प्रवेश व्हावावुच नही. 4 यामुये जो कोणी स्वतःले ह्या धाकला पोर्यासना मायक नम्र करी, तोच स्वर्गना राज्यमा मोठा व्हई; 5 अनी जो कोणी मना नावतीन असा धाकला पोर्याले जवळ करी त्यानी माले जोडे करं अस व्हई 6 अनी जो कोणी मनावर ईश्वरस ठेवणारा या धाकलासपैकी एखादाले जरी पाप कराले प्रवृत्त करस, त्याना गळामा जातानी मोठी तळी बांधीन समुद्रमा खोल पाणीमा बुडाई देवाणं यामा त्यानं हित शे. 7 आडफाटासमुये जगना धिक्कार असो! आडफाटा तर येतीनच, पण जो माणुस आडफाटा लई, त्याना धिक्कार असो! 8 तुना हात किंवा तुना पाय तुले आडफाटा करी तर त्या तोडीन फेकी दे; दोन हात किंवा दोन पाय राहिसन सार्वकालिक अनीमा पडापेक्षा लंगडा व्हईसन सार्वकालिक जिवनमा जावानं हाई तुनाकरता चांगल शे. (aiōnios g166) 9 तुना डोयानी आडफाटा करा, तर तो उपटी टाक; दोन डोया राहिसन अनीनरकमा पडापेक्षा एक डोया राहिसन सार्वकालिक जिवनमा जावानं हाई तुनाकरता चांगल शे. (Geenna g1067) 10

“दखा, तुम्हीन ह्या धाकला लेकरंसपैकी एकले बी तुच्छ मानु नका; कारण, मी तुमले सांगस की, स्वर्गमा त्यासना देवदूत मना स्वर्ग माधला बापनं तोंड कायम दखतस.” 11 आखो ज्या दवडायेल शेतस त्यासनं तारण कराले मनुष्यना पोर्या येल शे. 12 तुमले काय वाटस; जर एक माणुसजोडे शंभर मेंढरं शेतस अनी त्यामातीन एक मेंढरू दवडी गयं, तर तो माणुस त्या नव्यान्नव मेंढरसले डोंगरवर सोडीन त्या दवडेल मेंढरूले दखाले जावाव नही का? 13 कदाचित ते त्याले सापडनं तर, त्यानाकडे ज्या नव्यान्नव मेंढरं सुरक्षित व्हातात त्यासनापेक्षा जास्त आनंद त्याले ते मेंढरू सापडावर व्हई, हाई मी तुमले सत्य सांगस. 14 तसच ह्या धाकलासनामाधला कोणाच नाश व्हावाले नको अशी तुमना स्वर्ग माधला बापनी ईच्छा शे. 15 जर तुना भाऊ पाप करी, तर जा अनी त्याले एकांतमा लई जाईन समजाड, जर त्यानी तुनं ऐकं तर तुना भाऊ तुले परत भेटी गया. 16 पण त्यानी जर तुनं नही ऐकं तर तु आखो दोन एक जणसले तुनासंगे लई जा; यानाकरता की, तुम्हीन दोन्ही जे बोलशात त्या प्रत्येक शब्दना ज्या दोन किंवा तीन शेतस त्या साक्षीदार राहतीन अनी त्या बी समजाडतीन. 17 अनी जर त्यानी त्यासनं बी ऐकं नही तर मंडळीले सांग; अनी त्यानी मंडळीनं बी नही ऐकं तर, तो तुनासाठे एक जकातदार किंवा परकानामायक व्हावो. 18 मी तुमले सत्य सांगस की, जे काही तुम्हीन पृथ्वीवर बंद करशात ते स्वर्गमा बंद व्हई; अनी जे काही तुम्हीन पृथ्वीवर खोलशात, ते स्वर्गमा खोलाई जाई. 19 आखो मी तुमले सत्य सांगस, पृथ्वीवर तुमना मातीन दोनजण कोणतीही एक गोष्टकरता एकचित व्हईन ईनंती करतीन तर ती ईनंती मना स्वर्ग माधला बापकडतीन पुरी कराई जाई; 20 कारण जठे दोन किंवा तिन जण मना नावतीन एकत्र जमतस, तठे त्यासनामा मी शे. 21 तवय पेत्र येशुकडे ईसन बोलना, प्रभुजी मना भाऊनी मनाविस्वद अपराध करा, तर मी त्याले कितला दाव माफ करू? सात दाव का? 22 येशुनी त्याले सांगं, मी तुले अस नही म्हणस की, सात दाव, तर सातना सत्तरदाव कर. 23 यामुये स्वर्गनं राज्य एक राजाना मायक शे; त्या राजाले आपला सेवकसकडतीन हिशोब ल्यावा अस वाटनं; 24 अनी जवय तो हिशोब ली राहिता तवय ज्यानावर कोटी रूपया कर्ज व्हतं त्याले त्यानाकडे आणं. 25 पण त्यान्याकडे कर्ज फेडाले काहीच नव्हतं म्हणीन त्याना मालकनी हुकूम करा की, त्यानी बायको, पोर्या अनं त्यानं जे काही व्हई ते ईकीसन त्यानी कर्ज फेडानं. 26 तवय त्या दासनी त्याना पाया पडीसन सांगं, माले

वागाडी ल्या, म्हणजे मी सर्वकाही फेडी दिसु 27 तवय त्या धनीले त्यानी दया वनी अनी त्यानी त्याले अनं त्यानं कर्ज बी माफ करी दिधं. 28 तो सेवक बाहेर गया अनी ज्यानाकडे त्याना शंभर दिनार रूपया बाकी व्हतात असा त्याना जोडीना सेवक त्याले दखायना, तवय त्यानी त्या सेवकनी गचांडी धरीन बोलना, तुनाकडे मनं जे लेणं शे ते दे. 29 त्या सेवकनी पाया पडीन रावण्या करात, माले वागाडी ले, म्हणजे तुनं देणं मी फेडी दिसु; 30 पण त्यानी त्यानं अजिबात ऐक नही तो कर्ज फेडत नही तोपावत त्यानी त्याले बंदिगृहमा टाकी दिधं. 31 तवय हाऊ घडेल प्रकार दखीसन त्यानासंगेना सेवकसले दुःख व्हयनं अनी त्यासनी ईसन सर्वा प्रकार आपला मालकले सांगा. 32 तवय त्याना मालकनी त्याले बलाईन सांगं, अरे दुष्ट सेवका, तु माले ईनंती करी अनी मी तुनं सर्व कर्ज माफ करं; 33 जशी दया मी तुनावर करी, तशी तुले तुना जोडीदार सेवकवर करता नही वनी का? 34 मंग त्याना मालकनी संतापमा त्याले सर्व कर्ज फेडस तोपावत शिक्षा भोगाकरता बंदिगृहाना ताबामा दिधं. 35 जर तुम्हीन प्रत्येक आपापला बंधुजणसले मनपाईन माफ कराव नही, तर मना स्वर्ग माधला बाप बी तुमनासंगे तसच करी.

19 नंतर अस व्हयनं की, हाई बोलनं समाप्त करावर येशु गालीलमाईन निधीन यार्देन नदीना पलीकडला यहूदीया प्रदेशमा गया. 2 तवय लोकसनी गर्दीं त्यानामांगे गयी; तठे त्यानी त्यासले बरं करं. 3 नंतर परुशी त्यानाकडे ईसन त्यानी परिक्षा दखाकरता बोलणात, बायकोले कोणतं बी कारण वरतीन सोडी देवाणं हाई योग्य शे का? 4 येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, हाई तुमना वाचामा वनं नही का, की ज्यानी त्यासले निर्माण करं, “त्यानी सुरवातलेच पुरुष अनी स्त्रीले बनाडं.” 5 अनं सांगं, “यामुये पोर्या माय बापले सोडीसन बायकोसंगे कायम राही अनी त्या एकदेह व्हतीन” 6 यामुये पुढे त्या दोन नहीत एकदेह असा शेतस म्हणीन “देवनी जे जोडेल शे ते मनुष्यनी तोडाना प्रयत्न करानं नही” 7 त्या त्याले बोलणात, तर “बायकोले सुटपत्र दिसन तिले सोडानं” अशी आज्ञा मोशेनी का बर दिधी? 8 येशुनी त्यासले सांगं, तुमना निर्दय मनमुये मोशेनी तुमले तुमन्या बायका सोडु दिध्यात पण सुरवात पाईन अस नव्हतं. 9 मी तुमले सत्य सांगस की, जो कोणी आपली बायकोले व्यभिचारना कारणतीन सोडीन दुसरी करस तो व्यभिचार करस; अनी जो कोणी अशी सोडेल बाईसंगे लगीन करस तो बी व्यभिचार करस. 10 शिष्य त्याले बोलणात, जर माणुसना आपली बायकोसंगे असाच संबंध रूहास तर

लगीन न करेलच बरं. 11 त्यानी त्यासले सांगं, हाई वचन सर्वासघाई पाळाई जास नही; ज्यासले हाई दान देयल शे, त्यासनाघाईच हाई पाळाई जास. 12 कारण काहीजण मायना कोखपाईन नपुंसक जन्मले येल शेतस, माणससनी बनाडेल असा बी नपुंसक शेतस, अनी स्वर्गना राज्यकरता स्वतःले नपुंसक करी लिधं असा बी शेतस. ज्याले हाई स्विकारता येस तोच स्विकारस. 13 नंतर येशुनी लेकरसवर हात ठिसन प्रार्थना कराले पाहिजे म्हणीन त्यानाजोडे त्यासले आणं; पण शिष्यसनी आणनारासले धमकाडं. 14 येशु बोलणा, बालकसले मनाकडे येऊ घा त्यासले मना करू नका, कारण स्वर्गनं राज्य यासना मायकसनंच शे. 15 मंग त्यासनावर हात ठेईन आशिर्वाद दिसन तो तठेन निधी गया, 16 नंतर दखा, एकजण ईसन येशुले बोलना, गुरुजी, माले सार्वकालिक जिवन मिळावं म्हणीन मी कोणतं चांगलं काम करू? (aiōnios g166) 17 त्यानी त्याले सांगं, माले चांगलंपणबद्दल का बर ईचारस? चांगलं अस एकच शे, जर तु सार्वकालिक जिवनमा प्रवेश कराले दखस तर देवनी आज्ञा पाळ. 18 त्यानी त्याले ईचारं, कोणत्या? येशुनी सांगं, “मनुष्यहत्या करू नको, चोरी करू नको, खोटी साक्ष देऊ नको. 19 आपला बाप अनी आपली माय यासना मान राख” अनी जशी स्वतःवर तशी आपला शेजारीसवर प्रीती कर. 20 तो तरुण त्याले बोलना, मी हाई सर्व पाळेल शे; मनामा अजून काय कमी शे? 21 येशुनी त्याले सांगं, तुले परीपुर्ण होणं शे, तर जाय, तुनी धनदौलत इकीसन गरीबसले दे म्हणजे तुले स्वर्गमा धन भेटी; अनी चल, मनामांगे ये. 22 पण हाई ऐकीसन तो दुःखी व्हईन निधी गया, कारण त्यानाकडे भरपुर धनदौलत व्हती. 23 तवय येशुनी आपला शिष्यसले सांगं, मी तुमले सत्य सांगस की, स्वर्गना राज्यमा धनवानसना प्रवेश व्हणं कठीण शे. 24 आखो तुमले सांगस, देवना राज्यमा धनवानसना प्रवेश व्हणं यानापेक्षा उंटले सुईना नाकमातीन जाणं सोपं शे. 25 हाई ऐकीन शिष्य भलताच थक्क व्हईसन बोलणात, तर मंग कोणं तारण व्हई? 26 येशुनी त्यासनाकडे दखीन सांगं, हाई मनुष्यले अशक्य शे, “देवले तर सर्व शक्य शे” 27 तवय पेत्र त्याले बोलना, आम्हीन सर्व सोडीसन तुमना मांगे येल शेतस, तर आमले काय भेटी? 28 येशुनी त्यासले सांगं, मी तुमले सत्य सांगस की, जवय सर्वकाही परत नवं व्हई जाई, तवय मनुष्यना पोर्या आपला गौरवी राजासनवर बठी, तवय मनामांगे चालणारा तुम्हीन बारा राजासनसवर बठीन इझ्राएलसना बारा वंशसना न्यायनिवाडा करशात. 29 आखो ज्यानी कोणी मना

नावतीन घरदार, भाऊ, बहिणी, माय, बाप, पोर्या किंवा वावर सोडेल शेतस, त्याले हाई शंभरपट भेटिन सार्वकालिक जिवन हाई वतन भेटी. (aiōnios g166)

30 तरी बराच जणससंगे अस व्हई की, ज्या पहिला शेतस त्या शेवटला व्हतीन अनं ज्या शेवटला शेतस त्या पहिला व्हतीन.

20 “स्वर्गना राज्य त्या घरमालकना मायक शे; जो आपला द्राक्षमयामा रोजी मजुर लावाकरता सकायमा बाहेर निघना.” 2 अनी त्यानी रोजनी मजुरी एक चांदिना शिक्का ठराईन मजुरसले द्राक्षमयामा धाडी दिधं. 3 मंग तो जवळपास नऊ वाजाले घरना बाहेर गया, तवय त्यानी काही जणसले बजारमा रिकामं उभं दखं. 4 तो त्यासले बोलना, तुम्हीन बी द्राक्षमयामा जा, जी मजुरी व्हई ती मी तुमले दिसु; अनी त्या गयात. 5 मंग जवळपास बारा वाजता अनं तिन वाजता तो बाहेर गया तवय पण त्यानी तसच करं. 6 जवळपास पाच वाजाले तो बाहेर गया, तवय आखो कित्येक जणसले रिकाम उभं दखं. तवय त्यानी त्यासले ईचारं, तुम्हीन पुरा दिन का बर आठे रिकामा उभा राहेल शेतस? 7 त्या त्याले बोलणात, आमले कोणी कामवर लाय नही म्हणीन त्यानी त्यासले सांगं, तुम्हीन बी मना द्राक्षमयामा जा. 8 मंग संध्याकायले द्राक्षमयाना मालकनी त्याना कारभारीले सांगं, मजुरसले बलाई आनं अनी शेवटला मजुरसपाईन सुरवात करीसन पहिला मजुरपावत त्यासले मजुरी दे. 9 तवय जवळपास संध्याकायना पाच वाजता ज्यासले कामवर लायल व्हतं त्यासले पुरा रोज एक चांदीना शिक्का भेटना. 10 मंग पहिला मजुर वनात अनी आपले त्यासनापेक्षा जास्त मजुरी भेटी अस त्यासले वाटणं, पण त्यासले बी तेवढाच रोज भेटना. 11 तो त्यासनी लेवानंतर त्या मालकबद्दल कुरकुर करीसन बोलणात, 12 ह्या शेवटलासनी एकच तास काम करा अनी आम्हीन दिनभर ऊनतान्हमा कष्ट करात तरी तुम्हीन आमले अनी त्यासले मायकच रोज दिधा. 13 तवय त्यानी मजुरसमधला एकले उत्तर दिधं, अरे दोस्त, मी तुनावर अन्याय नही करा. हाईच मजुरीमा दिनभर काम करानं, हाई आपलं ठरेल व्हतं ना. 14 जे तुले भेटेल शे ते लिसन निधी जाय; जेवढं तुले तेवढं शेवटनासले पण देवानं अशी मनी ईच्छा शे. 15 जे मनं शे त्यानं मी मना मर्जीप्रमाणे करसु, मी कोणा बांधायेल शे का? मनं उदार वागनं तुना डोयामा येस का? 16 याप्रमाणेच शेवटला त्या पहिला अनी पहिला त्या शेवटला व्हतीन. 17 यरूशलेमले जातांना येशुनी वाटमा त्याना बारा शिष्यसले एकांतमा लई जाईन सांगं, 18 दखा, आपण यरूशलेमले जाई

राहिनत; मनुष्यना पोर्याले मुख्य याजक अनं शास्त्री यासना हवाले करतीन, त्या त्याले मरणदंडसाठे दोषी ठरावतीन. 19 त्या त्यानी थट्टा कराले, फटका माराले अनं क्लसखांबवर खियाले त्याले गैरयहूदीसना हवाले करतीन अनी तिन दिनमा तो परत जिवत व्हई. 20 तवय जब्दीना पोर्यासनी माय तिना पोर्याससंगे येशुकडे गई अनी त्याना पाया पडीसन त्याले एक ईनंती करी 21 येशुनी तिले ईचारं, तुले काय पाहिजे? ती त्याले बोलनी, तुना राज्यमा मना ह्या दोन्ही पोर्यासमाधला एकले उजवीकडे अनी दुसराले तुना डावीकडे बसाडं, अशी मनी ईच्छा शे. 22 येशुनी तिले उत्तर दिधं की, तुम्हीन काय मांगी राहीनात तुमले समजत नही. जो प्याला मी पेवाव शे तो तुमले पिता ई का त्या त्याले बोलनात, पिता ई. 23 त्यानी त्यासले सांगं, मना प्याला तुम्हीन पिशात हाई खरं, पण मना उजवीकडे अनं डावीकडे बसाना अधिकार देनं मनाकडे नही शे, तर ज्यासनाकरता मना बापनी हाई जागा तयार करेल शे, हाई त्यासनाकरता शे. 24 हाई गोष्ट ऐकीन दहा शिष्यसले त्या दोन्ही भाऊसना राग वना. 25 येशुनी त्यासले बलाईसन सांगं, गैरयहूदीसमा अधिकारी प्रभुत्व चालाडतस अनं मोठा लोके बी अधिकार गाजाडतस हाई तुमले माहीत शे. 26 पण तुमनामा तसं व्हावाले नको; म्हणीन तुमनामा ज्याले कोणले श्रेष्ठ होणं शे, त्यानी पहिले तुमना सेवक व्हावाले पाहिजे. 27 अनी तुमनामा ज्याले पहिला व्हावानी ईच्छा शे, त्यानी तुमना दास व्हावाले पाहिजे. 28 यामुये मनुष्यना पोर्या सेवा करी लेवाले नही तर सेवा कराले अनी बराच लोकसना पापनं मोल म्हणीन आपला जीव देवाले येल शे. 29 मंग त्या यरीहो शहरतीन जाई राहीतात तवय लोकसनी मोठी गर्दी त्यासना मांगे चाली राहीती. 30 तवय दखा, वाटवर बशेल दोन आंधयासनी येशु जवळतीन जाई राहीना, हाई ऐकीन, त्या वरडीसन बोलणात, “प्रभु, अहो दावीदना पोर्या, आमनावर दया करा.” 31 तवय त्यासले लोकसनी वरडू नका अस धमकाडं, पण त्या जास्तच वरडीन बोलु लागणात, “प्रभु, अहो दावीदना पोर्या! आमनावर दया करा.” 32 येशुनी ऊभं राहीसन त्यासले बलाईन सांगं, “मी तुमनाकरता काय करू अशी तुमनी ईच्छा शे?” 33 त्या बोलणात, “प्रभुजी, आमनी ईच्छा शे की, आमना डोया उघडी जावोत.” 34 तवय येशुले त्यासनी किव वनी त्यानी त्यासना डोयाले स्पर्श करा; तवय त्यासले लगेच दखावु लागनं, अनी त्या त्याना मांगे चालु लागणात.

21 त्या यरूशलेमले ई राहीतात तवय जैतुनना डोंगरजोडे बेथफगे गावले पोहचनात; तवय येशुनी दोन शिष्यसले अस सांगीन धाडं की, 2 तुम्हीन समोरना गावमा जा, अनी तठे जाताच एक बांधेल गधडी अनं तिनाजोडे एक शिंगरू तुमले दखाई; त्यासले सोडीसन मनाकडे आणा; 3 अनी जर कोणी तुमले काही ईचारं, तर प्रभुले यानी गरज शे, अस सांगा म्हणजे त्या तुमले ते आणु देतीन. 4 संदेष्टासद्वारे जी भविष्यवाणी व्हयेल व्हती ती पुरी व्हवाकरता हाई व्हयनं; ते अस की, 5 सियोनना कन्याले सांगा, दखा, तुना राजा तुनाकडे ई राहीना; तो नम्र शे म्हणीन तो गधडावर, म्हणजे शिंगरूवर बशेल शे. 6 तवय शिष्यसनी येशुना आज्ञाप्रमाणे करं; 7 गधडी अनं शिंगरू यासले आणीन त्यासवर आपला कपडा टाकात अनं तो त्यावर बसना. 8 मंग लोकसनी गर्दीमातीन बराच लोकसनी त्यासना कपडा वाटवर पसारात; बाकीनासनी झाडसन्या बारीक फांघा तोडीन वाटवर पसारात; 9 अनी त्यानापुढे अनं मांगे चालणारा लोके गजर करीसन बोलणात, दावीदना पोर्याले होसान्ना; प्रभुना नामतीन येणारा धन्यवादित असो स्वर्गलोकी “होसान्ना.” 10 तो यरूशलेममा येवावर पुरा शहरमा च्यावच्याव व्हईनी अनी त्या बोलणात हाऊ कोण? 11 लोकसनी गर्दी बोलणी, गालील प्रांतना नासरेथ गावतीन येल, हाऊ “येशु” संदेश शे. 12 नंतर येशु मंदिरमा गया; मंदिरमा ज्या खरेदी-विक्री करी राहीतात त्या सर्वासले त्यानी बाहेर हाकली दिधं. सोनारसना चौरंग अनी कबुतर ईकनारासना बैठकी त्यानी पालथ्या कर्यात. 13 अनी त्यासले सांगं, “मना घरले प्रार्थना मंदिर म्हणतीन,” अस शास्त्रमा लिखेल शे; पण तुम्हीन त्याले “लुटारूसनी गुहा” करी राहीनात. 14 मंग आंधया अनी लंगडा मंदिरमा त्यानाकडे वनात, त्यानी त्यासले बरं करं. 15 तवय त्यानी करेल चमत्कार अनी दावीदना पोर्याले “होसान्ना” असा मंदिरमा गजर करनारा धाकला पोर्यासले दखीन मुख्य याजक अनं शास्त्री संतापनात, 16 अनं त्याले बोलणात, ह्या काय म्हणी राहिनात हाई तुम्हीन ऐकं का? येशुनी त्यासले सांगं, हो; “धाकला अनं दुधपेता लेकरसना तोंडघाई तु स्तुती करी लेयल शे; हाई तुम्हीन शास्त्रमा वाचं नही का?” 17 नंतर तो त्यासले सोडीन शहरना बाहेर बेथानीले गया, अनं तठेच रातले मुक्काम राहिना. 18 मंग सकायमा येशु परत नगरमा ई राहिता तवय येशुले भूक लागणी. 19 अनी वाटवर एक अंजिरनं झाड दखीसन तो त्यानाकडे गया; पण पानटासशिवाय त्यानावर त्याले काहीच भेटनं नही; मंग तो झाडले बोलना, यानापुढे तुले कधी फळ न येवो; अनी ते

अंजिरनं झाड लगेच वाळी गयं. (aiōn g165) 20 हाई दखीन शिष्यसले आश्चर्य वाटनं, अनं त्या बोलणात, अंजिरनं झाड लगेच कश काय वाळी गयं? 21 येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, मी तुमले सत्य सांगस, जर तुमनामा ईश्वास व्हई अनं मनमा तुम्हीन शंका धरी नही, तर अंजिरना झाडले जस करं, तसं तुम्हीन करशात, इतलंच नही, तर हाऊ डोंगरले तु उपटीसन समुद्रमा टाकाई जा, अस जर म्हणशात तर ते व्हई जाई. 22 तुम्हीन प्रार्थनामा जे काही ईश्वास धरीन मांगशात ते सर्व तुमले भेटी. 23 मंग तो मंदिरमा परत जाईसन शिकाडी राहिता तवय मुख्य याजक अनी वडील लोके त्यानाजोडे ईसन बोलणात, तुम्हीन हाई कोणता अधिकारतीन करतस अनी तुमले हाऊ अधिकार कोणी दिधा? 24 येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, मी बी तुमले एक गोष्ट ईचारस, ती माले सांगशात तर कोणता अधिकारतीन मी हाई करस ते मी तुमले सांगस. 25 योहानना बाप्तिस्मा कोठेन व्हईना? स्वर्गकडतीन की माणुसकडतीन? तवय त्या आपसमा ईचार करू लागणात की, स्वर्गकडतीन अस म्हणं, तर हाऊ आपले म्हणी मंग तुम्हीन त्यानावर ईश्वास का ठेवतस नही? 26 अनी जर माणुसकडतीन म्हणं तर आपले लोकसनी भिती वाटस कारण सर्वा लोके योहानले संदेश मानतस. 27 मंग त्यासनी येशुले उत्तर दिधं, आमले माहित नही, तो त्यासले बोलना, तर कोणता अधिकारतीन मी हाई करस, हाई पण मी तुमले सांगत नही. 28 बरं तुमले काय वाटस ते सांगा? एक माणुसले दोन पोऱ्या व्हतात; तो पहिलाकडे जाईन बोलना, बेटा, आज द्राक्षमयामा जाईन काम कर; 29 त्यानी उत्तर दिधं, मी नही जात; तरी त्याले थोडा येळमा पस्तावा वना अनी तो गया. 30 मंग दुसराकडे जाईन त्यानी तसच सांगं; त्यानी उत्तर दिधं, हा मी जास; पण तो गया नही. 31 ह्या दोन्हीसपैकी कोणी बापना ईच्छाप्रमाणे करा? त्या बोलणात, पहिलानी, येशुनी त्यासले सांगं, मी तुमले सत्य सांगस की, जकातदार अनं वेश्या तुमनापुढे देवना राज्यमा जातस. 32 कारण योहाननी तुमले देवराज्यना मार्ग दखाडा अनं तुम्हीन त्याना ईश्वास करा नही; पण जकातदार अनं वेश्या यासनी त्यानावर ईश्वास करा; हाई दखीसन सुध्दा तुम्हीन त्याना ईश्वास करा नही अनी पश्चाताप बी करा नही. 33 आखो एक दृष्टांत ऐकी ल्या, एक माणुस व्हता, त्यानी द्राक्षमया बनाडा, त्याना आजुबाजू वडांग करी, त्यामा द्राक्षरसकरता कुंडी बनाडी अनं माळा बांधा अनी दुसरा शेतकरीले बटाईवर सोपीन परदेशले निघी गया. 34 नंतर फळसना हंगाम वना तवय त्यानी आपला उत्पन्नना वाटा लेवाकरता आपला

दाससले त्या शेतकरीकडे धाडं. 35 तवय शेतकरीनी त्याना काही दाससले धरीन मारं, काही जणसले दगडमार करा अनं काही जणसले मारी टाका. 36 परत त्यानी पहिलापेक्षा जास्त दाससले धाडं; त्यासनासंगे बी त्यासनी तसच करं. 37 शेवट त्या आपला पोर्त्याना तरी मान ठेवतीन म्हणीन त्यानी स्वतःना पोर्त्याले त्यासनाकडे धाडं; 38 पण त्या शेतकरीसनी त्याले दखं अनं त्या एकमेकसले बोलणात, हाऊ वारीस शे; चला आपण याले मारी टाकुत म्हणजे मळाना मालक आपण व्हसुत. 39 तवय त्यासनी त्याले धरीन द्राक्षमयाना बाहेर काढीन मारी टाकं. 40 येशुनी त्यासले ईचारं, तर मंग द्राक्षमयाना मालक ई तवय तो त्या शेतकरीसनं काय करी? 41 त्या त्याले बोलणात, तो त्या दुष्टसना हालहाल करीसन त्यासना नाश करी अनि ज्या शेतकरी हंगाममा त्याले ईमानदारीमा उत्पन्न देतीन असासले तो द्राक्षमया सोपी दि. 42 येशु त्यासले बोलणा, ज्या दगडले बांधणारासनी नापसंत करा तोच कोणशीला व्हयना; हाई प्रभुकडतीन व्हयनं, अनं हाई आमना दृष्टीमा आश्चर्यकारक कृत्य शे; अस पवित्र शास्त्रमा तुमना वाचामा वनं नही का? 43 यामुये मी तुमले सत्य सांगस की, देवनं राज्य तुमनापाईन हिसकाई लेतीन; अनं जी प्रजा त्यानं फळ दि, त्याच प्रजाले देवनं राज्य भेटी. 44 जो ह्या दगडवर पडी त्याना चुराडा व्हई, पण ज्यानावर हाऊ दगड पडी त्याना भुगा-भूगा करी टाकी. 45 येशु हाऊ दृष्टांत आपले लाईनं बोलना हाई मुख्य याजक अनं परूसीसना ध्यानमा वनं. 46 त्या त्याले धराले दखी राहीतात पण लोकसनी गर्दीनी त्यासले भिती वाटणी; कारण त्या त्याले संदेश मानेत.

22 येशु परत त्यासले दृष्टांत दिसन बोलना; 2 स्वर्गनं राज्य एक राजाना मायक शे, त्यानी त्याना पोर्त्याना लगीननं जेवण दिधं; 3 अनि लगीनना जेवणकरता ज्यासले निवतं देयल व्हतं त्यासले बलावाकरता त्यानी त्याना सेवकसले धाडं, पण त्या ई नही राहीतात. 4 परत त्यानी दुसरा सेवकसले धाडीन सांगं, की, निमंन्नीत लोकसले सांगा, दखा, मी जेवण तयार करेल शे, मना बोकड्या अनं कोंबड्या कापाई जायेल शेतस, सर्व तयार शे, लगीनना जेवणले चला. 5 तरी हाई त्यासनी मनवर नही लिधं अनि त्या काहीजण वावरमा, काहीजण व्यापारले निधी गयात. 6 बाकीना निवतं मिळेल लोकसनी राजाना दाससले धरीन, त्यासना छळ करीसन मारी टाकात. 7 तवय राजाले राग वना; अनि त्यानी आपला सैन्यले धाडीसन त्या घातकीसना नाश करा अनि त्यासना शहर जाळी टाकं. 8 मंग तो आपला दाससले

बोलना, लगीननी तयारी व्हई जायेल शे, हाई खरं, पण आमंत्रित योग्य नव्हतात. 9 म्हणीन तुम्हीन बाहेर रस्तासवर जा अनी जितला तुमले दखायतीन तितलासले लगीनना जेवणकरता बलाई आणा. 10 मंग त्या दाससनी रस्तावर जाईन ज्या बी त्यासले बरा वाईट भेटणात, त्या सर्वासले एकत्र करा अनी जेवाकरता येल आमंत्रितसघाई लगीनघर भरी गयं. 11 राजा जेवणारासले दखाले वना, तवय तठे लगीनना कपडा घालीन येल नही असा एक माणुस त्याले दखायना. 12 तवय तो त्याले बोलना, दोस्त, तु लगीनना कपडा न घालता आठे कशा काय वना? त्यानी काहीच उत्तर दिधं नही. 13 मंग राजानी सेवकसले सांगं, याना हात पाय बांधीन याले अंधारमा टाका, तठे रडणं अनी दातखाणं चालस. 14 बलायेल बराच शेतस, पण निवडेल थोडाच शेतस. 15 मंग पस्शीसनी जाईन आपसमा चर्चा करी की, येशुले त्यानाच बोलानामा कश फसाडानं 16 याकरता त्यासनी आपला शिष्यसले हेरोदी पक्षना लोकससंगे त्यानाकडे धाडीन सांगं, गुरजी, आमले माहित शे की, तुम्हीन खरा शेतस, देवना मार्ग खरापणतीन सांगतस, तुम्हीन मनुष्यसनं मत अनी ईच्छासघाई प्रभावित होतस नही, कारण तुम्हीन लोकसनं तोंड दखीन बोलतस नही. 17 तुमले काय वाटस हाई आमले सांगा, कैसरले कर देवाणा हाई योग्य शे की नही? 18 येशु त्यासना मनमाधलं कपट वळखीन बोलना, अरे ढोंगीसवन का बर मनी परिक्षा दखतस? 19 कर देतस ते नाणं दखाडा; तवय त्यासनी त्यानाजोडे एक नाणं अनी दिधं. 20 त्यानी त्यासले ईचारं, यावर कोणं चित्र अनं लेख शे? 21 त्या बोलनात, रोमना राजानं; येशुनी त्यासले सांगं, तर मंग राजानं शे, ते राजाले अनी देवना शे, ते देवले भरी घा. 22 हाई ऐकीन त्यासले आश्चर्य वाटणं अनी त्या त्याले सोडीन गयात. 23 त्याच दिनले, पुनस्तथान व्हस नही, असा म्हणनारा सदुकी पंथना लोकसनी त्यानाकडे ईसन ईचारं, 24 गुरजी, मोशेनी सांगेल शे की, जर एखादा माणुस लेकरं-बाळ न व्हताच मरी गया तर त्याना भाऊनी त्याना बायकोसंगे लगीन करीसन आपला भाऊना वंश चालावाना; 25 आमनामा सात भाऊ व्हतात; त्यामधला पहिला लगीन करीसन मरी गया अनी त्याले लेकरं नव्हतात म्हणीन त्यानी बायकोसंगे त्याना भाऊनी लगीन करं 26 तसाच दुसरा, तिसरा, असा सातही जण तिनासंगे लगीन करीसन मरी गयात; 27 अनी सर्वासनंतर ती बाई पण मरी गयी. 28 मंग जवय पुनस्तथान व्हई तवय ती त्या सात जणसपैकी कोणी बायको व्हई? कारण ती त्या सर्वासनी बायको व्हयेल व्हती. 29 येशुनी

त्यासले उत्तर दिधं; तुम्हीन शास्त्र अनी देवना सामर्थ्यले समजनात नही म्हणीन तुम्हीन भ्रममा पडेल शेतस. 30 कारण पुनस्तथान व्हवानंतर त्या लोके लगीन करतस नही अनं करी बी देतस नही, तर त्या स्वर्गमधला देवदूतसना मायक राहतस. 31 मरेलसना पुनस्तथानबद्दल देवनी तुमले सांगं, ते तुमना वाचामा वना नही का? 32 ते अस की, “मी अब्राहामना देव, इसहाकना देव अनं याकोबना देव शे.” देव मरेलसना नही तर जिवतसना देव शे. 33 हाई ऐकीन लोकसनी गर्दीले त्याना शिक्षणं आश्चर्य वाटणं. 34 त्यानी सदुकी लोकसनं तोंड बंद करी टाकं हाई ऐकीन परुशी लोके जमनात; 35 अनी त्यामातीन शास्त्रीसनी त्यानी परिक्षा दखाकरता एक प्रश्न ईचारा; 36 गुरुजी, नियमशास्त्रमा सर्वसमा मोठी आज्ञा कोणती शे? 37 येशु त्याले बोलना, तु आपला देव परमेश्वर यानावर पुर्ण हृदयतीन, पुर्ण जिवतीन अनं पुर्ण मनतीन प्रिती कर. 38 हाईच पहिली अनं मोठी आज्ञा शे. 39 ईनामायकच आखो एक दुसरी आज्ञा अशी शे की, तु स्वतःवर करस तशी आपला शेजारीसवर प्रिती कर. 40 ह्या दोन आज्ञासवरच सर्व नियमशास्त्र अनी संदेष्टासनं शास्त्र ह्या अवलंबीन शेतस. 41 परुशी लोके एकत्र जमनात तवय येशुनी त्यासले ईचारां; 42 ख्रिस्तबद्दल तुमले काय वाटस? तो कोणा पोर्या शे? त्यासनी त्याले उत्तर दिधं, दावीदना पोर्या शे. 43 येशुनी त्यासले सांगं, तर मंग दावीदनी पवित्र आत्माना प्रेरणातीन त्याले “प्रभु” अस कसं म्हणं? तो म्हणस, 44 परमेश्वरनी मना प्रभुले सांगं, मी तुना शत्रुले तुना पायसनं आसन करस तोपावत तु मना उजवीकडे बस. 45 दावीद जर त्याले प्रभु म्हणस तर तो दावीदना पोर्या कशा काय व्हई? 46 तवय कोणलेच त्याले उत्तर देता वनं नही; अनी त्या दिनपाईन त्याले आखो काही ईचारानी कोणीच हिम्मत व्हईनी नही.

23 तवय येशु, लोकसनी गर्दीले अनी त्याना शिष्यसले बोलना, 2 शास्त्री अनं परुशी या मोशेना आसनवर बठेल शेतस. 3 यामुये त्या जे काही तुमले सांगतीन ते पाळा अनं तस वागा, पण त्या जश करतस तस करू नका; कारण त्या जे सांगतस ते करतस नही, 4 त्या जड ओझं बांधीन लोकसना खांदावर टाकतस, पण त्या स्वतः त्याले बोट बी लावतस नही; 5 अनी त्या आपला सर्वा कामे लोकसले दखाडाकरता करतस, त्या आपला ताईत मोठा बनाडतस अनं आपला कपडासना किनारले गोंडा लाईन आम्हीन भलता पवित्र शेतस असा दखाडतस. 6 पंगतमा मुख्य स्थान अनं सभास्थानमा मुख्य आसन, 7 बजारमा लोकसकडतीन आदर

करी लेवाणं अनं स्वतःले गुरजी, अस म्हणी लेवाणं हाई त्यासले आवडस 8 तुम्हीन स्वतःले लोकसकडतीन गुरजी म्हणी लेवु नका; कारण तुमना गुरू एक शे अनं तुम्हीन सर्व भाऊ-भाऊ शेतस. 9 जगमा कोनले बी पिता म्हनान नही, कारण तुमना पिता एकच शे अनं तो स्वर्गामा शे. 10 तसच तुम्हीन स्वतःले स्वामी म्हणी लेवु नका कारण तुमना एकच स्वामी शे, तो म्हणजे ख्रिस्त शे. 11 तुमनामा जो मोठा शे त्यानी तुमना सेवक व्हावले पाहिजे. 12 जो कोणी स्वतःले मोठा माणुस समजी, त्याले सर्वात खालना माणुस म्हणतीन, अनी जो कोणी स्वतःले लिन नम्र बनाडी त्या माणुसले मोठा म्हणतीन. 13 अरे शास्त्री अनं परुशीसवन, अरे ढोंगीसवन, तुमना धिक्कार असो! कारण लोकसनी मझार जावाले नको म्हणीन तुम्हीन स्वर्गना राज्यनं दार बंद करतस; तुम्हीन स्वतःबी मझार जातस नही अनी मझार जाणारासले बी जाऊ देतस नही. 14 अरे शास्त्री अनी परुशीसवन, अरे ढोंगीसवन, तुमना धिक्कार असो! कारण तुम्हीन विधवासना घरसना नुकसान करी टाकतस अनं दिखावाकरता मोठी प्रार्थना करतस, यामुये तुमले सर्वात जास्त भोग भोगना पडी. 15 अरे शास्त्रीसवन अनं परुशीसवन, अरे ढोंगीसवन, तुमना धिक्कार असो! कारण तुम्हीन एक शिष्य बनाडाकरता जमीन अनं समुद्र पालथा घालतस अनी तो भेटना तर तुम्हीन त्याले स्वतःपेक्षा दुप्पट नरकना भागीदार बनाडतस. (Geenna g1067) 16 अरे वाट दखाडणारा आंधयासवन, तुमना धिक्कार असो! कारण तुम्हीन म्हणतस, कोणी मंदिरनी शप्पथ लिधी तरी काही हरकत नही पण मंदिरमा जे सोनं शे, त्यानी शप्पथ लिधी तर ती मोडता येवाव नही. 17 अरे मुखं अनं आंधया लोकसवन, मोठं काय शे, ते सोनं की ज्यामुये ते सोनं पवित्र व्हयेल शे ते मंदिर? 18 तुम्हीन म्हणतस कोणी वेदीनी शप्पथ लिधी तर काहीच हरकत नही, पण जर कोणी तिनावर अर्पण करतस त्या अर्पणनी शप्पथ लिधी तर ती मोडता येवाव नही. 19 अरे आंधयासवन, मोठं काय शे; अर्पण की, अर्पणले पवित्र करस ती वेदी? 20 पण जो कोणी वेदीनी शप्पथ लेस तो तिनी अनी तिनावर जे काही ठेयल शे त्यानी शप्पथ लेस; 21 अनी जो कोणी मंदिरनी अनं त्यामा राहणारा देवनी शप्पथ लेस; 22 अनी जो स्वर्गनी शप्पथ लेस तो देवना सिंहासन नी अनी त्यावर जो बठस त्यानी बी शप्पथ लेस. 23 अरे शास्त्री अनं परुशीसवन, अरे ढोंगीसवन, तुमना धिक्कार असो! कारण पुदिना, सौफ अनी जिरा याना दशांश तुम्हीन देतस अनी नियमशास्त्रमाधल्या मुख्य गोष्टी म्हणजे न्याय, दया अनं ईंवास यासले

तुम्हीन धाकल्या गोष्टी समजीन सोडी दिध्यात; ह्या गोष्टी कराले पाहिजे व्हत्यात, तसच आखो महत्वन्या गोष्टी शेतस त्यासले पण तुम्हीन सोडी देऊ नका. 24 अरे आंधळी वाट दखाडनारासवन, तुम्हीन मच्छरले निवडीन काढतस अनं उंटले गिळी टाकतस. 25 अरे शास्त्री अनं पस्शीसवन, अरे ढोंगीसवन तुमना धिक्कार असो! तुम्हीन बी आपली ताटवाटी बाहेरतीन घाशीन पुशीन स्वच्छ करतस पण मझारमा हावरटपणा अनं जुलूम यासनी घाण भरी ठेयल शे. 26 अरे आंधळ्या पस्शी, पहिले वाटी मझारतीन साफ करा, म्हणजे ती बाहेरतीन साफ व्हई. 27 अरे शास्त्रीसवन अनं पस्शीसवन, अरे ढोंगीसवन, तुमना धिक्कार असो! कारण तुम्हीन चुना लायेल कबरसनामायक शेतस, त्या बाहेरतीन सुंदर दखातस, पण मझारतीन मरेलसना हाडसनी अनं सर्व प्रकारना घाणनी भरेल शेतस; 28 तस तुम्हीन बाहेरतीन लोकसले न्यायी दिसतस, पण मझारतीन ढोंग अनं अधर्मनी भरेल शेतस. 29 अरे शास्त्री अनं पस्शीसवन, अरे ढोंगीसवन, तुमना धिक्कार असो! कारण तुम्हीन संदेशासना कबरी बांधतस अनं साधु संतना कबरसले तुम्हीन सजाडतस. 30 अनी म्हणतस आम्हीन आमना वाडवडीलसना काळमा त्यासनासंगे राहतुत तर संदेशासनी हत्या करामा आम्हीन त्यासले साथ नही देतुत. 31 यावरतीन तुम्हीन स्वतःच सांगतस की, तुम्हीन संदेशासनी हत्या करनारासना पोर्या शेतस; 32 तुम्हीन, तुमना पुर्वजसनी जी वाईट करणी करीसन आर्ध माप भरेल शे, ते तुम्हीन दुशाई करीसन पुरं भरी टाका. 33 अरे सापसवन, सापसना पिल्लसवन नरकमा जावानी शिक्षा तुम्हीन कशी चुकाडशात? (Geenna g1067) 34 म्हणीन दखा, मी तुमनाकडे संदेशासले, ज्ञानी लोकसले अनं शास्त्री यासले धाडसु; तुम्हीन त्यामाधला कित्येक जणसले मारी टाकशात अनं काहीसले कूसखांबवर खियासघाई ठोकीन मारशात अनी बाकीनासले तुमना सभास्थानमा फटका मारशात अनं प्रत्येक शहरमा त्यासले त्रास देत फिरशात. 35 अनी जितला न्यायी लोकसनं रंगत पृथ्वीवर व्हावाडेल शे ते तुमना माथे पडी, याना अर्थ न्यायी हाबेल पाईन तर बरख्याना पोर्या जखर्या पावत, ज्यासले तुम्हीन मंदिर अनी वेदीना मझार मारी टाकेल शे. 36 मी तुमले सत्य सांगस, की ह्या सर्वा गोष्टी हाई पिढीना माथे पडीतीन. 37 “यस्शलेमा, यस्शलेमा, तु संदेशासले मारी टाकस अनी ज्यासले तुनाकडे धाडतस त्यासले तु दगडमार करस, मनी कितलींदाव ईच्छा व्हती की, जशी कोंबडी तिना पिल्लासले आपला पंखखाल गोळा करस तसच मी बी तुना पोर्यासले गोळा करसु,” पण तुनी

ईच्छा नव्हती! 38 म्हणीन आते तुमनं घर ओसाड अवस्थामा तुमलेच सोपी देयल शे. 39 मी तुमले सांगस की, आत्तेपाईन “प्रभुना नावतीन येणारा तो आशिर्वादित शे, अस म्हणशात तोपावत मी तुमना नजरमा पडावु नही.”

24 मंग येशु मंदिरमातीन बाहेर निधी राहीता तवय त्याना शिष्य त्याले मंदिरनी माडी दखाडासाठे त्यानाजोडे वनात. 2 तवय येशु त्यासले बोलना, “हाई सर्व तुम्हीन दखी राहीनात ना. मी तुमले खरं सांगस की; असा आठे दगडवर दगड रूहावाव नही; जो पाडता येवाव नही.” 3 येशु जैतुनना डोंगरवर बशेल व्हता तवय त्याना शिष्यसनी त्यानाकडे ईसन ईचारं, “ह्या गोष्टी कवय व्हतीन अनी तुमनं येवानं अनी ह्या युगना समाप्तीनं चिन्ह काय शे, हाई आमले सांगा.” (aiōn g165) 4 येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, तुमले कोणी फसाडाले नको म्हणीन जपी रूहा. 5 कारण बराच लोके मनं नाव लिसन येतीन अनी मी ख्रिस्त शे अस म्हणतीन अनी बराच जणसले फसाडतीन. 6 जवय तुम्हीन लढायसबदल ऐकशात अनी लढायसन्त्या अफवा ऐकशात तवय संभाळा घाबरू नका कारण अस व्हवानं आवश्यकच शे, पण तेवढामा शेवट व्हावाव नही. 7 कारण राष्ट्रसवर राष्ट्र अनं राज्यसवर राज्य ऊठतीन अनी जागोजागी दुष्काळ पडी अनं भूकंप व्हतीन. 8 पण हाई सर्व म्हणजे दुःखनी सुरवात शे. 9 तुमना हाल कराकरता त्या तुमले धरी देतीन अनं तुमले मारी टाकतीन अनी मना नावमुये सर्वा लोके तुमना तिरस्कार करतीन. 10 त्या येळले बराचजन अडखळतीन; त्या एकमेकसले धरी देतीन, अनं एकमेकसना व्देश करतीन; 11 बराच खोटा संदेश व्हतीन अनी बराच जणसले फसाडतीन. 12 अनी अधर्म वाढामुये बराच लोकसनी प्रिती थंडी व्हई जाई. 13 पण ह्यामा शेवटपावत जो टिकी राही त्यानच तारण व्हई. 14 जगमाधला सर्व लोकसकरता साक्ष व्हावाले पाहिजे म्हणीन देवराज्यनी हाई सुवार्ता सर्व जगमा गाजाडतीन; तवय शेवट व्हई. 15 “दानीएल संदेशद्वारा सांगेल, बठं काही उध्वस्त करणारी अमंगळताले पवित्रस्थानमा उभा राहेल तुम्हीन दखशात.” 16 “तवय ज्या यहूदीया प्रांतमा व्हतीन त्यासनी डोंगरकडे पळी जावानं. 17 जो धाबावर व्हई त्यानी आपला घरमातील काही बी बाहेर काढाकरता खाल उतरानं नही. 18 अनी जो वावरमा राही त्यानी आपला कपडा लेवाकरता मांगे फिरीन येवानं नही. 19 त्या दिनसमा ज्यासले दिन राहतीन अनी ज्या लेकरंसले पाजणार्या राहतीन त्यासना भयंकर हाल व्हतीन! 20 तरी हिवाळामा किंवा शब्बाथ दिनले तुमले पळनं पडाव

नही म्हणीन प्रार्थना करा! 21 कारण जगना उत्पत्तिपाईन ते आजपावत वनं नही
 अनं येवाव नही, अस मोठं संकट त्या काळमा ई. 22 अनी देव त्या दिनसले थोडा
 नही करता तर; कोणताच माणुसना निभाव लागता नही, पण ज्यासले निवडेल शे
 त्यासनाकरता त्या दिन थोडा कराई जातीन.” 23 त्या येळले कोणी तुमले म्हणी,
 “दखा, ख्रिस्त आठे शे! किंवा तठे शे!” तर खरं मानु नका. 24 कारण खोटा ख्रिस्त
 अनी खोटा संदेष्टा व्हतीन; त्या असा मोठा चिन्ह अनं चमत्कार दखाडतीन की
 ज्यासले देवनी निवडेल शे त्यासले सुध्दा फसाडतीन. 25 दखा! मी हाई पहिलेच
 तुमले सांगीन ठेयेल शे. 26 “किंवा, जर कोणी तुमले म्हणी, ‘दखा, तो जंगलमा
 शे!’ तर तठे जावु नका; अनी कोणी म्हणी, ‘दखा, तो मझारनी खोलीमा शे!’ तर
 खरं मानु नका. 27 कारण जशी ईज पुर्व दिशाकडतीन निंघीन पश्चिम दिशापावत
 चमकस तसं मनुष्यना पोर्यानं येणं व्हई.” 28 जठे प्रेत शे, तठे गिधाड जमतीन.
 29 “त्या दिनसमाधला संकटना मांगतीन लगेच सुर्य अंधकारमय व्हई, चंद्र प्रकाश
 देवाव नही, तारा आकाशमातीन नष्ट व्हतीन अनी आकाशमाधली शक्ती हाली
 जाई. 30 तवय मनुष्यना पोर्यानं चिन्ह आकाशमा दखाई; अनी पृथ्वीवरला सर्व
 जातना लोके शोक करतीन त्या मनुष्यना पोर्याले आकाशना ढगसवर बशीसन,
 पराक्रमतीन अनी मोठा वैभवतीन येतांना दखतीन. 31 तुतारीसना महानादनासंगे,
 मी मना दूतसले धाडसु, अनी त्या पृथ्वीना एक टोकपाईन दुसरा टोकपावत मना
 निवडेल लोकसले चारही दिशाकडतीन गोया करसु.” 32 “आते अंजिरना झाडना
 दृशंत ल्या, त्याले कवळी फांदी ईसन पानटा फुटू लागणात म्हणजे उन्हाळा जोडे
 येल शे अस तुमले समजस. 33 जवय तुम्हीन ह्या सर्व गोष्टी दखशात, तवय मी
 दारजोडे शे, अस समजा. 34 मी तुमले सत्य सांगस, जोपावत हाई सर्व पुरं व्हत
 नही तोपावत हाई पिठीना अंत व्हवाव नही. 35 आकाश अनी पृथ्वी पुसाई
 जाई, पण मनं वचन पुसावणारच नही.” 36 “त्या दिनबदल अनी त्या येळबदल
 कोणलेच माहीत नही, स्वर्ग माधला देवदूतसले नही, देवना पोर्यालेसुध्दा नही;
 फक्त देवबापलेच माहीत शे. 37 नोहाना दिनसनामाथक मनुष्यना पोर्यानं येणं
 व्हई. 38 तवय जस जलप्रलय येवाना पहीलेना दिनसमा नोहा जहाजमा जास
 नही तोपावत लोके खाई पी राहीतात, लगीन करी ली राहीतात, लगीन करी दी
 राहीतात; 39 तवय जलप्रलय ईसन त्यासले वाहीन लई गया तोपावत त्यासले
 समजनं नही, तसच मनुष्यना पोर्यानं येणं व्हई. 40 त्या येळले वावरमा काम

करनारा दोन जणसमातीन; एक उचलाई जाई अनी एक तठेच ठेवाई जाई. 41 जातावर दळनार्या दोन बायासपैकी एक उचलाई जाई अनं एक तठेच ठेवाई जाई. 42 यामुये, जागृत र्हा, कारण कोणता दिनले तुमना प्रभु ई हाई तुमले माहीत नही. 43 आखो, हाई समजी ल्या की, कोणता येळले चोर येवाव शे हाई जर घरमालकले माहीत र्हातं, तर तो जागा र्हाता अनी आपलं घर चोरले फोडु नही देता. 44 यामुये तुम्हीन तयार र्हा, तुमले वाटाव नही त्या येळले मनुष्यना पोर्या ई.” 45 असा ईश्वरुसु अनं ईचारशील कारभारी कोण शे? ज्याले त्याना मालक आपला सेवकसवर अधिकारी नेमी यानाकरता की, तो त्यासले येळवर जेवण दी. 46 मालक ई तवय जो दास तसं करतांना त्याले दखाई, तो दास धन्य! 47 मी तुमले सत्य सांगस की, मालक त्या दासले आपली सर्व मालमन्तावर अधिकारी नेमी. 48 पण जर तो दुष्ट दास व्हई तर तो आपला मनमा म्हणी, मना मालकले येवाले आखो बराच येळ लागी. 49 अनी तो आपला सोबतना दाससले मारू लागना अनं दासुड्याससंगे खाऊ पिऊ लागना, 50 तवय दास मालकनी वाट दखत नही त्या दिनले अनी त्याले माहीत नही त्या येळले त्याना मालक ईसन, 51 त्या दासले कापी टाकी अनी ढोंगीसनासंगे त्याले टाकी दी. तठे रडनं अनी दात खानं चाली

25 तवय “स्वर्गनं राज्य” त्या दहा कुवारीसनामायक राही, ज्या दिवा लिसन नवरदेवले भेटाले निघनात. 2 त्यामा पाच हुशार अनी पाच मूर्ख व्हत्यात. 3 मुख कुवारीसनी दिवा लिधात पण संगे तेल लिधं नही, 4 हुशार कुवारीसनी दिवा लिधात अनी संगे भांडामा तेल पण लिधं. 5 मंग नवरदेवले येवाले उशीर व्हवामुये सर्वासले डुलक्या वन्यात अनं झोप लागनी. 6 तवय मध्य रातले आवाज वना की, “दखा नवरदेव वना! चला त्याले भेटाले जाऊ!” 7 मंग दहा कुवारीया ऊठन्यात अनी आपला दिवा निट कराले लागण्यात. 8 तवय मुखसनी हुशारसले सांगं, “आमले बी तुमना तेलमातीन थोडं घा, कारण आमना दिवा विझी राहिनात.” 9 पण हुशार कुवारीसनी उत्तर दिधं, “हाई आमले बी पुराव नही अनी तुमले बी पुराव नही. म्हणीन तुम्हीन दुकानमा जाईसन तुमनाकरता ईकत लई या.” 10 मंग त्या तेल ईकत लेवाले गयात इतलामा नवरदेव वना; अनी ज्या पाच तयार व्हत्यात त्या त्यानासंगे लगीनना जेवणकरता मझार निधी गयात अनी दरवाजा बंद व्हई गया. 11 “नंतर त्या बाकीन्या कुवारीया ईसन सांगाले लागण्यात. ‘गुरजी, गुरजी!’ आमनाकरता दार उघडा.” 12 नवरदेवनी उत्तर दिधं, मी तुमले सत्य सांगस मी

तुमले वळखस नही, 13 यामुये, “तुम्हीन जागा रूहा, कारण तुमले माहित नही तो दिन अनं ति येळ कवय ई.” 14 “ज्याप्रमाणे प्रवासले जाणारा एक माणुस स्वतःनी संपत्तीनी जबाबदारी आपला सेवकसले बलाईन त्यासले सोपी देस,” त्याप्रमाणे हाई शे. 15 एकले त्यानी पाच हजार रूपया, एकले दोन हजार अनं एकले एक हजार अस ज्याना त्याना योग्यतानुसार दिधात; अनी तो प्रवासले निघी गया. 16 ज्याले पाच हजार मिळेल व्हातात त्यानी लगेच जाईन त्याना धंदामा टाकीन अजुन पाच हजार कमाडात. 17 याचप्रमाणे ज्याले दोन हजार भेटेल व्हातात, त्यानी बी दोन हजार कमाडात. 18 पण ज्याले एक हजार रूपया भेटेल व्हातात, त्यानी जमीन खंदि अनी आपला मालकना पैसा तठे दपाडी दिधात. 19 “मंग बराच दिन नंतर सेवकसना मालक परत वना अनी त्यासना हिशोब लेवाले लागना. 20 तवय ज्याले पाच हजार भेटेल व्हातात तो आखो पाच हजार लईन बोलना, मालक, तुम्हीन माले पाच हजार देयल व्हातात, दखा! त्यानावर मी आखो पाच हजार कमाडात. 21 त्याना मालक त्याले बोलना, शाब्बास ईंश्वासु सेवक! तुले थोडं दिधं त्यानामा तु ईंश्वासु राहिना. मी तुले बर्याच गोष्टीसनी जबाबदारी दिसु, आपला मालकनी खूशीमा सामील हो! 22 मंग ज्याले दोन हजार भेटेल व्हातात तो बी ईसन बोलना, मालक, तुम्हीन माले दोन हजार देयल व्हातात, दखा! त्यानावर मी आखो दोन हजार कमाडात.” 23 त्याना मालक त्याले बोलना, शाब्बास, ईंश्वासु सेवक! तुले थोडं दिधं त्यानामा तु ईंश्वासु राहिना. मी तुले बर्याच गोष्टीसनी जबाबदारी दिसु, आपला मालकनी खूशीमा सामील हो! 24 मंग ज्याले एक हजार भेटेल व्हातात तो बी ईसन बोलना, मालक, माले माहित व्हतं तुम्हीन कठोर शेतस; जठे तुम्हीन पेरल नही तठे कापणी करतस; अनी जठे पसारेल नही तठेन गोळा करतस. 25 म्हणीन मी भ्याईसन तुमना हजार रूपया जमीनमा दपाडी ठेयेल व्हातात; दखा! त्या तुमना तुमले भेटी गयात. 26 त्याना मालक त्याले बोलना, अरे दुष्ट अनं आळशी सेवक, जठे मी पेरल नही तठे कापणी करस अनं जठे पसारेल नही तठेन गोळा करस, हाई जर तुले माहित व्हतं? 27 तर मंग, तु मना पैसा सावकारकडे ठेई देता म्हणजे मी ईसन मना पैसा त्यासनाकडतीन व्याजसहित परत लेतु. 28 यामुये याना कडतीन त्या हजार रूपया ल्या, अनी ज्यानाजोडे दहा हजार शेतस त्याले घा. 29 कारण ज्यानाजोडे शे त्याले देवामा ई अनी त्यानाजोडे भरपुर व्हई जाई; अनी ज्यानाकडे नही शे त्यानाजवळ जे बी व्हई, ते पण काढी लेतीन.

30 ह्या बिनकामना सेवकले अंधारमा टाका, तठे रडणं अनं दातखाणं चाली.

31 जवय मनुष्यना पोर्या आपला वैभवमा सर्वा देवदूतसंगे ई, तवय मी आपला वैभवी राजासनवर बठसु. 32 मनापुढे सर्वा राष्ट्रे गोळा व्हतीन अनी जशा मेंढपाय बकरीसमातीन मेंढरसले येगळे करस तस तो त्यासले एकमेकसपाईन येगळे करी.

33 तो मेंढरासले आपला उजवी बाजूले अनी बकरीसले डावीबाजूले करी. 34 तवय राजा आपला उजवीबाजूनासले सांगी, हे मना बापनी! आशिर्वादित करेल लोकसवन या, जे राज्य सृष्टीना उत्पत्तिपाईन तुमनाकरता तयार करी ठेयल शे त्याना अधिकारी बना. 35 कारण माले भूक लागेल व्हती तवय तुम्हीन माले खावाले दिधं, तिश लागेल व्हती तवय पाणी पेवाले दिधं; अनोळखी व्हतु तवय माले घरमा लिधं, 36 उघडा व्हतु तवय माले कपडा दिधात; आजारी व्हतु तवय माले दखाले वनात, बंदिगृहमा व्हतु तवय माले भेटाले वनात. 37 त्या येळले धार्मीक लोक त्याले उत्तर देतीन की, प्रभुजी, आम्हीन तुमले कवय भूक लागेल दखीन खावाले दिधं? कवय तिश लागेल दखीन पाणी पेवाले दिधं? 38 तुमले कवय अनोळखी समजीसन घरमा लिधं? उघडा दखीसन कवय तुमले कपडा दिधात? 39 अनी तुम्हीन आजारी शेतस किंवा बंदिगृहमा शेतस हाई दखीन कवय आम्हीन तुमले दखाले वनु? 40 तवय राजा त्यासले उत्तर दि, मी तुमले सत्य सांगस की, जवय तुम्हीन मनामागे येणारासपैकी एकसाठे बी हाई करतस म्हणजे ते मनासाठेच करेल शे! 41 मंग डावीकडलासले तो सांगी, “अरे शाप लागेलसवन, सैतान अनी त्याना दूतसकरता जो सार्वकालिक अग्नी तयार करी ठेयल शे त्यामा मनासमोरतीन निधी जा! (aiōnios g166) 42 कारण जवय माले भूक लागेल व्हती तवय तुम्हीन माले खावाले दिधं नही, तिश लागेल व्हती तवय तुम्हीन माले पेवाले पाणी दिधं नही; 43 अनोळखी व्हतु तवय माले घरमा लिधं नही, उघडा व्हतु तवय माले कपडा दिधात नही; मी आजारी अनं बंदिगृहमा व्हतु तवय तुम्हीन माले भेटाले वनात नही. 44 त्या येळले ह्या पण त्याले उत्तर देतीन, प्रभुजी, आम्हीन कवय तुमले भूका, तिशा, अनओळखी, उघडं, आजारी अनी बंदिगृहमा दखीन कवय तुम्हीन सेवा करी नही? 45 तवय तो त्यासले उत्तर दि, ‘मी तुमले सत्य सांगस की, तुम्हीन ज्याप्रमाणे ह्या सर्वात धाकलासमातीन एकले बी करात नहीत म्हणजेच माले करात नही.’ 46 त्या तर, सार्वकालिक शिक्षा भोगाले जातीन अनी न्यायी लोक सार्वकालिक जिवनमा जातीन.” (aiōnios g166)

26 मंग येशुनी ह्या सर्वा गोष्टी शिकाडानं संपाडानंतर आपला शिष्यसले सांगं, 2 तुमले माहित शे की, दोन दिन नंतर वल्हांडण सण शे अनी मनुष्यना पोर्याले कूसखांबवर खियाकरता धरी देतीन. 3 तवय कैफा नावना प्रमुख याजकना वाडामा मुख्य याजक अनं वडील लोके गोया व्हयनात, 4 अनी येशुले गुपचुप धरीन मारी टाकानी योजना त्यासनी बनाडी. 5 “लोकसमा दंगल व्हवाले नको म्हणीन हाई सणना दिनमा नही करानं, अस त्यासनी सांगं.” 6 जवय येशु बेथानी गावले जो पहिले कोडरोगी व्हता त्या शिमोनना घर व्हता. 7 मंग तो जेवाले बठेल व्हता तवय एक बाई महागडं सुगंधी तेल संगमरवरना भांडामा लई वनी अनी तिनी ते भांडं फोडीन तेल त्याना डोकावर वती दिधं. 8 हाई दखीन त्याना शिष्य संतापिन बोलनात, हाई का बर नासाडं? 9 हाई “ईकीन बराच पैसा भेटतात अनी त्या गरीबसले देता येतात!” 10 येशुने हाई दखीन त्यासले सांगं, हाई बाईले का बर त्रास देतस? तिनी तर मनाकरता चांगल कार्य करेल शे. 11 गरीब कायमना तुमना जोडे शेतस, पण मी कायमना तुमना जोडे शे अस नही. 12 तिनी मना शरिरवर सुगंधी तेल वतीन मना उत्तरकार्यनी तयारी पहिलेच करी दिधी. 13 मी तुमले सत्य सांगस की, सर्व जगमा जठे जठे सुवार्ता सांगतीन, तठे तठे तिनी जे सत्कर्म करेल शे त्यानी आठवण करतीन. 14 मंग बारा शिष्यसमधला एक यहूदा इस्कर्योत मुख्य याजकसकडे गया. 15 अनी त्यानी सांगं, मी येशुले धरीन तुमले सोपी दिसु तर माले काय दिशात? मंग त्यासनी त्याले तिस रूपया दिधात. 16 तवयपाईन यहूदा त्याले कसं धरी देवाणी यानी संधी दखु लागना. 17 नंतर बेखमीर भाकरीना सणना पहिला दिन शिष्य येशुकडे ईसन बोलणात, आपलाकरता वल्हांडण सणना जेवणनी तयारी आम्हीन कोठे करानी अशी तुमनी ईच्छा शे? 18 त्यानी सांगं, नगरमा एक माणुसकडे जाईन त्याले सांगा की, गुरू म्हणस, मनी येळ जोडे येल शे; माले मना शिष्यसनासंगे तुना आठे वल्हांडण सण कराना शे. 19 मंग येशुनी सांगेल प्रमाणे शिष्यसनी जाईन वल्हांडणना जेवणनी तयारी करी. 20 संध्याकाय व्हयनी तवय तो बारा शिष्यससंगे जेवणले बठना. 21 जवय त्या जेवण करी राहींतात तवय येशुनी सांगं, मी तुमले सत्य सांगस, तुमनामधला एकजण माले धरी दि. 22 तवय त्या भलताच नाराज व्हयनात अनी त्या एक एक करीसन त्याले ईचारू लागनात, “प्रभुजी, मी शे, का तो?” 23 येशुनी उत्तर दिधं, ज्यानी मनासंगे ताटमा हात टाकेल शे, तोच माले धरी दि. 24 मनुष्यना पोर्याबद्दल जस लिखेल शे

तसा तो जाई खरा, पण जो मनुष्यना पोर्त्याले धरी दि, त्या माणुसना धिक्कार असो, तो माणुस जन्मले नही येता तर ते त्याले चांगलं व्हतं! 25 तवय त्याले धरी देणारा यहूदानी त्याले ईचारं, “गुरजी” मी शे का तो? येशुनी त्याले उत्तर दिधं, तु म्हणस तसच. 26 मंग त्या जेवण करी राहीतात तवय येशुनी भाकर लिधी अनं उपकार मानीन तोडी अनी शिष्यसले दिसन सांगं, “हाई ल्या अनी खा, हाई मनं शरीर शे,” 27 अनी त्यानी प्याला लिधा अनी उपकार मानीन त्यासले दिसन सांगं, “तुम्हीन सर्वा यानामातीन प्या,” 28 हाई मना “करारनं रक्त, शे. पापसनी क्षमा व्हावाकरता सर्वासना करता वताई जाई राहिना शे. 29 मी तुमले सत्य सांगस की, मी तोपावत द्राक्षवेलना रस पेवाव नही जोपावत मना पित्याना राज्यमा नवा द्राक्षरस पितस नही.” 30 मंग देवनं गानं म्हणीसन त्या जैतुनना डोंगरकडे निधी गया. 31 मंग येशु त्यासले बोलना, “तुम्हीन रातले सर्वा माले सोडीन पळी जाशात, कारण शान्न अस सांगस की, ‘देव मेंढपायले मारी टाकी अनी कळपमाधला मेंढरसनी दाणादाण व्हई जाई.’ 32 पण मी जिवत व्हवानंतर तुमना पहिले गालीलमा जासु.” 33 पेत्र येशुले बोलना, “सर्वा तुले सोडीन पळतीन पण मी तुले सोडीन पळाव नही!” 34 येशु बोलना, “मी तुले सत्य सांगस की, आज रातले कोंबडा कोकावाना पहिले तु माले तिनदाव नाकारशी.” 35 पेत्र त्याले बोलना, “तुनासंगे माले मरणं पडनं तरी मी तुमले नाकारावुच नही!” अनी बाकीना शिष्यसनी पण तसच सांगं. 36 नंतर येशु त्याना शिष्यससंगे गेथशेमाने नावना बगीच्यामा वना, “मी पुढे जाईन प्रार्थना करस तोपावत तुम्हीन आठे बठा.” 37 मंग त्यानी पेत्र अनं जब्दीना दोन्ही पोर्त्या यासले संगे लिधं अनं तो खुपच खिन्न अनं कष्टी व्हावाले लागना. 38 तवय तो त्यासले बोलना, “मना जीव” मरणप्राय, खुपच खिन्न व्हई जायेल शे, तुम्हीन आठेच थांबा अनी मनासंगे जागा र्हा. 39 मंग तो थोडा पुढे जावानंतर पालथा पडिन अशी प्रार्थना कराले लागना की, “हे मना पिता व्हई तर हाऊ दुःखनां प्याला मनावरतीन टळी जावो! तरी मना ईच्छाप्रमाणे नको तर तुनी ईच्छाप्रमाणे व्हऊ दे.” 40 मंग तो शिष्यसना जोडे वना अनी त्या झोपेल शेतस हाई दखीन पेत्रले बोलना, काय! एक तास बी तुमनाघाई जागं र्हावायनं नही का? 41 तुम्हीन परिक्षामा पडाले नको म्हणीन जागा र्हा अनी प्रार्थना करा; आत्मा तयार शे खरं पण शरीर अशक्त शे. 42 परत दुसरी दाव जाईसन येशुनी हाई प्रार्थना करी की, “हे मना पिता, जर हाऊ प्याला

मी पेवाशिवाय टळाव नही तर तुनी ईच्छाप्रमाणे व्हऊ दे.” 43 मंग त्यानी परत ईसन त्यासले झोपेल दखं; कारण झोपमुये त्यासना डोया जड व्हयेल व्हतात. 44 परत तो त्यासले सोडीन गया अनी परत त्यानी तिसरांदाव त्याच शब्दसमा प्रार्थना करी. 45 परत तो शिष्यसकडे ईसन बोलना, काय तुम्हीन अजुन आरामशीर झोपी राहिनात? दखा! येळ जवळ येल शे, मनुष्यना पोर्या पापी लोकसना हातमा देवाई जाई राहिना. 46 ऊठा, चला. दखा, माले धरी देणारा जोडे येल शे. 47 येशु बोली राहीता इतलामा बारा शिष्यसपैकी एक म्हणजे यहदा तठे वना, त्यानाबरोबर मुख्य याजक, शास्त्री अनी वडील लोकसना माणसे तलवारी अनी टिपरा लई वनात. 48 त्याले धरी देणारानी एक इशारा देयल व्हता तो असा की; “मी ज्यानं चुंबन लिस् तुोच तो शे. त्याले धरा!” 49 मंग त्यानी लगेच येशुजोडे ईसन, गुरजी, नमस्कार बोलीन त्याना चुंबन लिधात. 50 येशु त्याले बोलना, “दोस्त! ज्या कामकरता तु येल शे ते कर” तवय त्यासनी जोडे ईसन येशुले धरं अनी अटक करी. 51 मंग दखा, येशुनासंगे ज्या व्हतात त्यासनामातीन एकनी तलवार काडी अनी महायाजकना दासवर चालाडी अनं त्याना कान कापी टाका. 52 तवय येशु त्याले बोलना “तुनी तलवार परत जागावर ठेव,” कारण “तलवार चालाडणारा सर्वजण तलवारघाईच नाश पावतीन.” 53 तुले अस वाटस का की, माले मना पिताजोडे मांगता येस नही, आत्तेना आत्तेच तो मनाकरता देवदूतसना बारा सैन्यपेक्षा जास्त धाडु नही शकस? 54 मंग शास्त्रना शास्त्रलेख कशा पुर्ण व्हई की, हाई व्हणं आवश्यकच शे? 55 तवय येशु लोकसनी गर्दीले बोलना, “जस एखादा नियम तोडणाराले धराकरता तलवार अनी टिपरा लई जातस तसा तुम्हीन माले धराले येल शेतस का? मी रोज मंदिरमा बशीन शिकाडी राहितु तरी तुम्हीन माले धरं नही. 56 पण संदेष्टासना लेख पुर्ण व्हवाले पाहिजे म्हणीन हाई व्हयनं.” इतलामा सर्व शिष्य त्याले सोडीन पळी गयात. 57 मंग येशुले धरणारासनी त्याले कैफा नावना मुख्य याजक याना घर लई गयात, तठे शास्त्री अनं वडील लोक जमेल व्हतात. 58 पेत्र दुरतीन त्याना मांगेमांगे मुख्य याजकना वाडापावत गया अनं मझार जाईन त्याना शेवट काय व्हस हाई दखासाठे पहारेकरीसमा बसना. 59 मुख्य याजक अनं सर्व न्यायसभा यासनी येशुले मारी टाकना उदेशतीन त्यानविरूध्द खोटा आरोप शोधी राहीतात; 60 अनी बराच खोटा आरोप करनारा वनात पण त्यामा त्यासले काहीच भेटनं नही, तरी शेवट दोनजण ईसन बोलणात की, 61 “देवनं मंदिर तोडीन ते तिन

दिनमा बांधाले मी समर्थ शे अस हाऊ बोलना.” 62 तवय मुख्य याजक ऊठीसन येशुले बोलना, “तु काहीच उत्तर देत नही का?” या तुनाविस्व्हद कितला आरोप करी राहिनात, 63 पण येशु गप्पच राहिना. यावरतीन मुख्य याजकनी त्याले सांगं, “मी तुले जिवत देवनी शप्पथ घालिन विचारस की; जर तु देवना पोर्या ख्रिस्त शे तर तसं आमले सांगं.” 64 येशु त्याले बोलना, “तु सांगस तसच आखो. मी तुमले सांगस; यापुढे तुम्हीन फक्त मनुष्यना पोर्याले सर्व समर्थना उजवीकडे बठेल अनं स्वर्गना ढगसवर येतांना दखशात!” 65 तवय मुख्य याजकनी आपला कपडा फाडिसन सांगं, हाऊ देवनी निंदा करी राहिना, आते आमले आखो साक्षीदारसनी काय गरज! तुम्हीन हाई निंदा ऐकेल शे! 66 तुमले काय वाटस? त्यासनी उत्तर दिधं, “हाऊ मृत्यूदंडना योग्य शे.” 67 तवय त्या त्याना तोंडवर थुंकनात; अनं त्यासनी त्याले बुक्क्या मार्यात अननी बाकिनासनी त्याले थापड्या मारीन सांगं 68 अरे ख्रिस्त! “भविष्यवाणी करीसन सांगं तुले कोणी मारं!” 69 इकडे पेत्र वाडामा बाहेर बठेल व्हता; तवय मुख्य याजकनी एक दासी त्यानाकडे ईसन बोलनी, “तु पण गालीलकर येशुसंगे व्हता.” 70 तो सर्वासना समोर नकारीन बोलना. “तु काय सांगी राहीनी, माले माहीत नही” 71 मंग तो बाहेर वट्टावर गया तवय आखो एक दासी त्याले दखीन तठे ज्या उभा व्हतात त्यासले बोलनी, “हाऊ पण नासरी येशु बरोबर व्हता.” 72 परत “तो शपथ लिसन बोलना मी त्या माणुसले वळखत नही!” 73 नंतर थोडा येळतीन तठे उभा राहणारासनी जोडे ईसन पेत्रले सांगं, खरच तु पण त्यानामाधलाच शे, कारण तुना बोलावरतीन तु कोण शे हाई समजी राहिनं. 74 मंग पेत्र बोलणा, “जर मी खोटं बोली र्हायनु तर, देव माले मारी टाको! अशा शपथा वाहीन बोल्तु लागणा, हाऊ ज्या माणुसबद्दल तुम्हीन बोली राहिनात त्याले मी वळखत नही!” इतलामा कोंबडा कोकायना, 75 तवय “कोंबडा कोकावाना पहीले तु माले तीनदाव नाकारशी” असा ज्या शब्द येशुनी पेत्रले सांगेल व्हतात त्या त्याले आठवणात अननी तो बाहेर जाईसन हंबरडा फोडीन रडाले लागना.

27 सकायमा सर्व मुख्य याजक अनं वडील लोकसनी येशुले मारी टाकाकरता त्यानाविस्व्हद योजना करी. 2 अननी त्यासनी त्याले धरीन पिलात सुभेदारले सोपी दिधं. 3 येशुले शिक्षापत्र ठरायं हाई दखीन, त्याले धरी देणारा यहूदा याले पस्तावा वना अननी तो त्या तिस रुपया मुख्य याजक अननी वडील लोकं यासले दिसन बोलना, 4 “मी निर्दोष माणुसले पकडाई दिसन पाप करेल शे!” त्या बोलणात,

त्यानं आमले काय “तुनं तु दख!” 5 तवय तो त्या रूपया मंदिरमा फेकीन निधी गया; अनी त्यानी जाईन फाशी लिधी. 6 मुख्य याजकसनी त्या पैसा लिसन सांगं, “हाई दानपेटिमा टाकाना योग्य नही शेतस कारण हाई रंगतन मोल शे.” 7 मंग त्यासनी ईचार करीसन त्या रूपयासतीन, परदेशीसले पुराकरता कुंभारनं शेत लिधं. 8 यामुये आज बी त्या शेतले “रक्तनं शेत” अस म्हणतस. 9 तवय जे वचन यिर्मया संदेशाद्वारे सांगेल व्हतं ते पुर्ण व्हयनं; ते अस की, “ज्यानं मोल इझाएलना वंशसपैकी काही जणसनी ठरायेल व्हतं, ते त्यानं मोल म्हणजे त्या तिस रूपया त्यासनी लिधात, 10 अनी प्रभुनी माले आज्ञा करेलप्रमाणे कुंभारनं शेत ईकत लेवासाठे त्यासनी दिधात.” 11 मंग येशु सुभेदार पुढे उभा व्हता तवय सुभेदारनी त्याले ईचारं, “तु यहुदासना राजा शे का?” येशुनी उत्तर दिधं तु सांगस तसच. 12 मुख्य याजक अनी शास्त्री त्यानावर आरोप करी राहीतात तवय त्यानी काहीच उत्तर दिधं नही. 13 तवय पिलात बोलना, “ह्या लोक तुनाविरुध्द कितल्या गोष्टीसनी साक्ष दि राहिनात, हाई तु ऐकी नही राहिना का?” 14 पण येशु काहीच बोलना नही, एक शब्द पण नही यावरतीन सुभेदारले आश्चर्य वाटणं. 15 वल्हांडण सणमा लोके ज्याले सांगेत त्या कैदीले सोडानी सुभेदारनी सवय व्हती. 16 तवय तठे बरब्बा नावना कुप्रसिध्द कैदी व्हता. 17 जवय लोके जमनात तवय पिलातनी त्यासले ईचारं, “मी तुमनाकरता कोणले सोडु अशी तुमनी ईच्छा शे? बरब्बाले की, ज्याले ख्रिस्त म्हणतस त्या येशुले?” 18 कारण त्यासले त्याना हेवा वाटी राहीता म्हणीन त्याले धरी देयल व्हतं, हाई पिलातले समजनं व्हतं. 19 मंग तो न्यायासनवर बठेल व्हता तवय त्याना बायकोनी त्याले निरोप धाडा की; “त्या न्यायी माणुसना काममा तुम्हीन पडु नका, कारण रातले स्वप्नमा भलता दुःख भोगात.” 20 पण मुख्य याजक अनं वडील लोकसनी लोकसले चिंगाडीन हाई मागणी कराले लाई की, बरब्बाले सोडा अनं येशुले मारी टाका. 21 सुभेदारनी त्यासले ईचारं की, “या दोन्हीसमातीन कोणले तुमनाकरता सोडु अशी तुमनी ईच्छा शे?” त्या बोलणात, “बरब्बाले!” 22 “पिलातनी त्यासले ईचारं, मंग ज्याले ख्रिस्त म्हणतस, त्या येशुनं मी काय करू?” सर्वा बोलणात, “त्याले कूसखांबवर खिया!” 23 पिलात बोलणा, “का बर? त्यानी काय वाईट करेल शे?” तवय त्या आखो वरडीन बोलणात; “त्याले कूसखांबवर खिया!” 24 जवय पिलातनी दखं आपल काहीच नही चाली राहिनं, उलट जास्तच गडबड व्हई राहिनी तवय त्यानी

पाणी लिधं अनं लोकससमोर हात धोईसन सांगं, “मी ह्या न्यायी माणुसना रक्तबदल निर्दोष शे, तुमनं तुम्हीन दखी ल्या!” 25 यानावर लोकसनी उत्तर दिधं “यानं रक्त आमनावर अनी आमना पोर्यासवर राहो!” 26 तवय पिलातनी त्यासनाकरता बरबाले सोडं; अनं येशुले फटका मारीन कूसखांबवर खियाकरता सोपी दिधं. 27 नंतर सुभेदारना सैनिक येशुले वाडामा लई गयात अनी त्याना चारीबाजुले सैन्य गोळा करी लिधं. 28 मंग त्याना कपडा काढिन त्याले गडद लाल रंगना झगा घाली दिधा. 29 अनी त्यासनी काटेरी झडूपना मुकूट गुंफीण त्याना डोकावर ठेवा, त्याना उजवा हातमा वेत दिधा अनी त्यानापुढे गुढघा टेकीन, “हे यहघासना राजा तुना जयजयकार होवो!” अस बोलीन त्यानी थट्टा करी. 30 त्या त्यानावर थुंकनात अनं वेत लिसन त्याना डोकावर माराले लागनात. 31 मंग त्यासनी थट्टा करानंतर त्यासनी त्याना आंगमातीन तो झगा काढीन त्याना कपडा त्याले घाली दिधात अनी त्याले कूसखांबवर खियाकरता लई गयात. 32 त्या बाहेर जाई राहीतात तवय शिमोन नावना एक कुरेनेकर माणुस त्यासले दखायना, त्यासनी त्याले येशुना कूसखांब उचलीन लई जावाकरता जबरदस्ती करी. 33 मंग गुलगुथा नावनी जागा, म्हणजे, “कवटीनी जागा” आठे ईसन पोहचावर 34 त्यासनी त्याले कडु मसाला मिसाळेल द्राक्षरस पेवाले दिधा; पण तो चाखीन दखावर, त्यानी तो पिधा नहीं. 35 त्याले कूसखांबवर खियावर त्यासनी चिठ्या टाकीन त्याना कपडा वाटी लिधात. 36 नंतर त्यासनी तठे बशीन त्यानी राखन करी. 37 त्यासनी त्याना दोषपत्रना लेख त्याना डोकावर कूसखांबवर लाया, तो असा की, हाऊ यहदीसना राजा येशु शे. 38 नंतर त्यासनी येशुनासंगे दोन लुटारूसले, एकले उजवीकडे अनी एकले डावीकडे असा कूसखांबवर खियात. 39 अनी जवळतीन जाणारासनी डोकं हाल्लाईन त्यानी अशी निंदा करी की, 40 “अरे मंदिर तोडीन तिन दिनमा बांधणारा! स्वतःले वाचाड तु देवना पोर्या व्हई तर कूसखांबवरतीन खाल ये!” 41 तसच मुख्य याजक, शास्त्री अनं वडील लोके या पण थट्टा करीसन बोलणात की; 42 “त्यानी दुसरासनं तारण करं; त्याले स्वतःले वाचाडता येत नहीं! तो झग्राएलसना राजा शे; त्यानी आते कूसखांबवरतीन खाल यावं, म्हणजे आम्हीन त्याना ईश्वास करू! 43 तो देववर ईश्वास ठेवस तो देवना पोर्या शे; त्याले तो प्रिय व्हई तर त्यानी त्याले आते सोडवाव!” 44 ज्या चोर त्यानासंगे कूसखांबवर व्हतात त्यासनी पण त्यानी तशीच थट्टा करी. 45 दुपारना बारा वाजापाईन ते

तीन वाजापावत सर्वा देशवर अंधार पडेल व्हता. 46 दुपारना तीन वाजनात तवय येशु जोरमा आरोळी मारीन बोलना, “एलोई, एलोई, लमा सबकतनी?” म्हणजे “मना देव, मना देव, तु मना त्याग का बरं करा?” 47 तवय ज्या तठे उभा व्हतात त्यासनामातीन बराच जण हाई ऐकीन बोलणात, “दखा, तो एलियाले बलाई राहिना!” 48 तवय एकजणनी लगेच पयत जाईसन तुरट पदार्थमा स्पंज बुडाईन तो वेत नावना वनस्पतीना काठीवर ठिसन त्याले पेवाले दिधा. 49 पण बाकिना बोलणात, “राहु घा, एलिया त्याले वाचाडाले येस का नही हाई दखुत!” 50 मंग परत येशुनी मोठी आरोळी मारीन प्राण सोडा. 51 तवय मंदिरमधला पडदा वरपाईन खालपावत फाटीन दोन तुकडा व्हयनात, जमीन कांपनी, खडक फुटनात, 52 तवय कबरी उघडनात अनी झोपेल बराच पवित्र लोकसना मृतदेह जिवत व्हयनात. 53 त्या त्यासना पुनरूत्थाननंतर कबरसमातीन निधीसन पवित्र नगर यरूशलेमा गयात अनी बराच लोकसले दिसनात. 54 जमादार अनं त्यानाबरोबर येशुवर लक्ष ठेवनारा भूकंप अनं घडेल गोष्टी दखीन भलता घाबरनात अनं बोलणात “खरंच हाऊ देवना पोर्वा व्हता!” 55 तठे बर्याच बाया, हाई दुरतीन दखी राहित्यात, त्या गालीलतीन येशुनी सेवा करत त्याना मांगे येल व्हत्यात. 56 त्यामा मग्दालीया मरीया, याकोब अनं योसे यासनी आई मरीया अनं जब्दीनी बायको ह्या व्हत्यात. 57 मंग संध्याकाय व्हवावर अरिमथाई गावना योसेफ नावना एक श्रीमंत माणुस वना, हाऊ पण येशुना शिष्य व्हता. 58 त्यानी पिलातजोडे जाईसन येशुनं शरीर मांगं तवय पिलातनी ते देवानी आज्ञा दिधी. 59 योसेफनी ते शरीर लिसन तागना स्वच्छ कापडमा गुंढाळं. 60 त्यानी ते खडकमा बनाडेल आपली नविन कबरमा ठेवं अनी कबरना तोंडवर भली मोठी धोंड लाई दिधी अनं तो निधी गया. 61 तठे कबरसमोर मग्दालीया मरीया अनं दुसरी मरीया ह्या बठेल व्हत्यात. 62 दुसरा दिन म्हणजे शब्बाथ दिननंतरना दिनले मुख्य याजक अनं परूशी पिलातकडे गोळा व्हईन बोलनात, 63 “महाराज, आमले आठवण शे तो फसाडणारा जिवत व्हता तवय बोलणा व्हता, ‘मी तीन दिन नंतर मी परत जिवत व्हसु.’” 64 म्हणीन तिन दिनपावत कबरवर पहारा ठेवानी आज्ञा घा, कदाचित त्याना शिष्य रातले ईसन त्याले चोरी ली जातीन अनं तो मरेल मातीन ऊठेल शे, अस लोकसले सांगतीन; शेवटली लबाडी पहिल्या पेक्षा वाईट व्हई. 65 पिलातनी त्यासले सांगं; “तुमना

जोडे पहारेकरी शेतस जा तुमले जशा पहारा ठेवता ई तस करा.” 66 मंग त्या गयात अनं धोंडवर शिक्का मारीन कबरवर पहाराकरी ठेवात अनं कबर सुरक्षित करी.

28 शब्बाथना शेवट रविवारना दिन उजाडताच मग्दालीया मरीया अनं दुसरी मरीया ह्या कबर दखाले वनात. 2 तवय दखा, मोठा भूकंप व्हयना; कारण प्रभुना दूतनी स्वर्गमातीन उतरीसन धोंड एकबाजुले लोटी अनं तिनावर तो बठना. 3 त्यानं रूप विजनामायक व्हतं अनं त्याना कपडा बर्फनामायक व्हतात. 4 पहारेकरी त्याले घाबरी थरथर कापाले लागनात अनं मरेलना मायक व्हई गयात. 5 देवदूत त्यासले बोलणा, “तुम्हीन घाबरू नका,” कूसखांबवर खियेल येशुले तुम्हीन शोधी राहिनात, हाई माले माहित शे. 6 तो आठे नही शे, कारण त्यानी सांगेल प्रमाणे तो जिवत व्हयेल शे, या, प्रभु झोपेल व्हता ती हाई जागा दखा. 7 अनी लवकर जाईसन त्याना शिष्यसले सांगा की तो मरेल मातीन उठेल शे, दखा तुमना पहिले गालीलमा जाई राहिना, तठे तुम्हीन त्याले दखशात, दखा, मी तुमले हाई सांगेल शे. 8 तवय त्या बाया घाबरीन अनं भलताच खूश व्हईसन लगेच कबरपाईन निधीन त्याना शिष्यसले हाई गोष्ट सांगाले पळण्यात. 9 मंग दखा येशु त्यासले भेटीन बोलणा, “शांती असो,” त्यासनी जोडे जाईसन त्याना पाय धरीन त्याले नमन करं. 10 तवय येशु त्यासले बोलणा, “घाबरू नका, जा अनी हाई मना भाऊसले सांगा, यानाकरता की त्यासनी गालीलमा जावाले पाहिजे, तठे त्या माले दखतीन.” 11 जवय त्या जाई राहित्यात, तवय दखा, पहारेकरीसमातीन बराच जणसनी नगरमा जाईन घडेल सर्व गोष्ट मुख्य याजकसले सांगी. 12 तवय त्यासनी अनं वडील लोकसनी मिळीन योजना बनाडी अनी पहारेकरीसले बराच चांदीनां शिक्का दिधात 13 अनी सांगं की, “आम्हीन झोपेल व्हतुत तवय त्याना शिष्यसनी रातले ईसन त्याले चोरी लई गयात, अस सांगा 14 अनी सुबेदारना कानवर हाई गोष्ट गई तर आम्हीन त्याले समजाडीन तुमले चितांमुक्त करसुत.” 15 मंग त्यासनी चांदीना शिक्का लिसन त्यासले जश सांगेल व्हतं तसच करं, अनी हाई गोष्ट यहुदी लोकसमा पसरनी, अनी आजपावत तशीच चालु शे. 16 इकडे अकरा शिष्य गालीलमा जो डोंगर येशुनी सांगी ठेयल व्हता त्यानावर गयात. 17 अनी त्यासनी त्याले दखीन नमन करं तरी बराच जणसले शंका वाटनी. 18 तवय येशु जोडे ईसन त्यासले बोलणा, “स्वर्गमा अनी पृथ्वीवर सर्वा अधिकार माले देयल शे. 19 यामुये तुम्हीन जाईसन सर्वा राष्ट्रमाधला लोकसले शिष्य करा; त्यासले पिता, पुत्र

अनं पवित्र आत्माना नावतीन बाप्तिस्मा घा, 20 अनं ज्या आज्ञा मी तुमले देयल
शेतस त्या त्यासले पाळाले शिकाडा अनी दखा युगना अंतपावत मी सदासर्वकाळ
तुमनासंगे शे.” (aiōn g165)

मार्क

1 देवना पोर्या येशु ख्रिस्तनी सुवार्तानी हाई सुरवात शे. **2** यशया संदेष्टानी लिखेल शे की, “देव बोलना, ‘मी मना दूतले तुना पहिले धाडसु तो तुनी वाट तयार करी.’ **3** जंगलमा घोषणा करनारानी वाणी अशी व्हयनी की, ‘प्रभुना मार्ग तयार करा; त्यानी वाट नीट करा तसच हाई व्हयनं!’” **4** “पापसपाईन फिरा अनी बाप्तिस्मा करी ल्या,” असा प्रचार करत बाप्तिस्मा करनारा योहान जंगलमा प्रकट व्हयना. **5** तवय यरूशलेम शहर अनी यहूदीयाना प्रदेश मधला सर्व लोके त्यानाकडे येवाले लागनात, त्याना प्रचार ऐकीन त्यासनी पाप कबुल करात अनी योहान कडतीन यार्देन नदीमा बाप्तिस्मा करी लिधा. **6** योहान उंटसना केससपाईन बनाडेल कपडा घाले, कंबरले कातडाना पट्टा बांधे अनी तो रानमध अनं टोळ खाये. **7** तो त्याना प्रचारमा अस सांगे, “मना नंतर एकजण असा ई राहिना तो मनापेक्षा इतला सामर्थ्यशाली राही की, वाकीसन त्याना पायमधला जोडानी दोरी सोडानी पण मनी लायकी नही. **8** मी तर तुमले पाणीघाई बाप्तिस्मा देयल शे; पण तो तुमले पवित्र आत्माघाई बाप्तिस्मा दि.” **9** त्या दिनसमा येशुनी गालील प्रदेशमा नासरेथ गावतीन ईसन योहान कडतीन यार्देन नदीमा बाप्तिस्मा करी लिधा. **10** येशु पाणीमाईन वर येस नही येस तोच स्वर्ग उघडेल शे अनं पवित्र आत्मा कबुतरना मायक त्यानावर उतरी राहिना अस त्यानी दखं; **11** तवय लगेच स्वर्गमाईन अशी वाणी व्हयनी की, “तु मना पोर्या, माले परमप्रिय शे, तुनावर मी भलताच खूश शे.” **12** मंग पवित्र आत्मा त्याले लगेच जंगलमा लई गया; **13** तो जंगलमा चाळीस दिन राहिना, त्यानासांगे जंगलना जनावरस शिवाय कोणी बी नव्हतं, तठे सैताननी येशुनी परिक्षा लिधी. त्यानंतर देवदूत ईसन त्यानी सेवा कराले लागनात. **14** मंग हेरोद राजानी योहानले कैदखानामा टाकानंतर, येशु गालीलमा देवना राज्यनी सुवार्ता सांगी राहीता. **15** अनं बोली राहीता, “येळ पुरी व्हई जायल शे, देवनं राज्य जोडे येल शे! म्हणीसन पापसपाईन फिरा अनी सांगेल सुवार्तावर ईश्वास ठेवा!” **16** मंग येशु गालील समुद्रना काठवरतीन जाई राहीता, तवय त्यानी शिमोन अनी त्याना भाऊ आंद्रिया, या मासा धरनारा भाऊसले समुद्रमा जाळं टाकतांना दखं. **17** येशुनी त्यासले सांगं, “मनामागे या म्हणजे, लोकसले देवना राज्यमा कसं लयतस, हाई मी तुमले शिकाडसु.” **18** मंग त्यासनी लगेच जाळं तठेच टाकं अनी त्या त्याना मांगे निघनात. **19** मंग तठेन थोडा पुढे जावानंतर येशुनी जब्दीना पोर्या याकोब अनं

योहान ह्या दोन्ही भाऊसले नावमा जाळं सवारतांना दखं. 20 लगेच त्यानी त्या दोन्ही भाऊसले बलायं तवय त्यासनी त्यासना बाप जब्दीले त्याना मजुरससंगे नावले सोडीसन त्या येशुना मांगे निधी गयात. 21 मंग येशु अनी त्याना शिष्य कफर्णहुम गावले गयात लगेच त्यानी शब्बाथ दिनले यहूदी लोकसना सभास्थानमा जाईसन प्रचार करा. 22 त्याना प्रचार ऐकीन लोके थक्क व्हई गयात कारण तो शास्त्री लोकेसनामायक बोली नही राहीता, तो तर पुरा अधिकार त्यालेच शे असा प्रचार करी राहीता. 23 तवय तठेच सभास्थानमा दुष्ट आत्मा लागेल माणुस व्हता तो वरडना, 24 अनी बोलना, “हे येशु नासरेथकर, तुना आमना काय संबंध? तु आमना नाश कराले येल शे का? तु कोण शे, हाई माले चांगलच माहित शे, तु देवना पवित्र माणुस शे.” 25 येशुनी त्या दुष्ट आत्माले धमकाडीन सांगं, “चुप रूहाय अनी यानामातीन निधी जाय!” 26 तवय तो दुष्ट आत्मा जोरमा वरडाले लागना अनी त्या माणुसले पिळीसन त्यामातीन निधी गया. 27 हाई दखीसन सर्व लोके चमकाई गयात अनी त्या एकमेकसले ईचारू लागणात, “हाई काय शे? हाई काय नवं शिक्षण? तो दुष्ट आत्मासले पण अधिकारतीन आज्ञा देस अनं त्या त्यानं ऐकतस बी!” 28 येशुनी किती हाई लगेच गालील प्रदेशना चारीमेर वारानामायक पसरनी. 29 मंग येशु सभास्थानमातीन निधीसन लगेच याकोब अनी योहान यासनासंगे शिमोन अनं आंद्रिया यासना घर गया. 30 शिमोननी सासु तापमा ती खाटवर झोपेल व्हती तिनाबदल लगेच त्यासनी येशुले सांगं. 31 तवय येशु तिनाजोडे गया, त्यानी हात धरीन तिले ऊठाडं, लगेच तिना ताप निधी गया अनं ती त्यासनी सेवा कराले लागनी. 32 संध्याकाय व्हयनी तवय लोके आजारी अनी दुष्ट आत्मा लागेलसले येशुकडे लई वनात. 33 अनी शहरना सर्व लोकसनी दारजोडे गर्दी करी. 34 तवय येगयेगळा आजार व्हयेल लोकसले त्यानी बरं करं. बराच भूत लागेलसले चांगलं करं अनं तो दुष्ट आत्मा लागेलसले बोल् दि नही राहीता, कारण तो कोण शे, हाई त्यासले माहित व्हतं. 35 मंग येशु पहाटमा ऊठीसन घरना बाहेर निघना अनं गावना बाहेर एकांतमा गया अनी त्यानी तठे प्रार्थना करी. 36 तवय शिमोन अनं त्याना सोबतना त्याले शोधाले गयात. 37 तो त्यासले सापडना तवय त्या त्याले बोलनात, “सर्व लोके तुमले शोधी राहीनात.” 38 मंग येशु त्यासले बोलना, “चला आपण जोडेना गावसमा जाऊ म्हणजे माले तठे प्रचार करता ई, कारण त्यानाकरताच मी येल शे, हाऊच मना उदेश शे.” 39 असाच तो पुरा गालील

प्रदेशना यहदी लोकसना सभास्थानमा प्रचार करत फिरना अनी बराच लोकसमाईन दुष्ट आत्मासले काढं. 40 तवय एक कुष्ठरोगी त्यानाकडे वना अनी त्याना समोर पाया पडीन त्यानी त्याले अशी ईनंती करीसन बोलना, “तुनी ईच्छा व्हई, तर तु माले शुध्द कर.” 41 तवय येशुले त्यानी किव वनी अनी त्यानी त्याना हात धरीसन सांगं, “मनी ईच्छा शे, तु शुध्द व्हई जाय.” 42 अनी लगेच त्यानं कुष्ठ निधी गयं अनं तो शुध्द व्हई गया 43 मंग येशुनी त्याले ताकीद दिसन लगेच धाडी दिधं. 44 अनी सांगं की, “दख कोणलेच काही सांगु नको. तर तु स्वतः जाईसन याजकले दखाड, तुना कुष्ठरोग निधी गया, अनी शुध्द व्हवानंतर जे अर्पण मोशेनी देवानं ठराई देयल शे; ते अर्पण कर म्हणजे याजकले खरं पटी.” 45 पण बाहेर जाईसन त्यानी सर्व लोकसले सांगं, त्यामुये येशुनी इतली प्रसिध्दी व्हयनी की, त्याले शहरमा मोकळं फिरानं कठीण व्हई गयं, म्हणीन तो एकांतमा रूहावाले गया, तरी पण चारीबाजुतीन लोके त्यानाकडे ईज राहीतात.

2 थोडा दिन नंतर येशु कफर्णहूम गावमा परत वना, अनी तो घर शे, हाई लोकसनी ऐकं. 2 तवय त्याना घरमा ईतला लोकसनी गर्दी करी की, दारमाईन घुसाले सुध्दा जागा नव्हती, तठे जमेल लोकसले त्यानी संदेश दिधा. 3 तवय लखवा व्हयेल माणुसले चारजण त्यानाकडे उचलीसन लई वनात. 4 गर्दी इतली व्हयेल व्हती की, त्यानाजोडे जावाले जागाच नव्हती, म्हणीन त्या घरवर चढनात. येशु जठे उभा व्हता तठला कौले त्यासनी काढी लिधात अनी जी खाटवर तो लखवा व्हयेल माणुस झोपेल व्हता त्यासनी ती खाट तठे खाल उतारी दिधी. 5 मी त्याले बरं करसु हाऊ त्यासना ईश्वास दखीसन येशुनी लखवा व्हयेल माणुसले सांगं, “हे पोर्या, तुना पापसनी क्षमा व्हयेल शे.” 6 काही शास्त्री लोके तठे बशेल व्हतात. त्या आपला-आपला मनमा ईचार कराले लागनात की, 7 “हाऊ असा कसा काय बोलस? हाऊ तर देवनी निंदा करी राहीना! कोणीच देवना शिवाय पापनी क्षमा करू शकस नही!” 8 येशुले त्याना आत्मिक दृष्टीघाई लगेच दखायनं की, शास्त्रीसना मनमा काय ईचार चाली राहिनात. तो त्यासले बोलना, “तुम्हीन आपला मनमा हाऊ ईचार कसाले करी राहिनात? 9 ‘तुना पापनी क्षमा व्हई गई,’ अस लखवा व्हयेल माणुसले बोलानं की, ‘ऊठ, तुनी खाट उचलीन, चालाले लाग’ हाई बोलनं, कोणतं सोपं शे? 10 मनुष्यना पोर्याले जगना पापनी क्षमा कराना अधिकार शे,” हाई तुमले समजाले पाहिजे अस बोलीन येशुनी लखवा व्हयेल

माणुसले सांगं, **11** “मी तुले सांगस की, ऊठ, तुनी खाट उचलीन घर जाय!” **12** मंग तो ऊठना अनी लगेच त्यानी खाट उचलीन सर्व लोकस समोरतीन गया, हाई दखीन सर्व लोके चमकाई गयात, त्या देवना गौरव करीसन बोलनात, “आम्हीन अस कधीच दखेल नव्हतं!” **13** मंग येशु परत गालील समुद्रना काठवर गया अनी सर्व लोकसनी गर्दी त्यानाजोडे वनी. तवय तो त्यासले शिकाडू लागना. **14** मंग समुद्रना काठवरतीन तो जाई राहिता, तवय त्यानी अल्फिना पोर्या लेवीले जकात नाकावर बशेल दखं, अनी त्याले सांगं, “चल मनामांगे ये,” तवय लेवी ऊठीसन त्यानामांगे गया. **15** मंग येशु लेवीना घर जेवाले गया. तठे येशु अनी त्याना शिष्य यासना पंगतमा बराच जकातदार अनी पापी लोके जेवाले बशेल व्हतात. कारण असा बराच लोके त्याना मांगे येल व्हतात. **16** तवय पर्शुशी पंथमधला शास्त्री लोकसनी दखं की, येशु जकातदार अनं पापी लोकससंगे जेवण करी राहीना, त्या त्याना शिष्यले बोलनात, “हाऊ असा लोकससंगे का बर जेवण करस?” **17** हाई ऐकीसन येशु त्यासले बोलना, “निरोगी माणुसले वैघनी गरज र्हास नही, तर आजारी माणुसले र्हास, मी धार्मीक माणससले नही, तर पापी माणससले बोलावाले येल शे.” **18** बाप्तिस्मा देणारा योहानना शिष्य अनी पर्शुशी ह्या उपास करतस, म्हणीन काही लोके ईसन येशुले ईचारु लागनात, “योहानना शिष्य अनी पर्शुशीसना शिष्य उपास करतस मंग तुमना शिष्य उपास का बर करतस नही?” **19** येशुनी त्यासले सांगं, “जोपावत वरहाडीसनासंगे नवरदेव शे, तोपावत त्या उपाशी राहतीन काय? जोपावत नवरदेव त्यासनासंगे शे तोपावत त्या उपाशी राहच शकत नही.” **20** पण असा दिन येवाव शे की, नवरदेव त्यासनापाईन येगळा व्हई, तवय त्या उपास करतीन. **21** कोणी नवा कपडाना तुकडा ठिगळं पडेल जुना कपडाले लावस नही, लाव तर ठिगळाकरता लायल कपडा जुना कपडाले अजुन फाडी टाकी अनी ठिगळं अजुन मोठं व्हई जाई. **22** कोणी नवा द्राक्षरस कातडापाईन बनाडेल जुनी थैलीमा भरीन ठेवस नही. जर तसं करं तर थैली फाटी जाई, अनी सर्व द्राक्षरस सांडाई जाई. म्हणीसन नवा द्राक्षरस नवा थैलीमा भरीन ठेवतस. **23** एकदाव अस व्हयनं की, शब्बाथ दिनले येशु त्याना शिष्यससंगे वावरमाईन जाई राहीता. जाता जाता शिष्य ओब्या तोडीन खाई राहीतात. **24** हाई दखीसन पर्शुशी येशुले बोलनात, “दख, तुना शिष्य अस कामकरी राहीनात जे शब्बाथ दिनले नियमप्रमाणे करतस नही!” **25** येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, “तुम्हीन

कधी हाई वाचं नही का? की, जवय दावीद राजा अनी त्यानासंगे ज्या व्हतात, त्यासले भूक लागनी अनं त्यासनाजोडे खावाले काहीच नव्हतं तवय दावीद राजाने काय करं, 26 कशा तो देवना मंदिरमा गया अनी देवले अर्पण करेल भाकरी ज्या याजकशिवाय कोणीच खातस नही. त्या त्यानीपण खाघात अनी त्यानासंगे ज्या व्हतात, त्यासले पण खावाड्यात, हाई अब्याथार हाऊ जवय महायाजक व्हता, तवय हाई घडनं की नही?” 27 आखो तो त्यासले बोलना, “शब्बाथ दिन हाऊ माणसंसना चांगला करता बनाडेल शे; माणुस शब्बाथ दिनकरता नही.” 28 यामुये मनुष्यना पोर्या शब्बाथ दिनना धनी शे.

3 परत येशु सभास्थानमा गया, तठे लुळा हातना एक माणुस व्हता. 2 तो शब्बाथ दिन व्हता येशु त्या माणुसले बरं करस की काय करस; हाई दखाकरता काही लोके टपेल व्हतात. म्हणजे त्यानावर आरोप करानी संधी त्यासले भेटी असा त्यासना बेत व्हता. 3 येशुनी त्या लुळा हातना माणुसले सांगं “ऊठ, मजारमा उभा र्हाय.” 4 मंग त्यानी त्या लोकसले ईचारं, “नियमशास्त्रप्रमाणे शब्बाथ दिनले एखादाले मदत करानं चांगलं की, वाईट करानं चांगलं? जीव वाचाडानं चांगलं की, जीव लेवानं चांगलं?” पण त्या गप्पच राहीनात. 5 मंग येशुनी संतापमा चारीबाजूले दखं अनी त्या लोकसना कठीण मनले दखीसन त्याले दुःख वाटनं, त्यानी लूळा हातना माणुसले सांगं, “तुना हात सरळ कर” त्यानी हात सरळ करा, अनी त्याना हात बरा व्हयना. 6 तवय परूसी लगेच बाहेर निघी गयात अनी येशुले मारी टाकानी योजना आखाकरता त्यासनी हेरोदीया नावना राजकीय पक्षनी भेट लिधी. 7 मंग येशु त्याना शिष्यससंगे गालील समुद्रकडे गया, तवय गालील शहरमातीन लोकसनी गर्दीं त्यानामांगे गयी, 8 अनी यहूदीया, यरूशलेम, ईदोन अनं यार्देन नदीना पलीकडला सर्व गावे अनी सोर अनं सिदोन यासना जवळना प्रदेशना लोकसनी गर्दीं नं गर्दीं त्यानी करेल कामसविषयीन्या गोष्टी ऐकीसन त्यानाकडे वनी. 9 त्याना आजुबाजूले लोके गर्दीं करीसन चेंगरी टाकतीन म्हणीसन त्यानी शिष्यसले पहिलेच एक नाव तयार करीसन ठेवाले सांगं. 10 कारण त्यानी बराच लोकसले बरं करेल व्हतं. म्हणीसन जेवढा रोगी लोके व्हतात त्या त्याले स्पर्श कराले गर्दीं करी राहीतात. 11 जवय जवय दुष्ट आत्मा लागेल लोके त्याले दखेत तवय त्यानापुढे पडी जायेत अनी जोरमा वरडीन म्हणेत, “तू देवना पोर्या शे!” 12 तवय तो त्यासले ताकिद दिसन सांगे, मी कोण शे हाई प्रकट करू नका. 13 मंग येशु डोंगरवर चढना अनी

त्याले ज्या माणसे पाहिजे व्हातात त्यासले त्यानी बलायं अनं त्या त्यानाकडे वनात, 14 तवय त्यानी त्यासनामाईन बारा जणसले निवडं अनी त्यासले प्रेषित हाई नाव दिधं, ह्यानाकरता की, त्या त्यानासंगे राहतीन अनं तो त्यासले प्रचार कराले धाडी. 15 अनी त्यासले दुष्ट आत्मा काढाना अधिकार राही. 16 ह्या बारा जणसले त्यानी निवाडं; ते अस त्यानी शिमोनले पेत्र हाई नाव दिधं. 17 याकोब अनी त्याना भाऊ योहान ह्या जब्दीना पोर्त्यासले येशुनी बोआनेर्गेश, म्हणजे “गर्जनाना पोर्त्या” अस नाव दिधं; 18 आंद्रिया, फिलीप्प, बर्थलमय, मत्तय, थोमा, अल्फीना पोर्त्या याकोब, तदय, शिमोन कनानी हाऊ रोमी शासन विरोधी. 19 अनं येशुले धरी देणारा यहूदा इस्कर्योत. 20 मंग येशु घर वना पण तठे बी लोकसनी ईतली गर्दी करी की, त्याले अनं त्याना शिष्यसले जेवाले सुध्दा येळ नव्हती. 21 हाई गोष्ट त्याना घरनासना कानवर गयी, तवय त्या त्याले घर लई जावाकरता तठे वनात, त्या सांगी राहीतात, त्याले येड लागेल शे. 22 पण यरूशलेम शहरतीन येल शास्त्री सांगेत, “बालजबूलनी त्याले पछाडेल शे! म्हणीसन त्याले दुष्ट आत्मा काढता येतस.” 23 येशुनी त्यासले जोडे बलायं अनी दृष्टांतमा सांगु लागना की, “सैतानच सैतानले कशा काढु शकस? 24 एखादा राज्यमा फुट पडनी तर ते टिकु शकस नही. 25 एखादा घरमा फुट पडनी तर ते घर बी टिकु शकस नही. 26 सैतानच स्वतःना राज्यमा फुट पाडी तर असामा त्याना टिकाव लागाव नही, त्याना शेवट व्हई. 27 “एखादाले, पहीलवान माणुसनी घरनी संपती लुटनी व्हई तर पहिले त्याले त्या पहीलवान माणुसले बांधनं पडी तरच तो त्याना घरनी संपती लुटु शकस. 28 “मी तुमले सत्य सांगस की, लोकसनी करेल सर्व पापसनी अनं त्यासनी करेल देवनी निंदा यासनी बी क्षमा त्यासले भेटी जाई 29 पण जो बी पवित्र आत्मानि निंदा करी त्यानी कधीच क्षमा व्हाव नही तो सार्वकालिक पापना भागीदार राही.”

(aiōn g165, aiōnios g166) 30 “त्याले सैताननी पछाडेल शे,” असा त्या बोली राहीतात म्हणीसन येशु अस बोलना. 31 तवय येशुनी माय अनी त्याना भाऊ, बहिण तठे वनात, त्यासनी बाहेर उभा राहिन त्याले निरोप धाडा. 32 येशुना बाजुले बराच लोके बशेल व्हातात, त्यासनी त्याले सांगं, “दख, तुनी माय अनं तुना भाऊ, बहिण बाहेर तुनी वाट दखी राहीनात.” 33 येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, “कोण मनी माय? अनी कोण मना भाऊ?” 34 मंग त्यानी तठे बशेल लोकसकडे दखीसन

सांगं, “दखा! हाई मनी माय अनी ह्या मना भाऊ, बहिण! 35 कारण जो देवनी ईच्छाप्रमाणे वागस तोच मना भाऊ अनं बहिण, अनी तीच मनी माय.”

4 परत येशु गालील समुद्रना काठवर उपदेश करू लागना, अनी त्यानाजोडे लोकेसनी ईतली मोठी गर्दी जमनी की, तो एक नावमा जाईन बसना अनी सर्व लोके समुद्रना काठवर उभा व्हतात. **2** दृष्टांत दिसन बर्याच गोष्टी शिकाडु लागना अनी आपला उपदेशमा तो त्यासले बोलना; **3** “ऐका! एक शेतकरी पेरणी कराकरता गया. **4** तो पेरणी करी राहिता तवय काही दाना वाटवर पडनात त्यासले पक्षीसनी ईसन खाई टाकं. **5** काही दाना खडकाळ जमीनवर पडणात त्या लवकर उगनात पण तणे जास्त खालपावत माटी नव्हती म्हणीन त्यासले मुळकांड्याच वन्यात नहीत. **6** अनी जवय, सुर्य उगना तवय त्यासले ऊन लागनं अनं त्या सुकाई गयात. **7** काही दाना काटेरी झुडपसमा पडनात. त्या उगनात पण काटेरी झुडूप इतलं वाढनं की, त्या पिकले वाढुच दिधं नही म्हणीन पिक काय वनं नही. **8** काही दाना चांगली जमीनवर पडनात त्या उगनात, मोठा व्हईसन त्याले चांगलं पिक वनं; म्हणजे कोठे तिसपट, कोठे साठपट, तर कोठे शंभरपट पिक वनं.” **9** मंग येशु बोलना, “ज्याले कान शे, तो ऐको!” **10** मंग जवय येशु एकटा व्हता, तवय त्याना बारा शिष्य अनं बाकीना शिष्यसनी त्याले ईचारं, दृष्टांतना अर्थ काय शे. **11** तवय येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, “देवराज्यना रहस्यनी माहिती करी लेवानी तुमले मोकळीक शे,” पण ज्या देवराज्यना बाहेर शेतस त्यासले सर्वकाही दृष्टांत दिसनच सांगनं पडी. **12** “त्या लोके डोयासघाई दखतीन; कानघाई ऐकतीन, तरी त्यासले काहीच समजाव नही; पण जर त्यासनी समजी लिधं तर त्या देवकडे वळतीन अनी त्यासले माफी भेटु शकस.” **13** येशु आखो त्यासले बोलना, “तुमले या दृष्टांतना अर्थ नही समजना? तर, सर्व दृष्टांत कशा समजतीन? **14** शेतकरी पेरस ते देवनं वचन शे. **15** काही लोके पाय वाटनामायक शेतस अनी त्या दाना म्हणजे देवनं वचन, त्यासना कानवर वचन पडस नही पडस तोच सैतान येस अनी त्यासना मनमा पेरल वचनले हिराई लेस. **16** खडकाळ जमीनवर पेरल दाना म्हणजे आनंदमा देवनं वचन स्विकारनारा लोके, खडकाळ जमीनवर पेरल रोपटासले खालपावत मूळ धरता येस नही. तसा या लोकसना मनमा देवनं वचन खोलवर जाऊ शकस नही. **17** त्या रोपे वाढतस पण त्यासना मुळंच निघतस नही म्हणीन त्या जास्त काळ टिकतस नही, देवनं वचनना स्विकार

करामुये त्यासनावर संकटे येवाले लागनात, त्यासना छळ होऊ लागना म्हणजे त्या अडखळाले लागतस. 18 काही लोके काटेरी झुडपसमा पेरेलनामायक शेतस म्हणजे त्या देवना वचन ऐकतस, 19 पण लवकरच त्यासले संसारनी चिंता, पैसानी चिंता अनं इतर गोष्टीसना लोभ त्यासले भुरळ पाडस अनी त्यासना मनमधला देवना वचननी वाढ व्हस नही अनी त्यासले ते बिनकामनं करी टाकस. (aiōn g165)

20 त्यानापेक्षा ज्या चांगली जमीननामायक शेतस की, ज्या देवनं वचन ऐकीन त्याना स्विकार करतस ह्याच लोके तिसपट, साठपट अनं शंभरपट पिक देतस.”

21 मंग येशुनी त्यासले ईचारं, “दिवा लाईसन चंपानाखाल किंवा खाटना खाल ठेवाकरता लावतस का? त्याना उजेड पडाले पाहिजे म्हणीसन त्याले दिवठणीवर ठेवाकरता लावतस की नही? 22 ज्या देवराज्यना रहस्य तुमले आज गुप्त वाटतस, त्या आज नही सकाय तुमनासमोर उघड व्हईच, ह्यानी खानी बाळगा.” 23 “ज्यासले ऐकाले कान शेतस, त्यासनी ऐकी ल्या!” 24 परत येशुनी त्यासले सांगं, “तुम्हीन जे ऐकतस ते नीट ध्यानमा ल्या, ज्या नियमतीन तुम्हीन न्याय करशात, त्याच नियमघाई देव तुमना न्याय करी अनी त्यानापेक्षा बी वाईट करी.

25 कारण ज्यानाजोडे शे, त्याले अजुन भेटी अनी ज्यानाकडे नही शे, त्यानाकडे जे व्हई, ते पण त्यानाकडतीन काढी लेतीन.” 26 आखो येशु बोलना, “देवनं राज्य अस शे की, जसं एक शेतकरीनी वावरमा पेरणी करी. 27 अनी पिक येवाकरता त्यानी काहीच करं नही फक्त रातले झोपे, सकायले ऊठे, पण इकडे वावरमा पिक उगनं, ते कश उगनं, हाई त्याले समजणं नही. 28 जमीनमा आपोआप पिक उगस, पहिले अंकुर मंग कणीस, मंग कंससमा दाणा भरावतस. 29 अस पिक तयार व्हवानंतर कापणीनी येळ येस तवय शेतकरी ईळा लावस.” 30 आखो येशु बोलना, “मी देवना राज्यले कसानी उपमा देऊ?” “कोणता दृष्टांत सांगीसन त्यानं वर्णन करू? 31 देवनं राज्य हाई मोहरीना दाणाना मायक शे, जो जमीनमा पेरणारा दानासमा पृथ्वीवरला सर्वात धाकला दाना र्हास. 32 तरी पण पेरा नंतर तो जवय उगस तवय बाकीना रोपटास पेक्षा त्यान्या फांघा ईतल्या मोठ्या वाढतस की, त्याना फांघावर सावलीमा पक्षीपण घरटा बांधीसन राहतस.” 33 त्यासनी समजी लेवानी क्षमता ध्यानमा लिसन त्यानी त्यासले बराच दृष्टांत सांगीन संदेश दिधा. 34 लोकससंगे जवय तो शिकाडे तवय तो दृष्टांत सांगीसनच शिकाडे, एकांतमा तो त्याना शिष्यसले सर्व दृष्टांत समजाडीसन सांगे. 35 त्याच दिन संध्याकाय व्हवावर

येशुनी शिष्यसले सांगं, “आपण समुद्रना पलीकडे जाऊ.” 36 मंग लोकसले सोडीन तो जी नाववर बशेल व्हता त्याच नावमा त्याना शिष्य त्याले संगे लई गयात. त्यासनासंगे बाकिन्या नावपण व्हत्यात. 37 थोडा येळमा मोठं वादय सुरू व्हयनं अनं मोठं-मोठल्या लाटा नाववर आदळाले लागनात. त्यामुये नावमा पाणी भराले लागनं. 38 येशु नावना मांगला बाजूले उशीवर डोकं ठिन गाड झोपेल व्हता, तवय शिष्यसनी त्याले ऊठाडं अनी त्या बोलनात, “गुरजी आपण सर्वाजन मरी जासुत ह्यानी तुमले चिंता नही का?” 39 तवय येशु ऊभा राहिना, त्यानी वादयले आज्ञा करी, “शांत व्हई जा!” अनी लाटासले तो बोलना, “थांबी जाय,” तवय वादय बंद व्हई गयं अनी शांतता पसरी गयी. 40 येशुनी शिष्यसले ईचारं, “तुम्हीन ईतला का बरं घाबरी जातस? तुमले अजुन बी ईश्वास नही का?” 41 मंग शिष्य भलताच घाबरी गयात अनी एकमेकसले सांगु लागनात, “हाऊ शे तरी कोण? वादय अनी लाटा या पण ह्यानी आज्ञा पाळतस!”

5 मंग येशु अनी त्याना शिष्य गालील समुद्रना पलिकडला गरसेकरसना प्रदेशमा वनात. 2 येशु नावमातीन उतरना, तवय एक दुष्ट आत्मा लागेल माणुस कब्रस्तान माईन ईसन त्याले भेटना. 3 तो कब्रस्तानमाच राहे अनं साखळ्याघाई बांधीनसुध्दा तो कोनाचघाई आवराये नही; 4 कारण त्याले बराचदाव बेड्यासघाई अनी साखळ्याघाई बांध तरी तो साखळ्या तोडी टाके अनं बेड्यासना चुराडा करे, त्याले आवरानी ताकद कोनामाच नव्हती. 5 तो रातदिन कब्रस्तानमा अनं डोंगरंसमा वरडत फिरे, स्वतःले दगडसघाई ठेचीले. 6 जवय त्यानी येशुले दुरतीन दखं, तवय तो पयत ईसन त्याना समोर पाया पडीन; 7 अनी जोरमा वरडीन बोलना, “हे येशु, परमप्रधान देवना पोर्या! तुले मनाकडतीन काय तरास शे? मी तुले देवनी शपथ घालस, तू माले शिक्षा देऊ नको!” 8 कारण येशु त्याले बोलना व्हता, “हे दुष्ट आत्मा, ह्या माणुस माईन निधी जाय!” 9 येशुनी त्याले ईचारं, “तुनं नाव काय शे?” तो बोलना, “मनं नाव ‘सैन्य’ शे, कारण आम्हीन बराच शेतस!” 10 अनी आमले ह्या प्रदेशमाईन काढु नको; अशा ईनंत्या दुष्ट आत्मासनी येशुले कर्यात. 11 तठेच डोंगरजोडे डूकरंसना मोठा कळप चरी राहीता. 12 दुष्ट आत्मासनी त्याले ईनंती करी की, “आमले त्या डूकरंसमा घुसू दे.” 13 त्यानी त्यासले परवानगी दिधी. मंग त्या दुष्ट आत्मा त्या माणुस मातीन निधीसन डूकरंसमा घुसनात अनी त्या जवळपास दोन हजार डूकरे व्हतात. त्या पयत जाईसन कडावरतीन समुद्रमा

पडीसन मरनात. 14 मंग डुकरं चारनारासनी पयत जाईसन हाई बातमी गावमा अनं वावरंसमा लोकसले सांगी. तवय काय व्हयनं हाई दखाकरता लोके तठे वनात. 15 तवय त्या येशु जोडे वनात, अनी त्यासनी ज्यानामा दुष्ट आत्मा व्हतात म्हणजेच सैन्य व्हतं. त्याले शुध्दीवर येल अनं कपडा घालेल दखं, तवय त्यासले भिती वाटनी. 16 ज्यासनी डोयासघाई दुष्ट आत्मा लागेल माणुसनी अनी डुकरंसनी हकीकत दखेल व्हती ती त्यासले सांगी. 17 तवय त्या ईनंती करीसन येशुले सांगु लागनात, तुम्हीन आमना प्रदेशमातीन निघी जा. 18 मंग तो नावमा बसताच, बरा व्हयेल माणुस त्याले ईनंती करीसन बोलना, “मालेपण तुमनासंगे लयी चला!” 19 पण त्यानी त्याले येऊ दिधं नही. तर त्याले सांगं, तु घर जाय, आपला लोकसले सांगं, तुनावर दया करीसन प्रभुने तुनाकरता कितलं मोठं कार्य करेल शे. 20 मंग दुष्ट आत्मा लागेल माणुसनी घडेल सर्व कार्य येशुनी जे त्यानाकरता करेल व्हतं, ते तो सर्व दकापलीस म्हणजे दहा गावसना शहरमा जाईसन सांगाले लागना, तवय सर्व लोकसले आश्चर्य वाटनं. 21 मंग येशु नावमा बशीसन परत पलीकडला काठवर गया. तठे त्यानाजोडे लोकसनी मोठी गर्दी जमनी तवय तो समुद्रजोडेच व्हता. 22 याईर नावना एक सभास्थानना अधिकारी तठे वना अनं येशुले दखीसन त्याना पाया पडना. 23 तवय तो येशुले कळकळ करीसन ईनंती करू लागना की, “मनी धाकली पोर मराले टेकेल शे. ती वाचाले पाहिजे म्हणीसन तुम्हीन ईसन तिना डोकावर हात ठेवा!” 24 मंग येशु त्यानासंगे जावाले निघना तवय लोकसनी मोठी गर्दी बी त्याना मांगे निघनी. अनी त्यासनी त्याना आजुबाजू गर्दी करी. 25 ती गर्दीमा एक बाई व्हती तिले बारा वरीस पाईन रक्तस्त्रावना आजार व्हता, 26 तिनाजोडे व्हतं नव्हतं तितलं सगळंच खर्चाई जायल व्हतं. तिले बराच तरास व्हता म्हणीन तिनी वैधसकडतीन ईलाज करा तरी फरक पडना नही, उलटा आजार जास्तीज वाढी जायेल व्हता. 27 ती येशु बद्दलन्या गोष्टी ऐकीसन त्या गर्दीमा घुसनी अनी त्यानाकडे ईसन त्याना कपडासले हात लाया, 28 कारण ती सांगे, “मी याना कपडासले जरी हात लावसु तरी बरी व्हसु.” 29 तवय लगेच तिना रक्तस्त्राव बंद व्हई गया अनं तिना शरिरले जानवणं मी या आजारपाईन मुक्त व्हई जायल शे. 30 तवय येशुनी हाई लगेच वळखं की, आपलामातीन शक्ती निघनी, तवय त्यानी मांगे वळीन गर्दीमा ईचारं, “मना कपडासले कोणी हात लाया?” 31 पण त्याना शिष्य त्याले बोलनात, “लोकसनी गर्दी आपला आजुबाजूले शे

हाई तुम्हीन दखी राहीनात; तरी माले कोणी हात लाया, हाई कसं काय ईचारी राहीनात?” 32 तरी बी हाई कोणी करं, हाई दखाकरता येशुनी चारीबाजूले नजर फिराई. 33 तवय ती बाई तिनासंगे जे काही घडेल व्हतं. तिनी ते वळखं अनी घाबरीसन अनं थरथर कापत त्यानापुढे वनी अनी गुडघा टेकिन त्यानापुढे पडीसन तिनी त्याले घडेल सर्वकाही खरंखरं सांगं. 34 येशु तिले बोलना, “बाई, तुना ईश्वासनी तुले बरं करेल शे. सुखरूप जाय, तुना आजारपाईन तु मुक्त शे.” 35 येशु हाई बोली राहीता ईतलामा तठे सभास्थानना अधिकारीना घरतीन काही लोकसनी ईसन अधिकारीले सांगं की, “तुमनी पोर मरी गई. आते गुरजीले कशाले तरास देतस.” 36 तवय येशुनी त्यासनं बोलनं ऐकं, पण त्यासनाकडे ध्यान नही देता तो सभास्थानना अधिकारीले बोलना, “घाबरू नको, ईश्वास ठेव.” 37 तवय त्यानी पेत्र, याकोब, अनं याकोबना भाऊ योहान यासना शिवाय त्यानी आपलासंगे कोणलेच येऊ दिधं नही. 38 अनी त्या अधिकारीना घरना जोडे येताच येशुनी हंबरडा फोडीन रडणारासना अनं शोक करणारसना गोंधळ व्हयेल दखा. 39 तो मजार जाईसन त्यासले बोलना, “तुम्हीन कसाले रडतस अनी गोंधळ करतस? पोर मरेल नही, झोपेल शे!” 40 तवय त्यासनी त्यानी थट्टा करी, पण त्यानी त्या सर्वासले बाहेर काडी दिधं अनी पोरना माय बापले अनी आपला तिन शिष्यसले लिसन पोर व्हती त्या खोलीमा गया. 41 मंग त्या पोरना हात धरीसन तो बोलना, “तलिथा कुम” याना अर्थ, “पोरी, मी तुले सांगस ऊठ!” 42 ती बारा वरीसनी पोर लगेच ऊठीसन चालाले लागनी त्या हाई दखीसन चमकाईनात. 43 हाई बात कोणलेच सांगु नका अस येशुनी त्यासले बजाईन सांगं, अनी “हिले काहीतरी खावाले घा” अस तो त्यासले बोलना.

6 मंग येशु तठेन निधीसन आपला नासरेथ गावले परत वना, अनं त्यानामांगे त्याना शिष्य बी तठे वनात. 2 तो जवय शब्बाथ दिनले सभास्थानमा शिकाडी राहिता तवय तठला लोके त्यानं ऐकीन थक्क व्हईसन बोलनात की, ह्या सर्व गोष्टी ह्याले कोठेन मिळण्यात? ह्याले काय हाई बुध्दी देवामा येल शे? अनी हाऊ चमत्कार कशा करस? 3 अनं जो सुतार शे, अनी मरीयाना पोर्या अनी याकोब, योसेफ, यहूदा, शिमोन, ह्यासना भाऊ तो हाऊच शे ना? त्यान्या बहिणी या आपलाबरोबर शेतस ना? म्हणीन त्यासनी त्याले नकार. 4 येशु त्यासले बोलना, जो संदेश र्हास, त्याले आपला घरमा, नातलगसमा अनं आपला गावमा मानपान भेटस नही पण

दुसरा लोके त्यासना सन्मान करतस. 5 त्यानी तठे थोडाच आजारीसले हात ठेईन बरं करं, यानाशिवाय त्याले तठे कोणताच चमत्कार करता वना नही. 6 त्यासनी येशुवर ईश्व्वास ठेया नही म्हणीन त्याले आश्चर्य वाटनं. तवय तो प्रचार करत गाव-गाव फिरना. 7 मंग येशुनी बारा शिष्यसले बलाईसन त्यासले दुष्ट आत्मा काढाना अधिकार दिधा अनी दोन दोन जणसनी जोडी करीसन त्यासले धाडी दिधं 8 अनी त्यानी त्यासले आज्ञा करी की, “प्रवासकरता काठी शिवाय काहीच लई जाऊ नका भाकर, झोळी अनं कमरबंदमा पैसा लई जाऊ नका. 9 तरी पायमा जोडा घालीन चाला अनी संगे सदरा लेवु नका.” 10 आखो तो त्यासले बोलना, “ज्या घरमा तुमनं स्वागत करतीन त्याच घरमा गाव सोडा पावत रहावा. 11 अनी ज्या गावना लोके तुमना स्विकार करावं नही अनी तठला कोणीच तुमनं ऐकाऊत नही तवय तठेन निघाना येळले तुमना पायनी धूळ तठेच झटकी टाका. कारण ती त्यासले चेतावणी राही.” 12 त्यासनी तठेन जाईसन लोकसले प्रचार करीसन सांगं, “पाप सोडा अनी देवकडे वळा.” 13 त्यासनी बराच दुष्ट आत्मा काढात अनी बराच आजारीसले तेल लाईन बरं करं. 14 येशुबद्दल हेरोद राजानी ऐकं कारण त्यानं नाव गाजेल व्हतं अनी काही लोके अस म्हणी राहीतात, “बाप्तिस्मा करनारा योहान मरेल मातीन जिवत व्हयेल शे, म्हणीसन हाई चमत्कारनी शक्ती त्यानामा कार्य करी राहीनी.” 15 कोणी त्याले “एलिया” म्हणे तर कोणी म्हणेत संदेश शे म्हणजेच “जुना संदेशासना मायक एक शे.” 16 पण हेरोद हाई ऐकीसन बोलना, “हाऊ बाप्तिस्मा करनारा योहान शे! ज्याना मी शिरच्छेद करा, तो हाऊ योहान जिवत व्हयेल शे!” 17 हेरोदनी माणसे धाडीसन योहानले पकडीन कैदखानामा ठेयेल व्हतं. कारण त्याना भाऊ फिलीप्प यानी बायको हेरोदीया हिनासंगे हेरोद राजानी लग्नीन करेल व्हतं. 18 अनी बाप्तिस्मा करनारा योहान हेरोदले सांगे, “तु तुना भाऊनी बायकोसंगे लग्नीन करं, हाई अयोग्य शे.” 19 यामुये हेरोदिया हाई योहानना व्देष करे, तीनी त्याले मारानी ईच्छा व्हती पण हेरोदमुये तिले काहीच करता वनं नही. 20 योहान हाऊ धार्मीक अनं पवित्र माणुस शे हाई हेरोदले माहित व्हतं म्हणीन तो त्याले घाबरे अनं त्यानं रक्षण करे. तो जे काही बोले ते ऐकीसन हेरोद गोधळी जाये, पण तरी तो आनंदमा त्यानं ऐकी ले. 21 शेवट एक दिन हेरोदिया हिले तिनी संधी भेटनी, कारण त्या दिन हेरोदना जन्मदिन व्हता. त्यानी सरदार, प्रधान, अनं गालील प्रांतमाधला मोठा लोकसले जेवणनं निमंत्रण दिधं. 22

मंग हेरोदिया हिना पोरनी स्वतः मजार राजवाडामा जाईसन नाचगाणा करीसन हेरोदनासंगे जेवणले बसेल सर्वासले खूश करं, तवय राजा त्या पोरले बोलना, “तुले जे काही पाहिजे ते मनाकडे मांग म्हणजे मी ते तुले दिसु.” 23 तो वचन दिसन बोलना, “मी शपथ खाईसन सांगस की, मना अर्धा राज्य पावत जे काही तु मांगशी ते मी तुले दिसु!” 24 तवय ती पोरनी बाहेर जाईसन आपली मायले ईचारं, “मी काय मांगु?” तवय ती बोलनी, “बाप्तिस्मा करनारा योहाननं मुंडकं.” 25 मंग तिनी लगेच पयत जाईसन राजाले सांग, “बाप्तिस्मा करनारा योहाननं मुंडकं ताटमा ठेईसन मनाकरता आत्तेच लई या अशी मनी ईच्छा शे!” 26 तवय राजा भलताच नाराज व्हयना कारण त्यानी देयल शपथमुये अनी तठे जेवणले बशेल लोकसनामुये त्याले तिले नकार देता वना नही. 27 तवय राजानी लगेच शिपाईले कैदखानामा धाडीसन बाप्तिस्मा करनारा योहाननं मुंडकं लयानी आज्ञा करी. तवय त्यानी कैदखानामा जाईन त्यानं मुंडकं कापं, 28 अनी मुंडकं ताटमा ठेईसन त्या पोरले आणी दिधं अनी ती पोरनी ते आपली मायले दिधं. 29 जवय बाप्तिस्मा करनारा योहानना शिष्यसले हाई बातमी कळनी तवय त्यासनी त्याना प्रेत उचलीसन कबरमा ठेवं. 30 त्यानंतर प्रेषित येशुले परत ईसन भेटनात अनं त्यासनी जे काही करेल व्हतं अनी शिकाडेल व्हतं ते सर्वकाही त्यासनी त्याले सांगं. 31 तठे भरपुर लोके ये जा करी राहीतात त्यामुये येशुले अनी त्याना शिष्यसले जेवाले सबड भेटी नही राहीती. तवय तो त्यासले बोलना, “थोडा आराम कराले एकांतमा चला.” 32 मंग त्या नावमा बशीन एकांतमा निधी गयात. 33 तवय लोकसनी त्यासले दखी लिधं बराच जणसनी त्यासले वळखी लिधं अनी तठला गावमधला लोके पायी चालीसन अनं पयत जाईसन येशु अनी त्याना शिष्यसना पहिलेच तठे पोहची गयात. 34 येशु नावमातीन उतरना तवय त्यानी लोकसनी गर्दी दखी, तवय त्याले त्यासनी किव वनी कारण त्या बिगर मेंढपाळना भटकेल मेंढरंसना मायक व्हई जायेल व्हतात. म्हणीन तो त्यासले बराच गोष्टी शिकाडु लागना. 35 जवय बराच उशीर व्हयना तवय, शिष्य येशुकडे ईसन बोलनात, “हाई एकांतनी जागा शे, अनी बराच उशीर व्हयेल शे. 36 म्हणीन त्यासले जाऊ घा म्हणजे लोके आसपासना खेडापाडा अनं गावमा जाईसन स्वतःकरता जेवण ईकत लेतीन.” 37 पण येशुनी शिष्यसले उत्तर दिधं, “तुम्हीनच त्यासले खावाले घा,” तवय त्या बोलनात, “आम्हीन दोनशे चांदिना शिक्कासण्या भाकरी

ईकत लईसन त्यासले खावाले देऊत का?" 38 येशु त्यासले बोलना, "तुमना जोडे कितल्या भाकरी शेतस? जाईसन दखा," त्या दखीसन बोलनात, "पाच भाकरी अनी दोन मासा शेतस." 39 मंग येशुनी शिष्यसले सांगं अनी त्यासनी सर्व लोकसले हिरवा गवतवर पंगतमा बसाले लायं. 40 तवय त्या शंभर शंभर अनी पन्नास पन्नासच्या पंक्तीसमा बसनात. 41 तवय येशुनी त्या पाच भाकरी अनी दोन मासा लिसन त्यावर स्वर्गकडे दखीसन आशिर्वाद मांगा, अनी भाकरी मोडीसन शिष्यना जोडे त्यासले वाढाले दिध्यात अनी त्यानी त्या दोन मासा बी सर्वासले वाढाले दिधात. 42 मंग सर्व लोकसनी पोटभर जेवण करं. 43 अनी शिष्यसनी उरेल मासान्या अनं भाकरीसना बारा डालक्या भरीन उचल्यात. 44 तठे जेवण खाणारा माणसेच फक्त पाच हजार व्हतात. 45 मंग येशुनी शिष्यसले सांगं, "तुम्हीन नावमा बशीन समुद्रपलीकडला बेथसैदा गावमा जा, मी लोकसले सोडीसन येस." 46 मंग तो लोकसले निरोप दिसन डोंगरवर प्रार्थना कराले गया. 47 अनी संध्याकाय व्हयनी तवय येशु काठवर एकलाच व्हता अनी नाव समुद्रना मध्यभागी व्हती. 48 तवय त्या त्याले नावमा आवकाया करतांना दखाईनात, कारण वारा विरूध्द दिशाना व्हता; पहाटले तीन ते सव वाजाना दरम्यान तो समुद्रना पाणीवरतीन चालीन त्यासनाजोडे वना. अनी त्यासना पुढे जावाना त्याना ईचार व्हता, 49 पण त्या त्याले पाणीवरतीन चालतांना दखीसन घाबरी गयात अनी "हाई भूत शे!" अस समजीन त्या वरडाले लागना. 50 कारण त्या सर्व त्याले दखीसन घाबरी जायेल व्हतात. तवय येशु त्यासले बोलना, "धीर धरा, भिऊ नका, मी शे!" 51 मंग तो त्यासनाजोडे नावमा गया, अनी वारा शांत व्हयना, तवय त्यासले आश्चर्य वाटनं. 52 कारण त्या पाच हजार लोकसले जेवण खावाडानी गोष्ट त्यासले समजेल नव्हती कारण त्यासनं मन कठोर व्हयेल व्हतं. 53 त्या समुद्रपलीकडला गनेसरेत प्रांतमा किनारावर पोहचनात अनी तठे त्यासनी नाव बांधीसन ठेई. 54 त्या नावमातीन उतरताच येशुले लोकसनी वळखं. 55 अनी त्या आसपासना परीसरमा जठे कोठे माहीत पडनं, तो शे, तठे तठे त्या आजारी लोकसले खाटवर उचलीसन पयत पयत लई जायेत. 56 तो गाव, शहर, खेडापाडामा जठे कोठे जाये तठे लोके आजारीसले बजारमा लई जाईन ठि देत अनी तुना कपडाले हात लावु दे असा त्या त्याले ईनंती करेत अनी जितलासनी त्याले हात लाया तितला बरा व्हई गयात.

7 मंग परूशी अनं शास्त्री लोके यरूशलेमवरतीन ईसन येशुजोडे गोया व्हयनात. 2 त्यासनी त्याना काही शिष्यसले अशुध्द हाततीन म्हणजे परूशीसना नियमना मायक हात नही धोता जेवण करतांना दखेल व्हतं. 3 कारण परूशी अनी यहूदी लोके पुर्वजसंना परंपरानुसार हात निट धवाशिवाय जेयेत नही. 4 त्या बाजार मातीन जे लयेत ते धवाशिवाय खायेत नही. अनी जसं कटोरा, घडा, तांबाना भांडा घशेत अनं धोयेत असा बराच नियम त्यासनी स्विकारेल व्हतात. 5 यावरतीन परूशीसनी अनी शास्त्रीसनी येशुले ईंचारं, “तुमना शिष्य अशुध्द हातघाई जेवतस, त्या पुर्वजसंना रितीरिवाजाप्रमाणे का बरं नही चालतस?” 6 येशुनी उत्तर दिधं, “तुमना मायक ढोंगीसबद्दल यशया संदेष्टानी चांगलाच संदेश देयल शे, तो असा शे की, या लोके तोंडघाई मना सन्मान करतस पण त्यासनं मन मनापाईन दुर शे? 7 त्या स्वतःना नियमसले देवना नियम बनाडीन शिकाडतस अनी वायफळ मनी भक्ती करतस.” 8 “तुम्हीन देवनी आज्ञा बाजूले करीसन माणससनी बनाडेल रितीरिवाजले चिटकी राहतस.” 9 आखो येशु त्यासले बोलना, “तुम्हीन आपला रितीरिवाज पाळाकरता देवनी आज्ञा मोडाना चांगलाच मार्ग शोधी काढेल शे! 10 कारण मोशेनी अशी आज्ञा देयल शे की, ‘आपला बाप अनी माय यासना मान राख,’ अनी, ‘जो कोणी बाप किंवा मायनी निंदा करी त्याले मारी टाका.’ 11 पण तुम्हीन म्हणतस जर कोणी आपला माय बापले अस सांगतस की, मी तुमले मदत करतु पण जे मनाकडे शे, ‘ते मी देवले अर्पण कराले ठेयेल शे.’ 12 तर त्याले आपला माय किंवा बापले मदत नही करानं कारण भेटी जास. 13 तसच तुम्हीन आपला रितीरिवाज चालु ठेवाकरता देवनं वचन मोडतसं अनी असा बर्याच गोष्टी करतस.” 14 तवय येशुनी परत लोकसनी गर्दीले बलाईन सांगं, “तुम्हीन सर्व, मनं ऐकी ल्या, अनं समजी ल्या.” 15 “अशी कोणतीच वस्तु नही जी बाहेरतीन माणुसमा जास अनी त्याले अपवित्र करस, तर जे माणुस मातीन निघस ते त्याले अशुध्द करस, 16 ज्यासले कान शेतस त्यासनी निट ऐकी ल्या.” 17 लोकसनी गर्दीले सोडीन जवय येशु घर गया, तवय शिष्यसनी त्यानी सांगेल दृशंतना अर्थ ईंचारा. 18 येशु त्यासले बोलना, “तुम्हीन पण इतला आडानी शेतस का? जे काही बाहेरतीन माणुसमा जास ते त्याले अशुध्द करू शकस नही हाई तुमले समजत नही का? 19 ते मनमा नही जास तर ते पोटमा जास अनी ते शरिरमातीन बाहेर पडस.” अस सांगीसन त्यानी सर्व प्रकारनं अन्न शुध्द ठरावं. 20 आखो तो बोलना, “जे माणुस माईन निघस तेच

माणुसले अशुध्द करस. 21 कारण मझारतीन म्हणजे माणुसना मनमातीन दुष्ट ईचार निघतस. अनैतीक कार्य, खुन, चोरी, 22 व्यभिचार, लोभ, दुष्टता, कपटपणा, जळाऊपणा, चुगलीखोर, गर्विष्ठपणा, मुखपणा. 23 ह्या सर्व वाईट गोष्टी माणुस मातीन बाहेर निघतस त्याच त्याले अशुध्द करतस.” 24 मंग येशु तठेन ऊठीसन सोर प्रांतना सिमावरला परीसरमा गया. तठे तो एक घरमा गया हाई कोणलेच समजाले नको अस त्यानी ईच्छा व्हती, पण त्याले लपीन राहता वनं नही. 25 तवय एक बाईनी येशुबदल ऐकं, तिना धाकली पोरले दुष्ट आत्मा लागेल व्हता, ती बाई लगेच ईसन त्याना पाया पडनी. 26 ती गैरयहूदी बाई व्हती, सिरियाना फेनीके प्रांतमा तिना जन्म व्हयेल व्हता. तिनी येशुले ईनंती करीसन सांगं, मनी पोर माधला दुष्ट आत्मा काढा. 27 तवय येशुनी उत्तर दिधं, “पहिले पोर्यासले तुम होऊ दे. त्यासनं जेवण काढीसन कुत्रासले देनं बराबर नही शे.” 28 तवय ती त्याले बोलनी, हाई खरं शे, “गुरजी, तरी कुत्रा पण पोर्यासना हातमाईन मेजनाखाल पडेल उष्ट खातस.” 29 तवय येशुनी तिले सांगं, “तुनं बोलनं पटनं, शांतीमा जाय तुना पोर मधला दुष्ट आत्मा निघी गया!” 30 मंग ती घर गई; तिले दखायनं की, पोर आंथरून वर निजेल शे अनं तिना मधला दुष्ट आत्मा निघी जायेल शे. 31 तवय येशु सोर प्रांतमाईन निघीसन सिदोनना रस्तावरतीन गालीलना समुद्रकडतीन दकापलीस म्हणजे दहा गावसना शहरले वना. 32 तठे काही लोकसनी येशुकडे एक मुका बहिरा माणुसले आनं अनी तुम्हीन त्यानावर हात ठेवा, अशी त्यासनी त्याले ईनंती करी. 33 तवय येशु त्याले गर्दी माईन बाजुले लई गया त्याना कानमा बोटे टाकात नंतर तो थुंकना अनी त्या थुंकीना त्याना जिभले स्पर्श करा. 34 अनं येशु स्वर्गकडे दखीसन दम लाईन, त्या माणुसले बोलना, “इफफाता” म्हणजे “मोकळा व्हय!” 35 तवय त्याना कान मोकळा व्हयना अनं त्यानी जिभनी गाठ मोकळी व्हईन तो स्पष्ट बोलाले लागना. 36 तवय हाई कोणलेच सांगानं नही अस येशुनी त्याले बजाईन सांगं पण त्यानी हाई गोष्ट सर्वासले सांगी दिधी. 37 तवय ज्यासनी ऐकं त्या भलताच चकित व्हईसन बोलनात की, “हाऊ सर्वकाही कितलं चांगलं करी लेस!” अनं “हाऊ बहिरासले ऐकानी अनं मुकासले बोलानी शक्ती देस!”

8 त्या दिनले लोकसनी मोठी गर्दी जमेल व्हती अनी त्यासनाकडे खावाकरता काहीच नव्हतं, म्हणीन येशुनी आपला शिष्यसले बलाईसन त्यासले सांगं, 2

“माले या लोकसनी किव ई रूहायनी कारण त्या तीन दिनपाईन मनासंगे शेतस अनी आते त्यासनाजोडे खावाकरता काहीच नही. 3 अनी जर मी त्यासले भूक्या तिश्या घर जावाले लाई दिधं. तर त्या वाटमाच काल्या वाल्या करतीन कारण त्यासमा बराचजन दूरतीन येल शेतस.” 4 त्याना शिष्यसनी त्याले सांगं, “आठे ओसाड प्रदेशमा ह्या पोटभर खातीन इतलं जेवण कोण लई ई?” 5 येशुनी त्यासले ईचारं, “तुमना जोडे कितल्या भाकरी शेतस?” त्यासनी सांगं, “सात.” 6 मंग येशुनी लोकसले जमीनवर बसाले सांगं, त्या सात भाकरी लिसन देवना आभार मानात अनी त्या मोडीसन शिष्यसना जोडे वाढाकरता दिध्यात अनी त्यासनी लोकसले वाढ्यात. 7 त्यासनाजोडे काही धाकला मासापन व्हतात येशुनी त्यावर देवना आभार मानीन त्या पण वाढाले सांगात. 8 सर्वासनी पोटभर जेवण करं अनी जे उरनं त्याना सात टोपला भर्यात. 9 तठे जेवणकरता जवळजवळ चार हजार माणसे व्हतात. मंग येशुनी त्यासले घर जावाले लायं. 10 अनी तो आपला शिष्यसंगे नावमा बशीन दल्मनुथा प्रांतमा गया. 11 मंग परूसी तठे ईसन येशुसंगे वाद घालाले लागनात अनी त्यानी परिक्षा दखाकरता त्यासनी त्याले सांगं, आकाशमा आमले काहीतरी चमत्कार दखाड. 12 तवय त्याना आत्मा भलताच दुःखायना अनं येशु बोलना, “हाई पिढीना लोके चमत्कार का बर मांगतस? मी तुमले खरंखरं सांगस हाई पिढीना लोकसले कोणताच चमत्कार दखाडामा येवाव नही!” 13 तो त्यासले सोडीसन परत नावमा बशीन समुद्रना पलीकडे गया. 14 नंतर शिष्य भाकरी लेवाले ईसरी जायल व्हतात अनी नावमा त्यासनाजोडे फक्त एकच भाकर व्हती. 15 मंग येशुनी त्यासले बजाईन सांगं की, “परूसी लोकसना अनी हेरोद राजाना खमीर पाईन सावध रहा.” 16 तवय त्या एकमेकसले बोलू लागनात, “आपलाजोडे भाकरी नही शेतस म्हणीसन त्याले आपलाले हाई सांगं.” 17 येशुनी हाई वळखीन त्यासले सांगं, तुमना जोडे भाकरी नही शेतस मंग चर्चा का बरं करतस? तुमले अजुन समजनं नही का? अनी ध्यानमा बी नही वनं का? तुमनं मन कठोर व्हई जायल शे का? 18 डोया राहिसन तुम्हीन दखंतस नही का? कान राहिसन तुम्हीन ऐकतस नही का? तुमले याद नही का? 19 जवय मी पाच हजार लोकसले पाच भाकरी मोडीसन दिध्यात तवय तुम्हीन जे उरेल व्हतं त्याना कितल्या डालक्या उचल्यात? त्या बोलनात, बारा. 20 येशुनी ईचारं, “काय तुमले याद नही जवय मी चार हजार लोकसकरता सात भाकरी मोडात तवय तुम्हीन कितला टोपला

भर्यात?” त्या बोलनात, “सात.” 21 तवय त्यानी त्यासले ईचारं, “तुमले अजुन नही समजनं का?” 22 मंग त्या बेथसैदा गावमा वनात तवय लोके येशुजोडे एक आंधया माणुसले लई वनात अनी तुम्हीन याले स्पर्श करा अशी त्याले ईनंती कराले लागनात. 23 तवय येशु त्या आंधया माणुसना हात धरीसन त्याले गावना बाहेर लई गया अनी त्याना डोयाले थुंक लाईन त्यानावर हात ठेईन त्याले ईचारं, “तुले काही दखाई राहीनं का?” 24 तवय तो वर दखीसन बोलना, “मी माणससले दखु शकस पण त्या माले चालता फिरता झाडसना मायक दखाई राहिनात.” 25 नंतर येशुनी त्याना डोयासवर परत हात ठेवात. तवय त्याना डोया उघडी गयात अनी त्याले सर्व स्पष्ट दखावाले लागणं अनी तो बरा व्हयना. 26 मंग येशुनी त्याले घर धाडतांना सांगं, “परत या गावमा जाऊ नको.” 27 तवय येशु अनं त्याना शिष्य फिलीप्पाना कैसरियाना गावसमा जावाले निघनात. तवय त्यानी शिष्यसले ईचारं, “लोके माले काय म्हणतस की, मी कोण शे?” 28 तवय त्यासनी उत्तर दिधं, “काही लोके तुमले बाप्तिस्मा करनारा योहान, काहीजण तुमले एलिया अनं काहीजण तुमले संदेष्टास माधला एक, अस म्हणतस.” 29 त्यानी त्यासले ईचारं, “पण तुमले काय वाटस मी कोण शे?” तवय पेत्रनी त्याले उत्तर दिधं, “तुम्हीन तर तारणहार शेतस.” 30 मंग येशुनी त्यासले बजाईन आज्ञा करी की, “मनाबद्दल कोणलेच काही सांगु नका.” 31 येशु शिष्यसले अस शिकाडू लागना की; “मनुष्यना पोर्याले भलताच दुःख भोगना पडतीन, वडील लोके, मुख्य याजक अनं शास्त्री लोके त्याले धिक्कारतीन, त्याले मारी टाकतीन, पण तीन दिन नंतर तो परत जिवत व्हई.” 32 हाई गोष्ट त्यानी उघडउघड सांगी दिधी, त्यामुये पेत्र त्याले बाजूले लई गया अनी त्याले धमकाडीन बोलणा, अस नही व्हवु शकस. 33 तवय येशुनी शिष्यकडे वळीसन दखं अनं तो पेत्रले धमकाडीन बोलना, “अरे सैतान, मना पुढतीन चालता व्हय,” कारण “देवन्या गोष्टीसकडे तुनं ध्यान नही, माणससना गोष्टीकडे शे!” 34 मंग येशुनी लोकसनी गर्दीसंगे शिष्यसले बी जोडे बलाईन सांगं, “जर कोणले मनामांगे येवानी ईच्छा शे, तर त्याले आत्मत्याग कराना अनी स्वतःना कूसखांब उचलीसन मनामांगे येवानं. 35 कारण जो कोणी स्वतःना जीव वाचाडाले दखी, तो त्याले गमाडी; अनी जो कोणी मनाकरता अनं वचनकरता जीव गमाडी तो त्याले वाचाडी. 36 माणुसले जगनं सर्व सुख भेटनं अनी स्वतःना जीव गमाडा तर त्याले काय फायदा व्हई? 37 किंवा माणुस आपला

जीवना बदलामा काय देवु शकस? 38 ह्या पापी अनं व्यभिचारी पिढीमा ज्याले मनी अनी मना वचननी लाज वाटी, मनुष्यना पोर्या, स्वर्गदिवदूतससंगे आपला पिताना गौरवमा ई, तवय त्याले बी त्यानी लाज वाटी.”

9 येशुनी त्यासले सांगं, “मी तुमले सांगस की, ह्या येळले तुमनामा काहीजण असा उभा शेतस ज्या देवनं राज्य मोठा सामर्थ्यमा येतांना दखाशिवाय त्यासले मरणना अनुभव येवावुच नही.” 2 मंग येशु सव दिन नंतर पेत्र, याकोब अनी योहान यासले उंच डोंगरवर एकांतमा लई गया. अनी त्यासनासमोर येशुनं रूप बदलनं, 3 त्याना कपडा धवळा व्हईसन ईतला चमकाले लागणात की, पुरी पृथ्वीवर असा एक बी धोबी नही जो धोईसन ईतला धवळा कपडा करी. 4 तवय तिन्ही शिष्यसनी दखं की एलिया अनी मोशे येशुसंगे बोली राहीतात. 5 तवय पेत्रनी येशुले सांगं, “गुरजी, आपण आठे राहसुत तर कितलं भारी व्हई! आपण आठे तीन मंडप बनाडुत, एक तुमनाकरता, एक मोशेकरता अनी एक एलियाकरता” 6 तो हाई बोलानं म्हणीन बोली गया कारण त्याले समजी नही राहित की काय बोलु कारण त्या सर्व घाबरी गयतात. 7 तवय ढग उतरनात त्यामा त्या झाकाई गयात अनी ढगमातीन अशी वाणी व्हईनी की, “हाऊ मना प्रिय पोर्या शे, यानं तुम्हीन ऐका!” 8 मंग लगेच त्यासनी आजुबाजूले दखं पण त्यासले येशुनाशिवाय दुसरं कोणीच दखायनं नही. 9 नंतर त्या डोंगरवरतीन उतरी राहीतात तवय येशुनी त्यासले आज्ञा करी की, “तुम्हीन जे दखं ते मनुष्यना पोर्या मरानंतर परत जिवत व्हत नही तोपावत कोणलेच सांगु नका.” 10 हाई आज्ञा त्यासनी मान्य करी पण, “मरानंतर परत जिवत व्हनं, याना अर्थ काय?” असा त्या एकमेकसले ईचारू लागनात. 11 मंग त्यासनी येशुले ईचारं, “एलिया पहिले येवाले पाहिजे अस शास्त्री का बर म्हणतस?” 12 येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, “पहिले एलिया ईसन सर्वकाही तयार करी हाई खरं शे. पण तरी मनुष्यना पोर्याबदल अस का बर लिखेल शे की, तो भलतं दुःख सहन करी अनी त्याले नाकारतीन? 13 मी तुमले सांगस की, एलिया येल शे अनी त्यानाबदल जसं लिखेल शे, तसच लोकसनी त्यासले पटी तसं त्यानासंगे करं.” 14 नंतर त्या बाकीना शिष्यसजोडे वनात तवय त्यासना आजुबाजू लोकसनी गर्दीं शे अनी त्यासनासंगे शास्त्री लोक वाद करी राहिनात अस त्यासनी दखं. 15 तवय येशुले दखताच सर्व लोके चकीत व्हयनात अनी त्यानाकडे पयतच जाईसन त्याले नमस्कार करा. 16 मंग येशुनी त्याना शिष्यसले

ईचारं, “तुम्हीन त्यासनासंगे काय वाद करी राहीतात?” 17 गर्दीमातीन एकनी उत्तर दिधं, “गुरजी, मना पोर्याले दुष्ट आत्मा लागेल शे, तो बोलु शकस नही, म्हणीन मी त्याले तुमनाकडे लयेल शे. 18 जठे कोठे त्याले हाऊ दुष्ट आत्मा लागस तठे तो त्याले धरीन उपटस, अनी याना तोंडमा फेस येस तवय हाऊ दातमिठ्या खास अनं वातडा व्हस म्हणीन तो दुष्ट आत्मा काढाले मी तुमना शिष्यसले सांगं, पण त्यासनाघाई तो निधी नही राहीनं.” 19 येशुनी शिष्यसले उत्तर दिधं, “कितला अईश्वासी लोके शेतस तुम्हीन! कोठपावत मी तुमनासंगे र्हासु? कोठपावत तुमनं सहन करू? त्या पोर्याले मनाकडे लई या!” 20 त्या त्याले येशुजोडे लई वनात. तवय येशुले दखताच तो दुष्ट आत्मा त्या पोर्याले पिळाले लागना तसाच तो पोर्या जमीनवर पडीन लोळाले लागना अनी त्याना तोंडमाईन फेस पण निघाले लागना. 21 तवय येशुनी त्याना बापले ईचारं, “कवयपाईन याले अस व्हई राहीनं?” त्यानी उत्तर दिधं, “तो धाकला व्हता तवयपाईन अस व्हई र्हायनं.” 22 “दुष्ट आत्मांनी याले मारा करता बराचदाव ईस्तवमा अनी बराचदाव पाणीमा टाकीन माराना प्रयत्न करा. तुमले काय करता ई तर आमनावर दया करीसन मदत करा!” 23 येशु त्याले बोलना, “हो, मी करू शकस! ईश्वास धरनारासकरता सर्वकाही शक्य शे.” 24 तवय त्या पोर्याना बापना डोयामा पाणी वनं अनी तो वरडीन बोलना, “मी ईश्वास धरस; पण मना ईश्वास भक्कम नही, मना ईश्वास वाढाले माले मदत कर!” 25 त्या येळले येशुनी दखं की अजुन लोकसनी गर्दी ई राहिनी तवय त्यानी त्या दुष्ट आत्माले धमकाडीन सांगं, “मुका बहिरा आत्मा यानातीन निघ अनी मी तुले आज्ञा देस परत फिरीन कधीच यानामा घुसू नको!” 26 तवय दुष्ट आत्मा वरडीन, त्या पोर्याले पिळीन निधी गया अनी तो पोर्या मरेलना मायक पडी र्हायना हाई दखीसन बराच लोक बोलू लागनात “हाऊ तर मरी गया!” 27 पण येशुनी त्याले हाथ धरीन ऊठाडं अनी तो ऊठीसन उभा र्हायना. 28 जवय येशु घरमा वना तवय एकांतमा त्याना शिष्यसनी त्याले ईचारं, “आमनाघाई त्या पोर्यामाईन दुष्ट आत्मा का बर नही निघना?” 29 येशुनी त्यासले सांगं, “ह्या प्रकारना दुष्ट आत्मा प्रार्थनाशिवाय दुसरा कसा घाईच निघत नही.” 30 नंतर येशु अनी त्याना शिष्य तठेन निधीन गालीलमातीन जाई राहीतात. पण तो कोठे शे हाई कोणलेच माहित पडाले नको अशी येशुनी ईच्छा व्हती, 31 कारण तो त्याना शिष्यसले शिकाडी राहिता; तो त्यासले बोलना की, “मनुष्यना पोर्याले मनुष्यसना हातमा सोपी देतीन;

त्या त्याले मारी टाकतीन अनी मारी टाकावर तीन दिन नंतर तो परत जिवत व्हई.”

32 पण त्यासले येशुनी हाई गोष्ट समजनी नही अनी त्याना अर्थ काय शे, हाई त्याले ईचारांनी त्यासनी हिम्मत व्हई नही राहिती. 33 मंग त्या कफर्णहुम गावले वनात; अनी त्या घरमा व्हतात तवय येशुनी शिष्यसले ईचारां, “वाटमा तुम्हीन कोणती बातवर चर्चा करी राहीतात?” 34 पण त्या गप्पच राहीनात, कारण सर्वात मोठा कोण शे हाई बातवर त्या एकमेकससंगे वाटमा चर्चा करी राहीतात. 35 नंतर येशु खाल बसना अनी त्यानी त्याना बारा शिष्यसले बलाईन सांगं, “ज्याले सर्वात मोठं व्हवानी ईच्छा शे त्यानी सर्वात शेवट अनी सर्वासना सेवक बनीन र्हावानं.” 36 मंग त्यानी एक धाकला बाळले उचलीन त्यासना मझार त्याले ठेयं अनी त्याले कवटाळीन त्यासले सांगं, 37 “जो कोणी मना नावतीन असा बाळसपैकी एकना स्विकार करस तर तो माले स्विकारस, अनी जो कोणी मना स्विकार करस, तर तो माले नही तर ज्यानी माले धाडेल शे त्याना स्विकार करस.” 38 योहाननी येशुले सांगं, “गुरजी, तुमना नावतीन एक माणुसले आम्हीन दुष्ट आत्मा काढतांना दखं, तवय त्याले तु अस करानं नही अस आम्हीन त्याले सांगं, कारण तो आपलामाधला नव्हता.” 39 येशु त्यासले बोलना, “त्याले रोखु नका,” कारण जो कोणी मना नावतीन चमत्कार करी अनी लगेच मनी निंदा करी असा कोणी नही. 40 कारण जो आपला विरोधमा नही तो आपला संगेनाच शे. 41 तुमले ख्रिस्तना लोके समजिसन जो कोणी पेवाले प्याला भरिन पाणी दि तर मी तुमले खरंखरं सांगस की, त्यानं प्रतिफळ त्याले भेटाशिवाय र्हावाव नही. 42 जो कोणी मनावर ईस्वास ठेवणारा या धाकलासपैकी एखादाले जरी पाप कराले बयजबरी करस, तर त्याना गळामा जातानी मोठी तळी बांधीन त्याले समुद्रमा टाकानं ते त्यानाकरता चांगलं. 43 जर तुना हात तुले पाप कराले लावस, तर तो कापी टाक! दोन हात राहीसन नरकमा म्हणजे वलवनार नही अशी आगमा जावापेक्षा एक हातना पांगया व्हईसन स्वर्गमा प्रवेश करानं हाई तुनाकरता जास्त चांगलं शे. (Geenna g1067) 44 कारण तठला किडा कधीच मरत नही अनी तठली आग कधीच वलावत नही. 45 तुना पाय तुले पाप कराले लावस तर तो कापी टाक! दोन पाय राहीसन नरकमा म्हणजे वलवनार नही अशी आगमा जावापेक्षा एक पायना लंगडा व्हईसन स्वर्गमा प्रवेश करानं हाई तुनाकरता जास्त चांगलं शे. (Geenna g1067) 46 कारण तठला किडा कधीच मरत नही अनी तठली आग कधीच वलावत नही. 47 तुना डोया जर तुले

पाप कराले लावस तर तो काढीसन फेकी दे! दोन डोया राहीसन नरकमा पडापेक्षा एक डोयाना आंधया व्हईसन स्वर्गना राज्यमा प्रवेश करानं हाई तुनाकरता जास्त चांगलं शे. (Geenna g1067) 48 “कारण तठला किडा कधीच मरत नही अनी तठली आग कधीच वलावत नही.” 49 “प्रत्येकजनले आगघाई शुध्द कराई जाई जसं बलिदान मीठघाई शुध्द करतस.” 50 “मीठ हाऊ चांगला पदार्थ शे; पण मीठना खारटपणाच निंघी गया तर त्याले परत खारट कशा करशात? म्हणीन तुमनं जिवन अस शुध्द ठेवा की, जसं मीठ कोणती बी वस्तुले शुध्द ठेवस, एकमेकससंगे शांतीमा रूहा.”

10 मंग येशु तठेन निंघीसन यहूदीयाना प्रदेशमातीन यार्देन नदीना पलीकडे वना अनी तठे लोकसनी गर्दीं एकत्र व्हईन परत त्यानाकडे वनी, अनी त्यानी पध्दतमा तो त्यासले शिकाडू लागना. 2 तवय काही परुशीसनी त्याले शब्दसमा पकडाकरता तठे ईसन त्याले प्रश्न ईचारा की, “नवरानी बायकोले सुटपत्र देवानं, नियमप्रमाणे हाई योग्य शे का?” 3 येशुनी त्यासले उत्तर दिधं की, “मोशेनी तुमले काय आज्ञा देयल शे?” 4 त्या बोलणात, “नवरानी बायकोले सुटपत्र दिसन सोडानं, अशी आज्ञा मोशेनी देयल शे.” 5 पण येशुनी त्यासले सांगं, “त्यानी हाई आज्ञा देवानं कारण मी तुमले सांगस, तुमनं निर्दय मनमुये मोशेनी तुमले हाई आज्ञा दिधी, 6 पण जसं वचनमा लिखेल शे, पृथ्वीनी निर्मिती पाईनच देवनी पुरुष अनी स्त्रीले बनाडं. 7 या कारणमुयेच पुरुष त्याना माय बापले सोडिसन त्यानी बायकोसंगेच राही, 8 पुढे त्या दोन नहीत तर एक शरीर शेतस. 9 यामुये देवनी जे जोडेल शे ते मनुष्यनी तोडानं नही.” 10 त्या परत घर वनात तवय येशुना शिष्यसनी त्याच विषयबद्दल परत ईचारां. 11 तवय येशुनी त्यासले सांगं, “जो कोणी आपली बायकोले सुटपत्र दिसन दुसरीसंगे लगीन करस तर तो आपली बायकोसंगे व्यभिचार करस. 12 अनी जर बायको आपला पहिला नवराले सुटपत्र दिसन दुसरासंगे लगीन करस तर ती तिना आपला नवरासंगे व्यभिचार करस.” 13 येशुनी पोर्यासले आशिर्वाद देवाले पाहिजे म्हणीन काही लोके आपला पोर्यासले येशुकडे लई वनात पण शिष्यसनी त्यासले दताडं. 14 ते दखीसन येशुले भलतं वाईट वाटनं अनी तो शिष्यसले बोलना, “धाकलासले मनाजवळ येऊ घा त्यासले मना करू नका, कारण देवनं राज्य धाकलासना मायकच शे. 15 मी तुमले सत्य सांगस, जो कोणी धाकलासना मायक व्हईसन देवना राज्यना स्विकार कराव नही त्याना त्यामा

प्रवेश व्हाव नही.” 16 तवय त्यानी धाकलासले कवटाळीन अनी त्यासवर हात ठेईन त्यासले आशिर्वाद दिधा. 17 मंग येशु निर्घीन वाटले लागना इतलामा एक पोर्या पयत वना अनी त्यानापुढे गुडघा टेकीसन त्याले ईचारू लागना, “चांगला गुरजी, सार्वकालिक जिवन मिळाकरता मी काय करू?” (aiōnios g166) 18 येशुनी त्याले सांगं, “माले चांगला का बरं म्हणस? देवना शिवाय कोणीच चांगला नही. 19 तुले तर देवन्या आज्ञा माहित शेतस; ‘मनुष्यहत्या करू नको, व्यभिचार करू नको, चोरी करू नको, खोटी साक्ष देऊ नको, फसाडु नको,’ ‘आपला बाप अनी माय यासना मान राख.’” 20 त्यानी उत्तर दिधं, “गुरजी, मी तरूणपणपाईन या सर्व आज्ञा पाळेल शेतस.” 21 येशुना मनमा त्यानाबद्दल प्रेम निर्माण व्हयनं त्यानी त्यानाकडे दखीन सांगं, “तुनामा एक कमी शे. जा, तुनं सर्वकाही ईकी टाक अनी येल पैसा गरीबसमा वाटी दे म्हणजे तुले स्वर्गमा धन भेटी; अनी मंग मनामांगे ये.” 22 पण हाई ऐकीसन त्यानं तोंड उतरी गयं अनी तो नाराज व्हईन निर्घी गया कारण तो भलता श्रीमंत व्हता. 23 तवय येशुनी चारीबाजु दखीसन आपला शिष्यसले सांगं, “श्रीमंतसले देवना राज्यमा प्रवेश करनं कितलं कठीण शे!” 24 हाई ऐकीसन शिष्यसले आश्चर्य वाटणं, येशुनी त्यासले परत सांगं, “मना पोर्यासवन, देवना राज्यमा प्रवेश करनं कितलं कठीण शे! 25 श्रीमंत माणुसले देवना राज्यमा प्रवेश करानं यानापेक्षा उंटले सुईना नाकमातीन जाणं सोपं शे.” 26 शिष्य भलताच आश्चर्यचक्रीत व्हयनात अनी ईचारू लागनात, “तर मंग तारण व्हई तरी कोणं?” 27 येशुनी त्यासनाकडे दखीन सांगं, “मनुष्यकरता हाई अशक्य शे, पण देवकरता नही; कारण देवले सर्वकाही शक्य शे.” 28 पेत्र त्याले बोलना, “तुमना शिष्य व्हाकरता आम्हीन आमनं बठं काही सोडी देयल शे.” 29 यावर येशुनी उत्तर दिधं, “मी तुमले खरंखरं सांगस की, ज्यानी मनाकरता अनी सुवार्ता प्रचार करता घरदार, भाऊ, बहिणी, माय, बाप, पोर्या किंवा वावरसले सोडी देयल शे. 30 त्याले घर, भाऊ, बहिणी, माय, बाप, पोर्या अनी वावर या सर्व गोष्टी याच जिवनमा शंभरपटमा भेटी. यानासंगेच त्याले मनाकरता छळ बी सोसना पडी पण येणारा युगमा त्याले सार्वकालिक जिवन भेटी. (aiōn g165, aiōnios g166) 31 पण तरी बराच जणससंगे अस व्हई की, ज्या पहिला शेतस त्या शेवटला व्हतीन अनी ज्या शेवटला शेतस त्या पहिला व्हतीन.” 32 मंग येशु अनी त्याना शिष्य यरूशलेमले जाई राहीतात, अनी येशु शिष्यसना पुढे चाली राहिता, त्या

घाबरेल व्हतात; अनी ज्या मांगे चाली राहीतात त्यासना मनमा भिती भराई जायेल व्हती. तवय परत येशुनी बारा शिष्यसले जोडे बलाईन जे त्यानासंगे घडाव शे, ते.

33 त्यासले तो सांगु लागना, “दखा, आपण यरूशलेमले जाई राहिनूत मनुष्यना पोर्याले प्रमुख याजक अनी शास्त्री ह्यासले सोपी देतीन. त्या त्याले मरणदंडकरता दोषी ठराईसन गैरयहूदीसना हवाले करतीन, **34** त्या त्यानी थट्टा करतीन, त्यानावर थुंकतीन, त्याले फटका मारतीन अनं त्याले मारी टाकतीन; अनी तीन दिनमा तो परत जिवत व्हई.” **35** जब्दीना पोर्या याकोब अनी योहान येशुजोडे ईसन बोलणात, “गुरजी, जे काही आम्हीन तुमनाकडे मांगसूत ते तुम्हीन आमनाकरता करा अशी आमनी ईच्छा शे.” **36** येशुनी त्यासले ईचारं, “मी तुमनाकरता काय करू अशी तुमनी ईच्छा शे?” **37** त्या बोलणात, “जवय तु तुना वैभवशाली राज्यमा राजासनवर बसशी तवय एकले तुना उजवी बाजूले अनी एकले तुना डावी बाजूले बसाड अशी आमनी ईच्छा शे.” **38** येशुनी त्यासले सांगं, “तुम्हीन काय मांगी राहिनात हाईच तुमले समजी नही राहीनं. जो दुःखना प्याला मी पेवाव शे तो तुमले पिता ई का? जो मृत्युना बाप्तिस्मा मी लेणार शे तो तुमनाघाई लेवावणार काय?” **39** त्या बोलणात, “लेता ई.” येशुनी त्यासले सांगं, “जो प्याला मी पेवाव शे तो तुम्हीन पिशात अनी जो बाप्तिस्मा मी लेणार शे तो तुम्हीन लेशात हाई खरं; **40** पण मना डावा अनी मना उजवा बाजूले बसाडानं, हाऊ अधिकार माले नही. हाई जागा त्यासनाच करता शे ज्यासनाकरता देवनी ती तयार करी ठेयल शे.” **41** याकोब अनी योहान यासनी येशुजोडे काय मांग हाई जवय बाकीना दहा शिष्यसले समजनं तवय त्यासले भलता राग वना. **42** येशुनी त्यासले बलाईसन सांगं, “गैरयहूदी ज्यासले अधिकारी मानतस, त्यासनाच त्यासनावर अधिकार चालस, अनी त्यासनाच मोठा लोके त्यासनावर राज्य करतस हाई तुमले माहित शे. **43** पण तुमनामा तसं नही, तर ज्याले तुमनामा महान व्हणं शे त्यानी पहिले सर्वासना सेवक व्हावे पाहिजे. **44** अनी ज्याले तुमनामा पहिला व्हवानी ईच्छा शे त्यानी पहिले सर्वासना दास व्हावे पाहिजे **45** कारण मनुष्यना पोर्या पण सेवा करी लेवाले नही तर सेवा कराले अनी लोकसना पापनं मोल म्हणीन आपला जीव देवाले येव शे.” **46** नंतर त्या यरीहो शहरमा वनात, येशु, त्याना शिष्य अनी लोकसनी मोठी गर्दी, हाई यरीहोतीन बाहेर जाई राहीती तीच वाटवर तीमयाना पोर्या बातीमय हाऊ आंधया भिकारी बशेल व्हता. **47** तवय हाऊ नासरेथ गावना येशु शे, हाई ऐकीन तो

वरडीन बोलना, “हे येशु, दावीदना पोर्या, मनावर दया कर!” 48 तवय त्याले बराच जणसनी धमकाडीन सांगं, गप्प र्हाय. पण तो जास्तच वरडाले लागणा, “हे दावीदना पोर्या, मनावर दया कर!” 49 तवय येशुनी थांबीसन सांगं, “त्याले बलावा” मंग त्यासनी आंधयाले बलाईन सांगं, “हिम्मत धर ऊठ, येशु तुले बलाई र्हायना.” 50 तवय तो पांघरेल कपडा बाजुले फेकीसन, उडी मारीन ऊठना अनी लगेच येशुकडे वना. 51 येशुनी त्याले ईचारं, “मी तुनाकरता काय करू अशी तुनी ईच्छा शे?” आंधया त्याले बोलना, “गुरजी, मनी ईच्छा शे माले परत दखता यावं.” 52 येशुनी त्याले सांगं, जा, “तुना ईश्वासनी तुले बरं करेल शे.” अस बोलताच त्याले दखावु लागनं अनी तो वाट धरीन येशुना मांगे चालु लागना.

11 यरूशलेम जवळना बेथफगे अनी बेथानी या गावजवळना जैतुनना डोंगरवर त्या वनात, तवय येशुनी आपला शिष्यसमातीन दोन जणसले समजाडीन धाडं की, 2 समोरना गावमा जा, तडे जाताच ज्यावर कधीच कोणी माणुस बशेल नही अस गधडानं एक शिंगरू बांधेल दखाई ते सोडीसन आणा. 3 तुम्हीन अस का बरं करी राहिनात, अस जर कोणी ईचारं तर सांगा, प्रभुले यानी गरज शे अनी तो लगेच याले परत धाडी दी. 4 तवय त्या गावमा गयात तडे वाटवर एक घरना दारसमोर गधडानं पिल्लु त्यासले बांधेल दखायनं. त्या त्याले सोडाले लागनात. 5 तवय तडे ज्या उभा व्हतात त्यासनी त्यासले ईचारं, “काय करी राहिनात? तुम्हीन गधडानं पिल्लुले का बर सोडी राहिनात?” 6 जसं येशुनी त्यासले सांगेल व्हतं तसं त्यासनी उत्तर दिधं, मंग त्यासनी त्यासले ते गधडानं पिल्लु लई जाऊ दिधं. 7 नंतर त्या गधडाना शिंगरूले येशुजोडे लयनात अनं त्यानावर आपला कपडा टाकात अनी त्यानावर येशु बसना. 8 मंग बराच लोकसनी आपआपला कपडा वाटवर पसारात, बाकिनासनी वावरमातीन खजुरन्या झाडन्या फांघा आणीन वाटवर पसारात. 9 अनी त्यानापुढे अनं मांगे चालणार गजर करीसन बोली राहीतात, “देवनी स्तुती व्हवो! प्रभुना नावतीन येणारा धन्यवादित असो! 10 आमना बाप दावीद राजा, ह्यानं येणारं राज्य धन्यवादित असो! देवनी स्तुती व्हवो!” 11 नंतर तो यरूशलेममा वना अनी मंदिरमा गया, तो मंदिरना चारीबाजु दखी राहिता. दखता दखता संध्याकाय व्हयनी मंग तो बारा शिष्यससंगे बेथानीले निधी गया. 12 दुसरा दिन त्या बेथानीतीन निघनात तवय येशुले भूक लागणी. 13 तवय पानटासनी भरेल अंजिरनं झाड त्यानी दुरतीन दखं अनी त्यावर काही अंजिर भेटतीन म्हणीन तो

त्यानाजोडे गया. पण त्याले फळच नव्हतं, कारण अंजिरना हंगाम येल नव्हता. 14 तवय येशुनी अंजिरना झाडले सांगं, “यानापुढे कधीच कोणी तुनं फळ खावाव नही!” अनी हाई त्याना शिष्यसनी ऐकं. (aiōn g165) 15 मंग त्या यरूशलेममा वनात, अनी येशु मंदिरमा जाईसन तठे व्यापार करनारासले बाहेर हाकलु लागना. अनी पैसा अदल बदल करनारासना चौरंग उलथा पालथा करी टाकात, त्यासले अनी कबुतर ईकनारासले बाहेर काढी टाक. 16 अनी मंदिर आंगनमातीन विक्रीना मालले ने आण करानीसुध्दा त्यानी मनाई करी. 17 तो त्यासले उपदेश करू लागणा, “मना घरले सर्व राष्ट्रमाधला लोकसनं प्रार्थनास्थान म्हणतीन,” असं देवनी सांगेल शास्त्रमा लिखेल शे, पण “तुम्हीन त्याले लुटारूसनी गुहा करी टाकेल शे!” 18 हाई मुख्य याजक अनी शास्त्रीसनी ऐकं अनी येशुले मारानं कसं यानी योजना आखले लागनात. कारण त्या त्याले घाबरी राहीतात, यामुये की सर्व लोके त्याना शिक्षणवरतीन थक्क व्हई जायेल व्हतात. 19 मंग संध्याकायले येशु अनी त्याना शिष्य रोजप्रमाणे नगरना बाहेर गयात. 20 मंग पहाटले तिच वाटतीन जातांना त्यासनी ते अंजिरनं झाड मुळपाईन सुकी जायल व्हतं अस दखं. 21 तवय पेत्रले आठवण वनी तो येशुले बोलना, “गुरजी, दखा, तुम्हीन ज्या अंजिरना झाडले शाप देयल व्हता ते सुकाई जायल शे.” 22 येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, “देववर ईश्वास ठेवा. 23 मी तुमले सत्य सांगस, जो कोणी हाऊ डोंगरले, तु उपटीसन समुद्रमा टाकाई जा, अस म्हनी अनी आपला मनमा शंका नही धरता मी म्हणसु ते व्हई जाई असा ईश्वास धरी तर ते व्हई जाई. 24 यामुये मी तुमले सांगस, जे काही तुम्हीन प्रार्थना करीसन मांगशात ते तुमले भेटेलच शे असा ईश्वास धरा म्हणजे ते तुमले भेटी जाई. 25 जवय तुम्हीन उभा राहिसन प्रार्थना करतस तवय तुमना मनमा कोणाबद्दल काही राग व्हई तर त्याले माफ करा; यानाकरता की तुमना स्वर्गीय पिता परमेश्वर तुमना अपराधसनी क्षमा कराले पाहिजे. 26 पण तुम्हीन जर क्षमा कराव नही तर तुमना स्वर्ग माधला बाप पण तुमना अपराधसनी क्षमा करावु नही.” 27 मंग त्या परत यरूशलेमले वनात, अनी येशु मंदिरमा फिरी राहिता तवय त्यानाकडे मुख्य याजक, शास्त्री, अनी वडील लोके ईसन त्याले बोलणात, 28 “तुम्हीन हाई काम कोणता अधिकारतीन करतस अनी हाई कराना अधिकार तुमले कोणी दिधा?” 29 येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, “मी बी तुमले एक प्रश्न ईचारस, माले उत्तर घा, म्हणजे कोणता अधिकारतीन मी हाई करस ते तुमले सांगसु. 30

योहानले बाप्तिस्मा देवाणा अधिकार देवकडतीन व्हता की, माणुसकडतीन व्हता? यानं माले उत्तर घा.” 31 तवय त्या एकमेकसले ईचारू लागणात देवकडतीन व्हता अस जर म्हणं तर हाऊ म्हणी अस व्हतं मंग तुम्हीन योहानवर का बर ईस्वास ठेवा नही? 32 माणुसकडतीन व्हता अस जर म्हणं तर सर्व लोके आपलाविस्धुद ऊठतीन यानी भिती त्यासले वाटनी कारण योहान खरच संदेशा व्हता असा सर्व मानेत. 33 तवय त्यासनी येशुले उत्तर दिधं, “आमले माहीत नही.” येशुनी त्यासले सांगं, “मंग मी पण तुमले सांगत नही कोणता अधिकारतीन मी हाई करस.”

12 मंग येशु दृष्टांत दिसन त्यासनासंगे बोलु लागणा, एक माणुसनी द्राक्षमया बनाडा, त्याना आजुबाजू वडांग करी, द्राक्षरसकरता कुंडी बनाडी, ध्यान देवाले माळा बांधा अनी दुसरा शेतकरीसले बटाईवर सोपीन परदेशले निंघी गया. 2 मंग द्राक्षना हंगाममा वाटा लेवाले त्यानी आपला दासले त्या शेतकरीसकडे धाडं. 3 त्याले त्यासनी धरीन मारं अनी रिकामं धाडी दिधं. 4 त्यानी परत दुसरा दासले धाडं; त्यासनी त्यानं डोकं फोडीसन त्याना अपमान करा. 5 मालकनी आखो एकजणले धाडं, त्यासनी त्याले मारी टाकं; अनी नंतरना बराच जणससंगे तसच करं, म्हणजे त्यामाईन बाकीनासले मारं अनी बाकीनासना जीव लिधा. 6 अजुन त्यानाजोडे एकजण राहेल व्हता. तो म्हणजे त्यानाच प्रिय पोरया, आपला पोरयाना तरी त्या मान ठेवतीन अस म्हणीन शेवट त्याले त्यानी त्यासनाकडे धाडं. 7 त्याले येतांना दखीसन त्या एकमेकसले बोलणात, हाऊ तर वारीस शे. चला आपण ह्याले मारी टाकुत म्हणजे मळाना मालक आपणच व्हई जासूत. 8 मंग त्यासनी त्याले धरीन मारी टाकं अनी द्राक्षमयाना बाहेर फेकी दिधं. 9 मंग द्राक्षमयाना मालक काय करी? तो ईसन त्या शेतकरीसना नाश करी टाकी अनं द्राक्षमया दुसराले दि. 10 काय तुम्हीन शास्त्रमा हाई वचन वाचं नही का? “ज्या दगडले बांधणारासनी नापसंत करं तोच दगड कोणशीला व्हयना.” 11 हाई प्रभुकडतीन व्हयनं; अनी हाई आमना नजरमा आश्चर्यकारक कृत्य शे! 12 येशु हाऊ दृष्टांत आपले लाईन बोलना हाई त्यासना ध्यानमा वनं. तवय शास्त्री त्याले धराले दखी राहीतात पण लोकसनी गर्दीनी त्यासले भिती वाटनी त्यामुये त्या त्याले सोडीन निंघी गयात. 13 नंतर त्यानाच बोलनामा त्याले फसाडा करता त्यासनी परूसी अनी हेरोदी पक्षना पुढारीसले येशुकडे धाडं. 14 त्या ईसन त्याले बोलणात, गुरजी, आमले माहित शे तुम्हीन खरा शेतस, तुम्हीन मनुष्यसना मत अनी ईच्छासघाई प्रभावित होतस

नहीं, तुम्हीन लोकसनं तोंड दखीन बोलतस नही तर देवना खरा मार्ग शिकाडतस पण आमले सांगा रोमना राजाले कर देवानं हाई आमना नियमप्रमाणे योग्य शे का अयोग्य शे? आम्हीन देवानं का नही देवानं? 15 त्यानी त्यासनं ढोंग वळखीन त्यासले सांगं, “का बर मनी परिक्षा दखी राहीनात? माले एक नाणं दखाडा.” 16 त्यासनी ते दखाडं तवय त्यानी त्यासले सांगं, “यावर कोण चित्र अनी लेख शे?” त्या बोलणात, रोमना राजानं. 17 येशुनी त्यासले सांगं, तर जे राजानं शे ते राजाले घा अनी जे देवनं शे ते देवले घा. येशुनं उत्तर ऐकीन त्या आश्चर्यचकीत व्हयनात. 18 मंग पुनरूस्थान व्हस नही असा म्हणणारा सदुकी लोके येशुकडे वनात अनी त्याले ईचारं, 19 “गुरजी, मोशेनी आमनाकरता अस लिखी ठेल शे की, ‘एखादाना भाऊ मरना’ अनी त्यानी बायको बिगर लेकरंसनी शे, तर त्याना भाऊनी तिनासंगे लगीन करीसन भाऊना वंश चालावाना.” 20 एक ठिकाणे सात भाऊ व्हतात; त्यासनामा मोठानी लगीन करं अनी तो लेकरं नही व्हताच मरी गया. 21 मंग दुसरा भाऊनी तिनासंगे लगीन करं अनी तो बी संतती नही व्हताच मरी गया. तिसरा बी तसाच मरना 22 तसाच सातही जण संतती नही व्हताच मरी गयात. सर्वासना शेवट ती बाई बी मरी गई. 23 तर पुनरूस्थान व्हई तवय ती कोणी बायको व्हई? कारण ती साती जणसनी बायको व्हयेल व्हती. 24 येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, “तुम्हीन शास्त्र अनी देवनं सामर्थ्यले वळखेल नही म्हणीन तुम्हीन चुकतस ना? 25 कारण त्या मरणमातीन उठानंतर लगीन करतस नही अनी करी बी देतस नही, तर त्या स्वर्गमधला देवदूतसना मायक राहतस.” 26 मरेल ऊठाडाई जातस यानाबद्दल मोशेना पुस्तकमाधला जळता झुडूपना प्रकरणमा देवनी त्याले सांगं, “मी अब्राहामना देव, इसहाकना देव अनी याकोबना देव शे,” हाई तुमना वाचामा वनं नही का? 27 तो मरेलसना देव नही तर जिवतसना देव शे; तुम्हीन पुराच चुकेल शेतस. 28 तवय शास्त्रीसमाधला एकजणनी ईसन त्यासना वादविवाद ऐका, अनी येशुनी सदुकीसले कसं सुंदर पध्दतमा उत्तर दिधं हाई दखीन, त्यानी त्याले ईचारं, “सर्वात मोठी आज्ञा कोणती?” 29 येशुनी उत्तर दिधं, “मोठी आज्ञा हाई की, हे इझ्राएलना लोकसवन! ऐका, प्रभु आपला देव एकमेव देव शे. 30 तु आपला देव परमेश्वर यानावर पुर्ण मनतीन, पुर्ण जिवतीन, पुर्ण बुध्दीतीन अनं पुर्ण शक्तितीन प्रिती कर.” 31 दुसरी हाई की “जशी स्वतःवर तशी आपला शेजारीसवर प्रिती कर.” या दोन्ही आज्ञापेक्षा दुसरी कोणतीच मोठी आज्ञा नही.

32 तो त्याले बोलना, “गुरजी, तुम्हीन खरोखर बोलणात की, ‘तो एकच देव शे अनी त्यानाशिवाय दुसरा कोणीच नही.’ 33 अनी ‘पुर्ण मनतीन, पुर्ण बुद्धितीन अनी पुर्ण शक्तितीन त्यानावर प्रिती करानी अनी जशी स्वतःवर तशी शेजारीसवर प्रिती करानी’ हाई सर्व ‘होम अनं यज्ञ’ यानापेक्षा मोठं शे.” 34 त्यानी समजदारीमा उत्तर दिधं हाई दखीसन येशुनी त्याले सांगं, “तु देवना राज्यपाईन दुर नही.” त्यानानंतर त्याले आखो काही ईचारानी कोणीच हिम्मत व्हयनी नही. 35 नंतर येशुनी मंदिरमा शिक्षण देतांना सांगं, “ख्रिस्त दावीदना वंशज शे हाई शास्त्री कसं काय म्हणतस?” 36 “कारण दावीद स्वतः पवित्र आत्माना प्रेरणातीन म्हणस; प्रभु परमेश्वरनी मना प्रभुले सांगं; तु मना उजवीकडे बैस, जोपावत मी तुना शत्रुसले तुना पायसनं आसन करस नही.” 37 दावीद स्वतः त्याले प्रभु म्हणस, मंग ख्रिस्त त्याना वंशज शे हाई कसं काय? हाई येशुनं बोलणं लोकसमुदाय आनंदमा ऐकी राहिता. 38 येशु लोकसले शिकाडतांना बोलणा, “शास्त्रीसपाईन जपी रूहा, त्यासले लांब झगा घालीन फिराले, बजारमा लोकसकडतीन नमस्कार करी लेवाले, 39 अनी सभास्थानमा मुख्य आसन अनी मेजवानीमा चांगली जागा ह्या त्यासले आवडतस. 40 ह्याच त्या शेतस ज्या विधवासनी संपती फसाडीन खाई टाकतस अनी दिखावाकरता लांबलांब प्रार्थना करतस. सर्वात जास्त त्यासले शिक्षा व्हई!” 41 येशु मंदिरमधला दानपेटी समोर बशीन लोक दानपेटीमा पैसा कशा टाकतस हाई तो दखी राहिता. बराच श्रीमंत लोकसनी बराच पैसा टाकात; 42 अनी एक गरीब विधवानी ईसन दोन तांबाना नाणा टाकात त्यानी किंमत काहीच नव्हती. 43 तवय येशुनी शिष्यसले जोडे बलाईन सांगं, “मी तुमले सत्य सांगस की, ज्या दानपेटीमा टाकी राहिनात त्या सर्वासपेक्षा हाई गरीब विधवानी जास्त टाकेल शे. 44 कारण त्या सर्वासनी त्यासना समृद्धीमातीन टाकात; पण हिनी तिना गरिबीमातीन जितलं तिनं व्हतं तितलं म्हणजे सर्वीं कमाई टाकी दिधी.”

13 मंग येशु मंदिरमातीन निर्घीन जातांना त्याना एक शिष्य त्याले बोलना, “गुरजी दखा, कशा ह्या मोठ्या दगडी अनी कशा ह्या माड्या!” 2 येशु त्याले बोलना “तु ह्या मोठ्या माड्या दखस ना? ह्यासमा असा दगडवर दगड रूहावाव नही; जो पडाव नही.” 3 येशु मंदिरसमोरला जैतुनना डोंगरवर बशेल व्हता तवय पेत्र, याकोब, योहान अनं आंद्रिया यासनी एकांतमा त्याले ईचारं, 4 “ह्या गोष्टी कवय व्हतीन? अनी ह्या गोष्टी पुर्ण व्हवानी येळ वनी म्हणजे काय चिन्ह दिसतीन?

हाई आमले सांग.” 5 येशु त्यासले बोल् लागना, “जपीन रूहा, म्हणजे तुमले कोणी फसाडाले नको. 6 बराच लोके मनं नाव लिसन येतीन, ‘मी ख्रिस्त शे!’ अनी त्या बराच जणसले फसाडतीन. 7 जवय तुम्हीन लढायासबद्दल ऐकशात अनी लढायासल्या अफवा ऐकशात तवय घाबरू नका अस होणारच शे, पण तेवढामाच शेवट व्हावाव नही. 8 राष्ट्रसवर राष्ट्र अनी राज्यसवर राज्य ऊठतीन; अनी जागोजागी भूकंप व्हातीन अनी दुष्काळ पडी, हाई तर प्रसुतीना येळले जशा तरास व्हस तसा तरासनी हाई सुरवात शे. 9 “स्वतःले संभाळा; कारण लोके तुमले न्यायालयमा खेचतीन. सभास्थानमा तुमले मारतीन; अनी मनाकरता तुमले राज्यपाल अनी राज्या यासनापुढे उभा करतीन. हाई तुमनाकरता तठे शुभवर्तमान सांगानी संधी राही. 10 शेवट येवाना पहिले पुरा जगमा सुवार्ता प्रसार व्हावले पाहिजे. 11 जवय त्या तुमले धरीन तुमनाविद्द खटला चालाडतीन तवय तुम्हीन काय बोलानं यानी अगोदरच चिंता करू नका; तर त्या येळले जे काही तुमले सुचाडाई जाई तेच बोला; कारण बोलणारा तुम्हीन नही तर पवित्र आत्मा शे. 12 भाऊ भाऊले अनी बाप पोर्त्याले मारा करता धरी दि, पोर्त्या मायबापसवर ऊठतीन अनी त्यासना जिव लेतीन. 13 मना नावमुये सर्व लोके तुमना व्देष करतीन पण जो शेवटपावत ईश्यासमा टिकी राही त्यानंच तारण व्हई.” 14 “बठं काही उध्वस्त करणारी ‘अमंगळता’ ज्या जागावर तिना काडीनाही संबंघ नही तठे तिले उभी दखशात.” वाचनारानी हाई समजी लेवानं! “तवय ज्या यहदीयामा शेतस त्यासनी डोंगरवर पळी जावानं. 15 जो धाबावर व्हई त्यानी खाल उतरानं नही अनी काहीच लेवाकरता घरमा जावानं नही. 16 जो वावरमा व्हई त्यानी आपला कपडा लेवाकरता मांगे फिरीन येवानं नही. 17 त्या दिनमा ज्यासले दिन राहतीन अनी ज्या लेकरसले पाजणार्या राहतीन त्यासना भयंकर हाल व्हातीन! 18 तरी हाई हिवाळामा व्हावले नको म्हणीन देवले प्रार्थना करा. 19 कारण जी सृष्टीले देवनी बनाडं तिना सुरवात पाईन आजपावत व्हयनं नही अनी पुढे व्हावाव नही असा त्या संकटना दिन रूहातीन. 20 प्रभु त्या दिन थोडा नही करता; तर एक बी माणुस जिवत नही रूहाता. ज्यासले त्यानी निवडेल शे त्यासनाकरता त्यानी ह्या दिन थोडा करेल शेतस.” 21 “त्या येळले कोणी तुमले म्हणी, ‘दखा, ख्रिस्त आठे शे!’ दखा, तठे शे! तर खरं मानू नका. 22 कारण खोटा ख्रिस्त अनी खोटा संदेशा व्हातीन अनी त्या चिन्ह अनी चमत्कार दखाडतीन जमनं तर ज्यासले देवनी निवडेल शे, त्यासले

सुधदा फसाडतीन. 23 म्हणीन तुम्हीन सावध रहा! मी पहिलेच तुमले सर्व सांगीन ठेयेल शे. 24 “हाई संकट ई जावानंतर त्या दिनमा सुर्य अंधकारमय व्हई अनी चंद्र प्रकाश देवाव नही. 25 आकाशमाधला तारा पडतीन अनी आकाशमाधली शक्ती हाली जाई. 26 तवय मनुष्यना पोर्याले पराक्रमतीन अनी मोठा वैभवतीन ढगसमा येतांना त्या दखतीन. 27 त्या येळले मी देवदूतसले धाडीन पृथ्वीना एक टोकपाईन दुसरा टोकपावत चारी दिशातीन देवनी निवडेल लोकसले एकत्र करसु.” 28 आते अंजिरनं झाडना दृष्टांत ल्या. त्यानी कवळी फांदी निघीसन त्याले पानटा फुटू लागणात म्हणजे उन्हाळा जोडे वना हाई तुमले समजस. 29 जवय तुम्हीन ह्या गोष्टी व्हतांना दखशात. तवय समजा मनी येवानी येळ जवळच येल शे. 30 मी तुमले सत्य सांगस की, जोपावत हाई सर्व पुरं व्हत नही तोपावत हाई पिढीना अंत व्हाव नही. 31 आकाश अनी पृथ्वी पुसाई जाई पण मनं वचन पुसावणारच नही. 32 “अजुन त्या दिनबदल अनी त्या येळबदल कोणलेच माहीत नही, स्वर्गना देवदूतसले नही, देवना पोर्यालेसुधदा नही; फक्त देवबापलेच माहीत शे. 33 सावध रहा, जागा रहा, कारण ती येळ कवय ई हाई तुमले माहित नही. 34 हाई त्या माणुसना मायक शे जो बाहेर गाव जातांना त्याना दाससले घरनी जबाबदारी दिसन त्यासले काम नेमी देस अनी व्दारपाळले जागा र्हाय, व्यवस्थित लक्ष दे, अशी आज्ञा करस तसं हाई शे. 35 यामुये जागा रहा, कारण मालक कवय घर ई, संध्याकायले, मध्य रातले, पहाटले किंवा सकायले म्हणजे सुर्य उगास तवय हाई तुमले माहीत नही. 36 नही तर तो अचानक ई लागी अनी त्यानी तुमले झोपेल दखाले नको. 37 जे मी तुमले सांगस, ते सर्वासले सांगस; जागृत रहा!”

14 मंग दोन दिन नंतर वल्हांडण अनी बेखमीर भाकरीसना सण व्हता. तवय येशुले गुपचुप कसं मारी टाकानं हाई मुख्य याजक अनी शास्त्री दखी राहीतात. 2 “पण हाई सणना येळले करानं नही, करं तर कदाचित लोकसमा दंगा व्हई जाई” अस त्या बोलनात. 3 येशु बेथानी गावले जो पहिले कोडरोगी व्हता त्या शिमोनना घर जेवाले बशेल व्हता तवय एक बाई जटामांसी वनस्पतीनं महागडं सुगंधी तेल संगमरवरना भांडामा लई वनी. तिनी ते भांडं फोडीन तेल त्याना डोकावर वती दिधं. 4 तवय काहीजण कुरकुर करीसन बोलणात, “हाई सुगंधी तेलना नाश का बरं करा? 5 कारण हाई सुगंधी तेल एक वरीसनी मजुरी म्हणजे तिनशे चांदिना शिक्कासनावर ईकाई जातं, ते ईकीन त्या पैसा गरीबसमा वाटाई जातात!” अस

त्यासनी तिले दताडं. 6 पण येशु बोलना, “जाऊ घा! तिले का बरं बोली राहीनात? तिनी मनाकरता एक चांगलं काम करेल शे. 7 गोरगरीब कायमना तुमना जोडेच शेतस अनी तुमले वाटी तवय त्यासनं भलं करता ई. पण मी कायम तुमनासंगे राहसु अस नही. 8 तिनाघाई जे करता ई ते तिनी करं; मना मरानंतरनी तयारी पहिलेच तिनी करी दिधी. 9 मी तुमले सत्य सांगस की, सर्व जगमा जठे जठे सुवार्ता सांगतीन, तठे तठे तिनी जे सत्कर्म करेल शे त्यानी आठवण करतीन.” 10 मंग बारा शिष्यसमधला एक यहूदा इस्कर्योतनी मुख्य याजकसकडे जाईन येशुले सोपी दिसु, अस सांगं. 11 त्यानं ऐकीसन त्यासले आनंद व्हयना अनी त्यासनी त्याले पैसा देवानं ठरायं. मंग यहूदा येशुले कसं सोपी देवानं यानी संधी दाखु लागना. 12 बेखमीर भाकरना सणना पहिला दिन जवय वल्हांडणना यज्ञकरता कोकरूना बळी देतस, त्या दिन त्याना शिष्य येशुले बोलणात, “आम्हीन कोठे जाईसन वल्हांडणना जेवणनी तयारी करानी अशी तुमनी ईच्छा शे?” 13 मंग येशुनी त्याना शिष्यसमाधला दोन जणसले धाडीन सांगं, “नगरमा जा म्हणजे एक माणुस पाणीनं मडकं लई जातांना तुमले भेटी त्यानामांगे जा. 14 तो ज्या घरमा जाई, तठला घरमालकले सांगं; ‘गुरु सांगस, मी मना शिष्यससंगे वल्हांडणनं जेवण करसु तर पाहुणचार करानी खोली कोठे शे?’ 15 मंग तो स्वतः सजाडेल अनी तयार करेल एक मोठी माडीवरली खोली तुमले दखाडी, तठे आपलाकरता तयारी करा.” 16 मंग त्याना शिष्य शहरमा गयात तवय त्यानी सांगेलप्रमाणेच त्यासले दखायनं अनी त्यासनी वल्हांडणना जेवणनी तयारी करी. 17 मंग संध्याकाय व्हयनी तवय येशु बारा शिष्यससंगे तठे वना. 18 अनी त्या बशीन जेवण करी राहीतात तवय येशु बोलना, “मी तुमले सत्य सांगस की, तुमना मातीन एक माले शत्रुसना हातमा सोपी दि, तो आत्ते मनासंगे जेवण करी राहीना.” 19 त्या नाराज व्हयनात अनी एक एकजण त्याले ईचारू लागणात, “मी शे का तो?” 20 येशुनी उत्तर दिधं, “बारा जणसपैकी एक जो मना ताटमा हात घाली राहीना. 21 मनुष्यना पोर्त्याबद्दल लिखेल शे तसं त्याले जानच शे; पण जो मनुष्यना पोर्त्याले धरीन सोपी देवाव शे त्याना धिक्कार असो! तो माणुस जन्मले नही येता तर ते त्याले चांगलं व्हतं!” 22 त्या जेवण करतांना येशुनी भाकर लिधी अनं उपकार मानीन तोडी अनी शिष्यसले दिसन सांगं, हाई ल्या, “हाई मनं शरीर शे.” 23 मंग त्यानी प्याला लिधा अनं देवना आभार मानीन त्यासले दिधा, अनी त्यासनी ते पिधं. 24 त्यानी त्यासले

सांगं, “हाई मनं रंगत देव अनी मनुष्यना करारले दखाडस, हाई बराच जणसकरता वताई जाई र्हायनं. 25 मी तुमले सत्य सांगस की, मी तोपावत द्राक्षवेलना रस कधीच पिवाऊ नही जोपावत देवना राज्यमा नवा द्राक्षरस पितस नही.” 26 मंग देवनं गानं म्हणीसन त्या जैतुनना डोंगरकडे निघी गयात. 27 मंग येशु त्यासले बोलना, “तुम्हीन सर्व माले सोडीन पळी जाशात, कारण शास्त्र अस सांगस की, ‘देव मेंढपायले मारी टाकी अनी मेंढरसनी दाणादाण व्हई जाई.’ 28 तरी मी जिवत व्हवानंतर तुमना पहिले गालीलमा जासु.” 29 पेत्र त्याले बोलना, “जरी सर्व तुले सोडीन पळतीन पण मी तुले सोडीन पळाव नही.” 30 येशु त्याले बोलना मी तुले सत्य सांगस, “आज रातले कोंबडा दोनदाव कोकावाना पहिले तु तिनदाव माले नाकारशी.” 31 तरी पेत्र खंबीर व्हईसन बोलना, “तुमनासंगे माले मरणं पडनं तरी मी तुमले नाकारावुच नही!” अनी बाकीना शिष्यसनी पण तसच सांगं. 32 मंग त्या गेथशेमाने नावना बागमा वनात तवय येशु त्याना शिष्यसले बोलना, “मी प्रार्थना करीसन येस तोपावत आठे बठा.” 33 त्यानी पेत्र, याकोब अनं योहान यासले संगे लिधं अनी तो अस्वस्थ अनं व्याकुळ व्हवु लागना, 34 तो त्यासले बोलना, “मी भलता उदास शे, आठपावत की मी मराले टेकेल शे, तुम्हीन आठेच थांबा अनी जागा र्हा.” 35 मंग तो त्यासनापाईन थोडा पुढे गया अनी जमीनवर पडीन प्रार्थना कराले लागना की, “शक्य व्हई तर हाई येळ टळी जावो.” 36 अनी तो बोलना, “हे बापा, हे पिता! तुले सर्वकाही शक्य शे, हाऊ दुःखना प्याला मनापाईन दुर कर. तरी मना ईच्छाप्रमाणे नको तर तुना ईच्छाप्रमाणे व्हवु दे.” 37 मंग त्यानी परत ईसन तिन्ही शिष्यसले झोपेल दखं. तवय तो पेत्रले बोलना, “शिमोन, तु झोपी गया का? एक तास बी तुनाघाई जागं र्हावायनं नही का?” 38 “तुम्हीन परिक्षामा पडाले नको म्हणीन जागा र्हा, अनी प्रार्थना करा. आत्मा कितला बी उतावळा व्हई, पण शरीर अशक्त शे.” 39 येशुनी परत जाईन त्याच शब्दसमा प्रार्थना करी. 40 मंग परत ईसन त्यानी दखं तर त्या झोपेल व्हतात; त्यासना डोया जड व्हई जायेल व्हतात अनी त्याले काय उत्तर देवानं त्यासले समजनं नही. 41 परत तिसरांदाव त्यानी ईसन त्यासले सांगं, “आतेपावत तुम्हीन झोपीन आराम करी राहीनात? पुरं व्हयनं! येळ ई जायेल शे! दखा, मनुष्यना पोर्या पापी लोकसना ताबामा सोपाई राहीना. 42 ऊठा, आपण जाऊ. दखा, माले सोपी देणारा जोडे येल शे!” 43 येशु बोली राहीता इतलामा बारा शिष्यसपैकी एक म्हणजे यहूदा तठे

वना, त्यानाबरोबर मुख्य याजक, शास्त्री अनी वडील लोकसना माणसे तलवारी अनी टिपरा लई वनात. 44 त्याले सोपणारानी एक इशारा देयल व्हता तो असा की, “मी ज्यान चुंबन लिसु तोच येशु शे. त्याले धरीन बांधीन अनं संभायीन लई जा.” 45 तो येताच येशुकडे गया अनी “गुरजी!” अस म्हणीन त्याना चुंबन लिधात. 46 मंग त्यासनी त्याले पकडीन बांधं. 47 ज्या येशुजोडे उभा व्हतात त्यासनामाईन एकनी तलवारघाई प्रमुख याजकना सेवकना कान कापी टाका. 48 तवय येशु त्यासले बोलना, “जसं एखादा नियम तोडणाराले धराकरता तलवार अनी टिपरा लई जातस तसा तुम्हीन माले धराले येल शेतस का? 49 मी तुमनासंगे रोज मंदिरमा शिकाडी राहीतु, तवय तुम्हीन का बरं माले धरं नही, पण हाई ह्यानाकरता व्हयनं की शास्त्रना लेख पुरा व्हवाले पाहिजे.” 50 मंग येशुसंगेना सर्व शिष्य त्याले सोडीन पळी गयात. 51 त्या येळले एक तरूण पोर्या त्याना आंगवर लुंगीशिवाय काहीच नव्हतं तो येशुना मांगे चाली राहीता, त्याले त्यासनी धराना प्रयत्न करा. 52 पण तो ती लुंगी टाकीन उघडाच पळी गया. 53 मंग येशुले त्या प्रमुख याजकसकडे लई वनात अनी त्यानाजवळ सर्व मुख्य याजक, वडील अनी शास्त्री जमनात. 54 पेत्र दुरतीन त्याना मांगेमांगे चालत मुख्य याजकना वाडामा गया अनी तो पहारेकरीससंगे शेकोटी जोडे शेकी राहीता. 55 मुख्य याजक अनी सर्व यहूदीसना न्यायसभा मधलासनी येशुले मृत्युदंड भेटाकरता त्यानाविश्द काय आरोप कराना हाई शोधी राहीतात. पण त्यासले एक बी आरोप सापडना नही. 56 बराच जणसनी त्यानाविश्द खोटी साक्ष दिधी, पण त्यासना साक्षमा काहीच तथ्य नव्हतं. 57 काही लोकसनी उभं राहीन येशुनाविश्द अशी खोटी साक्ष दिधी की, 58 हाई हातघाई बांधेल मंदिर मी तोडी टाकसु अनी हात नही लावता दुसरं तीन दिनमा उभं करसु अस आम्हीन याले बोलतांना ऐकं. 59 पण त्यासनी हाई साक्षमापण तथ्य नव्हतं. 60 तवय मुख्य याजकनी मझार उभं राहीसन येशुले ईचारं, “ह्या तुनाविश्द साक्ष दि राहिनात त्यानावर तुले काहीच उत्तर देणं नही शे का?” 61 येशु गप्पच राहिना, त्यानी काहीच उत्तर दिधं नही. प्रमुख याजकसनी परत त्याले ईचारं, “धन्यवादित देवना पोर्या ख्रिस्त तो तुच शे का?” 62 येशुनी सांगं, “मीच शे, अनी तुम्हीन मनुष्यना पोर्याले सर्वसमर्थ परमेश्वरना उजवीकडे बशेल अनी आकाशमधला ढगससंगे येतांना दखशात.” 63 मुख्य याजक आपला कपडा फाडीन बोलना, आमले आते साक्षीदारसनी काय गरज! 64 हाऊ देवनी

थटा करी राहीना, हाई तुम्हीन ऐकं, तुमले काय वाटस? तवय सर्वासनी ठराय हाऊ मरणदंडले योग्य शे. 65 मंग बराच जण येशुवर थुंकू लागणात, त्यानं तोंड झाकीन त्याले बुक्क्या मार्यात अनी त्याले सांगु लागणात, “वळख, तुले कोणी मारं!” अनी पहारेकरीसनी त्याले थापड्या मारीन ताबामा लिधं. 66 पेत्र खाल वाडामा व्हता तवय प्रमुख याजकसना सेवकसमाधली एक बाई तठे वनी. 67 अनी तिनी पेत्रले शेकतांना टक लाईन दखीन सांगं, “तु पण येशु नासरेथकरना संगे व्हता ना.” 68 पण त्यानी नाकारीन सांगं, “तु काय सांगी राहीनी, माले माहीत नही अनं समजी बी नही राहीनं” अनी तो वाडाना दुसरी बाजुले गया ईतलामा कोंबडा कोकायना. 69 मंग त्या दासीनी त्याले परत दखं अनी त्यानाजोडे ज्या उभा व्हतात त्यासले सांगु लागणी, “हाऊ त्यासनापैकीच एक शे!” 70 पण त्यानी परत नकार. मंग थोडा येळमा जोडे उभा राहनारासनी पेत्रले सांगं, “तु खरच त्यासनापैकीच शे ना, कारण तु गालीली शे.” 71 मंग पेत्र बोलणा, “जर मी खोटं बोली रूहायनु तर, देव माले मारी टाको! असा शपथा वाहीन बोलु लागणा, हाऊ ज्या माणुसबद्दल तुम्हीन बोली राहिनात त्याले मी वळखत नही!” 72 अनी लगेच दुसरीदाव कोंबडा कोकायना. तवय “कोंबडा दोनदाव कोकाई, त्याना पहिले तु माले तीनदाव नाकारशी” असा ज्या शब्द येशुनी पेत्रले सांगेल व्हतात त्या त्याले आठवणात अनी तो रडाले लागना.

15 मंग पहाट व्हताच वडील लोक अनी शास्त्री यासनासंगे मुख्य याजक अनी सर्व यहूदी महासभा यासनी निर्णय लिसन, येशुले बांधीन पिलातना स्वाधीन करं. 2 तवय पिलातनी त्याले ईचारं, “तु काय यहूदासना राजा शे?” येशुनी त्याले उत्तर दिधं, “तु म्हणस तसच.” 3 मुख्य याजकसनी त्यानावर बराच गोष्टीसना आरोप करा. 4 पिलातनी त्याले परत ईचारं, “तुले काहीच नही बोलानं का? दख, त्या तुनावर कितल्या गोष्टीसना आरोप करी राहीनात!” 5 तरी येशुनी काहीच उत्तर दिधं नही, यावरतीन पिलातले आश्चर्य वाटनं. 6 प्रत्येक वल्हांडण सणना दिनमा यहूदी लोकसनी मागणी करेल एक कैदीले तो त्यासनाकरता सोडी दे, अशी पिलातनी सवय व्हती. 7 तवय रोमी सरकारविरोध व्हयेल बंडखोरीमा ज्यानी खुन करेल व्हता असा बरब्बा नावना एक माणुस बंडखोरससंगे कैदखानामा व्हता. 8 मंग लोकसमुदाय पिलातकडे ईसन तुम्हीन तुमना रितप्रमाणे आमनाकरता करा, अस त्याले सांगु लागणात. 9 पिलातनी त्यासले ईचारं, “मी तुमनाकरता यहूदासना

राजाले सोडानं अशी तुमनी ईच्छा शे का?" 10 मुख्य याजकसले त्याना हेवा वाटी राहीता म्हणीन त्याले सोपी देयल व्हतं, हाई पिलातले समजनं व्हतं. 11 पण मुख्य याजकसनी लोकसले चिंगाडीन हाई मागणी कराले लाई की, त्यानापेक्षा आमनाकरता बरब्बाले सोडी घा. 12 तवय पिलातनी त्यासले परत ईचारं, "तर मंग ज्याले तुम्हीन यह्घासना राजा म्हणतस् त्यानं मी काय करू?" 13 त्या परत वरडीन बोलणात, "त्याले कूसखांबवर खिया!" 14 पिलातनी त्यासले ईचारं, "का बरं, त्यानी काय गुन्हा करेल शे?" पण त्या आखो वरडीन बोलणात, "त्याले कूसखांबवर खिया!" 15 तवय लोकसले खूश कराकरता पिलातनी बरब्बाले सोडी दिधं अनी येशुले फटका मारीसन कूसखांबवर खियाकरता त्यासनाच आगे लाई दिधं. 16 मंग शिपाई येशुले प्रयतोर्यममा म्हणजे राज्यपालना घरनं आंगनमा लई गयात अनी त्यासनी सर्व रोमी शिपाईसले एकत्र बलायं. 17 नंतर त्यासनी येशुना आंगवर जाभंया कपडा घालात, काटेरी झुडूपना मुकूट बनाडीसन त्याना डोकामा घाला. 18 अनी त्या त्याले वंदन करीसन बोल् लागणात, "हे यह्घासना राजा, तुना जयजयकार असो!" 19 त्यासनी त्याना डोकावर वेतना शेमटीघाई मारं, त्यानावर थुंकनात अनी गुडघा टेकीन त्याले नमन करं. 20 अशी थट्टा करावर त्यासनी जाभंया कपडा त्याना आंगवरतीन काढीन त्याले त्याना कपडा परत घाली धिदात. मंग कूसखांबवर खियाकरता त्याले बाहेर लई गयात. 21 तवय अलेक्सान्द्र अनी रूफ यासना बाप शिमोन कुरेनेकर शेतमातीन ईसन त्यासना जोडेतीन जाई राहीता तवय येशुना कूसखांब उचलाकरता त्याले सैनिकसनी जबरदस्ती करी. 22 मंग त्या येशुले गुलगुथा म्हणजे "कवटीनी जागा" आठे लयनात. 23 अनी त्याले कडु मसाला मिसाळेल द्राक्षरस पेवाले दिधा, पण त्यानी तो पिधा नही. 24 तवय त्यासनी त्याले कूसखांबवर खियं अनी चिठ्या टाकीन त्याना कपडा वाटी लिधात. 25 त्यासनी त्याले कूसखांबवर खियं तवय सकायना नऊ वाजेल व्हतात. 26 त्याना डोकानावर कूसखांबले त्यासनी "यह्घासना राजा" असा दोषपत्रना लेख लायेल व्हता. 27 त्यासनी त्यानासंगे दोन लुटारूसले, एकले उजवीकडे अनी एकले डावीकडे अस कूसखांबवर खियं. 28 "अनी अपराधीसमा त्यानी गणना व्हयनी, हाई शास्त्रवचन पुर्ण व्हयनं." 29 मंग तठेन ये जा करणारसनी डोका हाल्लाईन त्यानी अशी निंदा करी की, "अरे! मंदिर मोडीन तीन दिनमा बांधणारा! 30 स्वतःले वाचाड, कूसखांबवरतीन खाल ये!" 31 असच मुख्य

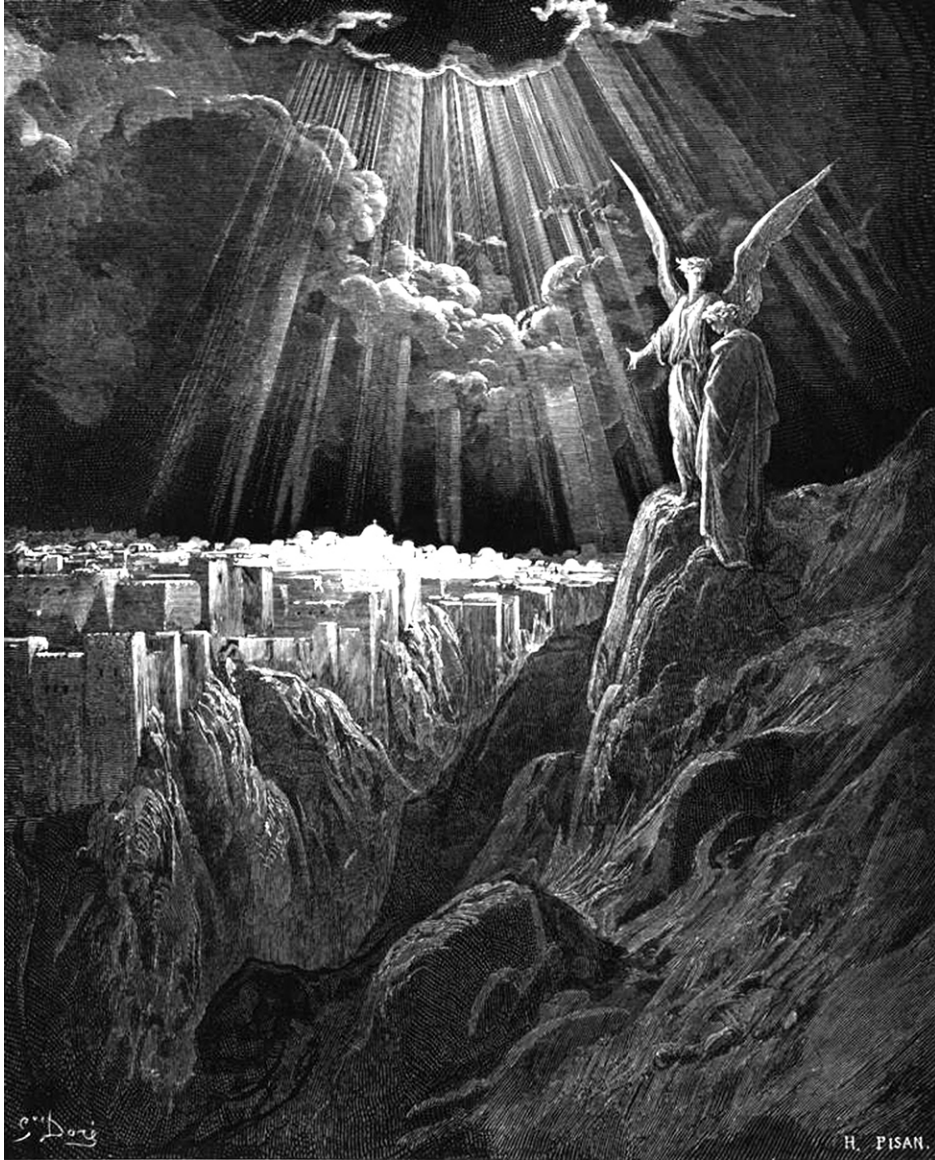

याजक बी शास्त्रीससंगे आपसमा थट्टा करीसन बोलणात, त्यानी दुसरासनं तारण करं अनी त्याले स्वतःलेच वाचाडता येत नही! 32 इन्नाएलसना राजा ख्रिस्त, यानी आते कूसखांबवरतीन खाल उतरीन दखाडावं म्हणजे ते दखीसन आम्हीन ईंवास धरसुत! अनी त्यानासंगे ज्यासले कूसखांबवर चढायेल व्हतं त्यासनी पण त्यानी निंदा करी. 33 दुपारना बारा वाजापाईन ते तीन वाजापावत सर्वा देशवर अंधार पडेल व्हता. 34 दुपारना तीन वाजनात तवय येशु जोरमा आरोळी मारीन बोलना, “एलोई, एलोई, लमा सबकतनी?” म्हणजे “मना देव, मना देव, तु मना त्याग का बरं करा?” 35 तवय ज्या जोडे उभा व्हतात त्यासनापैकी काही जणसनी ऐकीन सांगं, “दखा, तो एलियाले बलाई राहिना!” 36 तवय एकजणनी पयत जाईसन आंबमा स्पंज बुडाईन तो वेत नावना वनस्पतीना काठीवर ठिसन त्याले चोखाले दिधा अनी बोलणा, “राहू घा! एलिया याले कूसखांबवरतीन खाल उताराले येस का नही हाई दखुत!” 37 मंग येशुनी मोठी आरोळी मारीन जीव सोडा. 38 तवय मंदिरमधला पडदाना वरपाईन खालपावत फाटीन दोन तुकडा व्हयनात. 39 मंग त्यानी आपला जीव कसा सोडा हाई त्यानापुढे जोडेच उभा राहेल अधिकारी दखीन बोलना, “खरोखरंच हाऊ माणुस देवना पोर्या व्हता!” 40 काही बाया दुरतीन दखी राहित्यांत त्यासनामा मरीया मग्दालीया, धाकला याकोब अनी योसे यासनी माय मरीया अनी सलोमे ह्या व्हतात. 41 तो गालीलमा व्हता तवय ह्या त्यानामांगे चालेत अनी त्यानी सेवा करेत. आखो बर्याच बाया व्हत्यात ज्या त्यानासंगे यरूशलेमले येल व्हत्यात. 42 तवय संध्याकाय व्हयनी, हाऊ तयारीना म्हणजे यहूदीसना शब्बाथ दिनना आदला रोज व्हता, 43 म्हणीन अरिमथाई गावना योसेफनी हिम्मत करीसन पिलातकडे जाईन येशुनं शरीर मांगं; तो महासभाना एक प्रतिष्ठीत सभासद व्हता अनी स्वतः देवनं राज्य येवानी वाट दखी राहीता. 44 तो इतलामा कसा मरना यानं पिलातले नवल वाटनं; अनी त्यानी सुबेदारले बलाईन ईंचारं, “तो मरी जायेल शे का?” 45 सुबेदारकडतीन खात्री करी लेवानंतर त्यानी योसेफले प्रेत दिधं. 46 त्यानी तागना कपडा ईकत आणात अनी त्याले खाल उतारीसन त्या कपडामा गुंढाळं; मंग त्याना शरिरले खडकमा बनाडेल कबरमा ठेवं अनी कबरना तोंडवर भली मोठी धोंड लाई दिधी. 47 त्यानं शरीर कोठे ठेयल शे हाई मरीया मग्दालीया, योसेनी माय मरीया यासनी दखं.

16 शब्बाथ दिन सरानंतर मगदालीया मरीया, याकोबनी माय मरीया अनी सलोमे यासनी येशुना शरिरले लावाकरता सुगंधी द्रव्ये ईकत लिधात; 2 अनी रविवारना दिन सकायले सुर्य उगाना येळले कबरजोडे गयात. 3 “कबरना तोंडवरली धोंड आपलाकरता कोण लोटी?” अस त्या एकमेकसले सांगी राहित्यात. 4 पण तटे जावानंतर त्यासनी दखं की, ती भलती मोठी धोंड कबरना दारना एकबाजुले लोटेले शे; 5 मंग कबरमा जावानंतर धवळा शुभ्र कपडा घालेल एक तरूणले म्हणजे स्वर्गादूतले उजवा बाजुले बशेल दखीसन त्या घाबरन्यात. 6 तो त्यासले बोलना, “घाबरू नका, कूसखांबवर खियेल नासरेथ गावना येशुना शोध तुम्हीन करी राहिनात; तो आठे नही, तो उठेल शे; त्याले ठेयल व्हतं ती हाई जागा दखा. 7 आते तुम्हीन जा, त्याना शिष्यसले अनी पेत्रले सांगा की, तुमना पहिलेच तो गालीलमा जाई राहीना; त्यानी तुमले सांगेल प्रमाणे तो तुमले तटे दखाई.” 8 मंग त्यासना थरकाप व्हयना अनी कावर्या बावर्या व्हईसन त्या कबरपाईन पळण्यात; त्यासनी कोणलेच काही सांगं नही; कारण त्या दुःखी अनी घाबरी जायेल व्हत्यात.

9 (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) रविवारना पहाटले येशु जिवत व्हवानंतर, ज्या मरीया मगदालीया मातीन त्यानी सात दुष्ट आत्मा काढेल व्हतात तिले तो पहिले दखायना. 10 पहिले येशुसंगे ज्या लोके व्हतात, त्यानाकरता ज्या शोक करी राहीतात अनी रडी राहीतात त्यासले जाईसन तिनी हाई बातमी सांगी. 11 आते येशु जिवत शे अनी तिले तो दखायना, जवय हाई त्यासनी ऐकं तवय त्यासनी तिनावर ईश्व्वास ठेवा नही. 12 त्यानंतर त्यामाधला दोनजण बाहेर गाव जाई राहीतात त्यासले येशु दुसरा रूपमा दखायना. 13 त्यासनी जाईन बाकीनासले सांगं पण त्यासनी त्यासनावर ईश्व्वास ठेया नही. 14 नंतर अकरा शिष्य जेवाले बशेल व्हतात. त्यासले पण येशु दखायना अनी त्यानी त्यासना अईश्व्वास अनी कठीण मन यामुये त्यासले दटाडं कारण ज्यासनी त्याले जिवत व्हयेल दखेल व्हतं, त्यासनावर त्यासनी ईश्व्वास ठेया नही म्हणीन. 15 त्यानी त्यासले सांगं की, “सर्व जगमा जाईसन सर्वा लोकसले शुभवर्तमानना प्रचार करा. 16 जो ईश्व्वास धरी अनी बाप्तिस्मा ली त्यानं तारण व्हई; जो ईश्व्वास धराव नही त्याना न्याय व्हई अनी तो दोषी ठराई जाई. 17 अनी ज्या ईश्व्वास धरतीन त्यासनामा ह्या चिन्ह दखाईतीन; त्या मना नावतीन दुष्ट आत्मा काढतीन; नव्या नव्या भाषा बोलतीन; 18 जर त्या साप उचलतीन अनी विष

पितीन तरी त्यासले काहीच व्हवाव नही; त्यासनी आजारीसवर हात ठेवात म्हणजे त्या बरा व्हतीन.” 19 मंग प्रभु येशुनं त्यासनासंगे बोलनं व्हवानंतर तो स्वर्गमा उचलाई गया अनी देवना उजवी बाजूले बसना. 20 मंग त्यासनी जाईन सर्वीकडे प्रचार करा, प्रभु त्यासनासंगे कामकरी राहीता अनी ज्या चमत्कार व्हई राहीतात, त्यावरतीन शिष्यसनी सांगेल वचन सत्य शे अनी प्रभु त्यासनासंगे शे यानी खात्री पटी राहीती. आमेन.

The New Jerusalem

"I saw the holy city, New Jerusalem, coming down out of heaven from God, prepared like a bride adorned for her husband. I heard a loud voice out of heaven saying, 'Behold, God's dwelling is with people, and he will dwell with them, and they will be his people, and God himself will be with them as their God.'"

Revelation 21:2-3

Reader's Guide

अहिराणी at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossary

अहिराणी at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

ai̅dios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

ai̅ōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the ai̅ōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

ai̅ōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

ele̅ēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonymous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Ahirani---Gospels/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luke 8:31
Romans 10:7
Revelation 9:1
Revelation 9:2
Revelation 9:11
Revelation 11:7
Revelation 17:8
Revelation 20:1
Revelation 20:3

aidios

Romans 1:20
Jude 1:6

aiōn

मत्स्य 12:32
मत्स्य 13:22
मत्स्य 13:39
मत्स्य 13:40
मत्स्य 13:49
मत्स्य 21:19
मत्स्य 24:3
मत्स्य 28:20
मार्क 3:29
मार्क 4:19
मार्क 10:30
मार्क 11:14
Luke 1:33
Luke 1:55
Luke 1:70
Luke 16:8
Luke 18:30
Luke 20:34
Luke 20:35
John 4:14
John 6:51
John 6:58
John 8:35
John 8:51
John 8:52
John 9:32
John 10:28
John 11:26
John 12:34
John 13:8
John 14:16

Acts 3:21
Acts 15:18
Romans 1:25
Romans 9:5
Romans 11:36
Romans 12:2
Romans 16:27
1 Corinthians 1:20
1 Corinthians 2:6
1 Corinthians 2:7
1 Corinthians 2:8
1 Corinthians 3:18
1 Corinthians 8:13
1 Corinthians 10:11
2 Corinthians 4:4
2 Corinthians 9:9
2 Corinthians 11:31
Galatians 1:4
Galatians 1:5
Ephesians 1:21
Ephesians 2:2
Ephesians 2:7
Ephesians 3:9
Ephesians 3:11
Ephesians 3:21
Ephesians 6:12
Philippians 4:20
Colossians 1:26
1 Timothy 1:17
1 Timothy 6:17
2 Timothy 4:10
2 Timothy 4:18
Titus 2:12
Hebrews 1:2
Hebrews 1:8
Hebrews 5:6
Hebrews 6:5
Hebrews 6:20
Hebrews 7:17
Hebrews 7:21
Hebrews 7:24
Hebrews 7:28
Hebrews 9:26
Hebrews 11:3
Hebrews 13:8
Hebrews 13:21
1 Peter 1:23

1 Peter 1:25
1 Peter 4:11
1 Peter 5:11
2 Peter 3:18
1 John 2:17
2 John 1:2
Jude 1:13
Jude 1:25
Revelation 1:6
Revelation 1:18
Revelation 4:9
Revelation 4:10
Revelation 5:13
Revelation 7:12
Revelation 10:6
Revelation 11:15
Revelation 14:11
Revelation 15:7
Revelation 19:3
Revelation 20:10
Revelation 22:5

aiōnios

मत्स्य 18:8
मत्स्य 19:16
मत्स्य 19:29
मत्स्य 25:41
मत्स्य 25:46
मार्क 3:29
मार्क 10:17
मार्क 10:30
Luke 10:25
Luke 16:9
Luke 18:18
Luke 18:30
John 3:15
John 3:16
John 3:36
John 4:14
John 4:36
John 5:24
John 5:39
John 6:27
John 6:40
John 6:47
John 6:54
John 6:68

John 10:28
John 12:25
John 12:50
John 17:2
John 17:3
Acts 13:46
Acts 13:48
Romans 2:7
Romans 5:21
Romans 6:22
Romans 6:23
Romans 16:25
Romans 16:26
2 Corinthians 4:17
2 Corinthians 4:18
2 Corinthians 5:1
Galatians 6:8
2 Thessalonians 1:9
2 Thessalonians 2:16
1 Timothy 1:16
1 Timothy 6:12
1 Timothy 6:16
2 Timothy 1:9
2 Timothy 2:10
Titus 1:2
Titus 3:7
Philemon 1:15
Hebrews 5:9
Hebrews 6:2
Hebrews 9:12
Hebrews 9:14
Hebrews 9:15
Hebrews 13:20
1 Peter 5:10
2 Peter 1:11
1 John 1:2
1 John 2:25
1 John 3:15
1 John 5:11
1 John 5:13
1 John 5:20
Jude 1:7
Jude 1:21
Revelation 14:6

eleēsē

Romans 11:32

Geenna

मत्स्य 5:22
मत्स्य 5:29
मत्स्य 5:30
मत्स्य 10:28
मत्स्य 18:9
मत्स्य 23:15
मत्स्य 23:33
मार्क 9:43

मार्क 9:45
मार्क 9:47
Luke 12:5
James 3:6

Hadēs

मत्स्य 11:23
मत्स्य 16:18
Luke 10:15
Luke 16:23
Acts 2:27
Acts 2:31
1 Corinthians 15:55
Revelation 1:18
Revelation 6:8
Revelation 20:13
Revelation 20:14

Limnē Pyr

Revelation 19:20
Revelation 20:10
Revelation 20:14
Revelation 20:15
Revelation 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Numbers 16:30
Numbers 16:33
Deuteronomy 32:22
1 Samuel 2:6
2 Samuel 22:6
1 Kings 2:6
1 Kings 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Psalms 6:5
Psalms 9:17
Psalms 16:10
Psalms 18:5
Psalms 30:3
Psalms 31:17
Psalms 49:14
Psalms 49:15
Psalms 55:15
Psalms 86:13
Psalms 88:3
Psalms 89:48

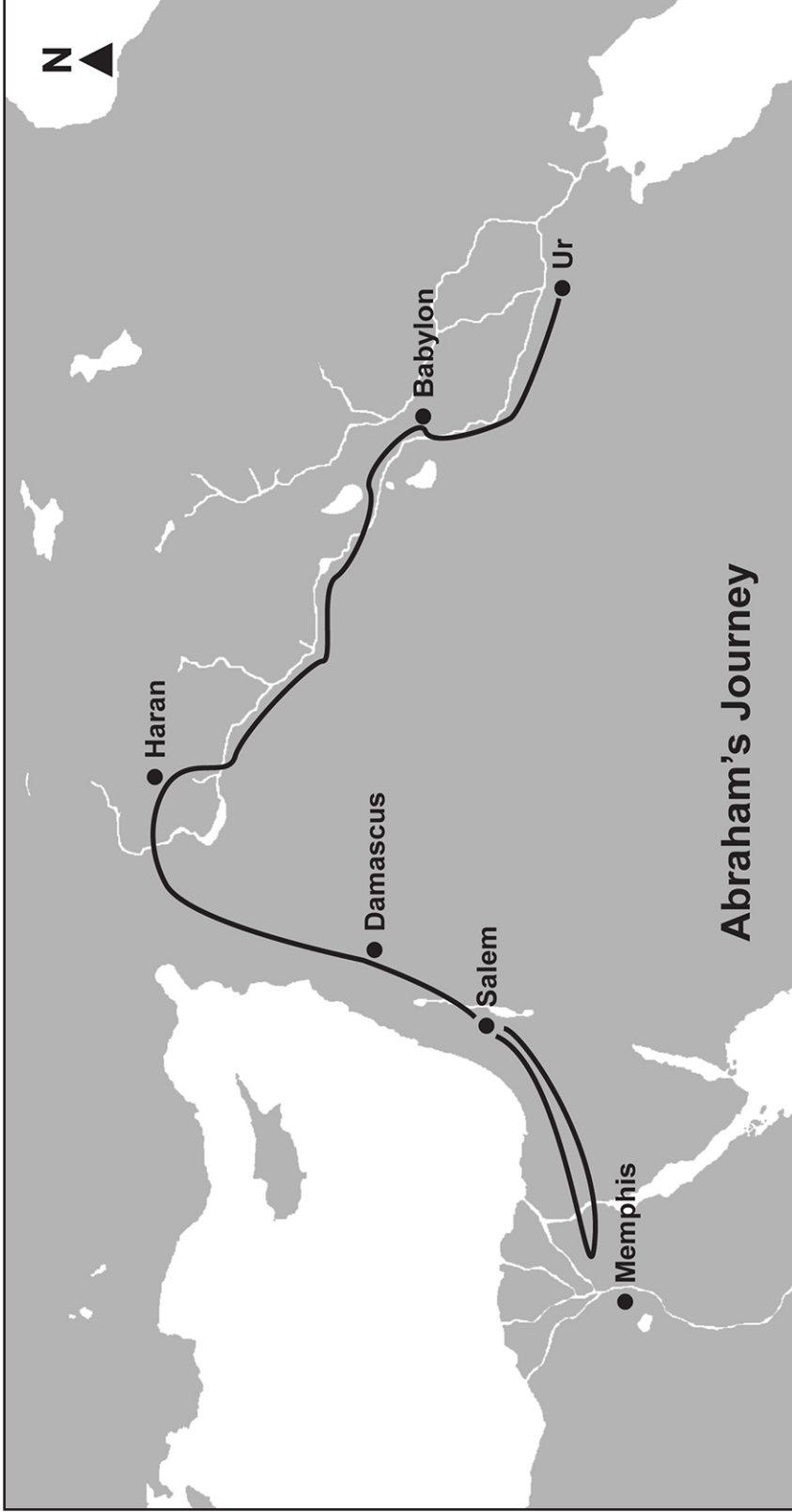
Psalms 116:3
Psalms 139:8
Psalms 141:7
Proverbs 1:12
Proverbs 5:5
Proverbs 7:27
Proverbs 9:18
Proverbs 15:11
Proverbs 15:24
Proverbs 23:14
Proverbs 27:20
Proverbs 30:16
Ecclesiastes 9:10
Song of Solomon 8:6
Isaiah 5:14
Isaiah 7:11
Isaiah 14:9
Isaiah 14:11
Isaiah 14:15
Isaiah 28:15
Isaiah 28:18
Isaiah 38:10
Isaiah 38:18
Isaiah 57:9
Ezekiel 31:15
Ezekiel 31:16
Ezekiel 31:17
Ezekiel 32:21
Ezekiel 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jonah 2:2
Habakkuk 2:5

Tartaroō

2 Peter 2:4

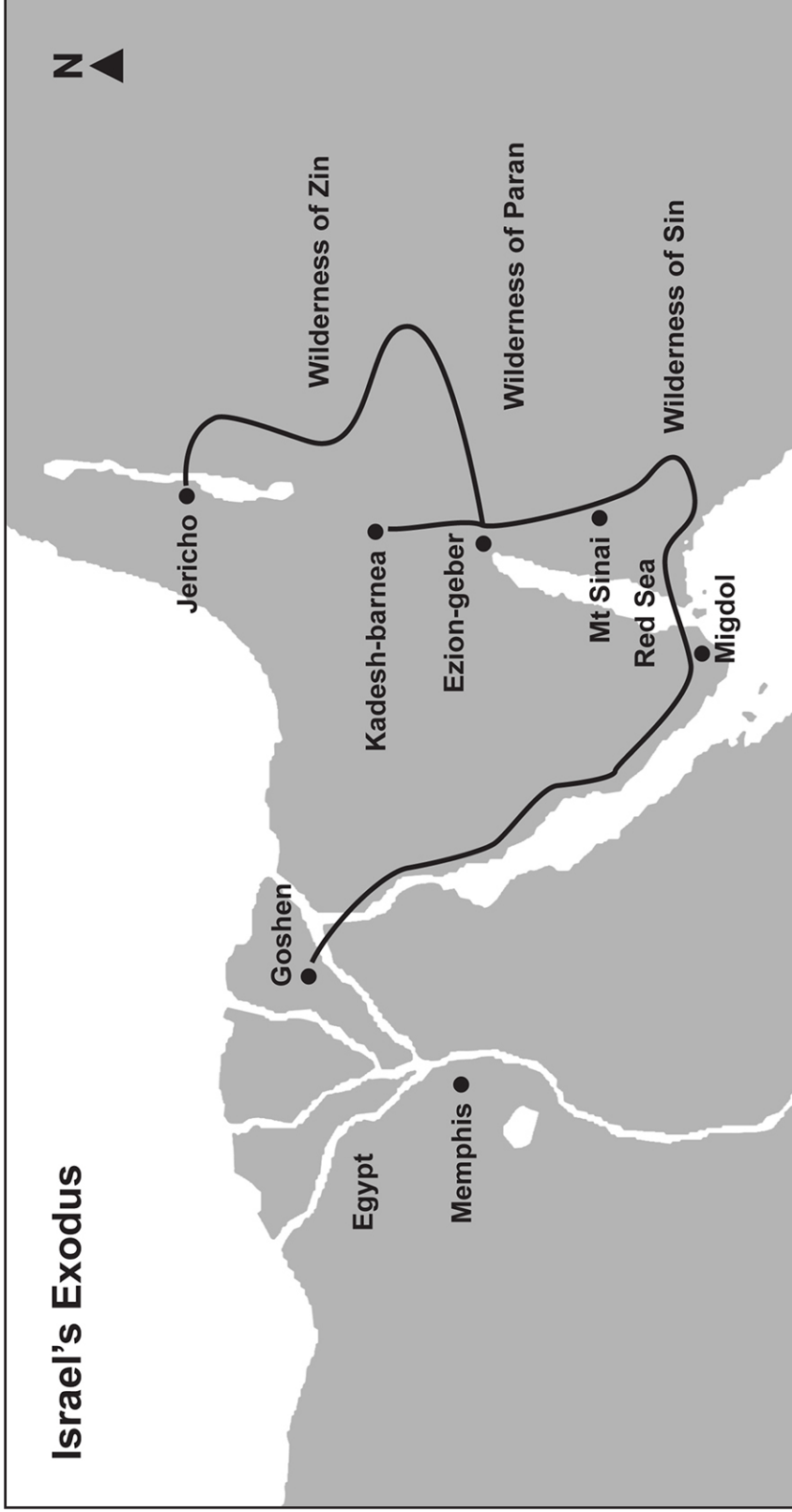
Questioned

None yet noted

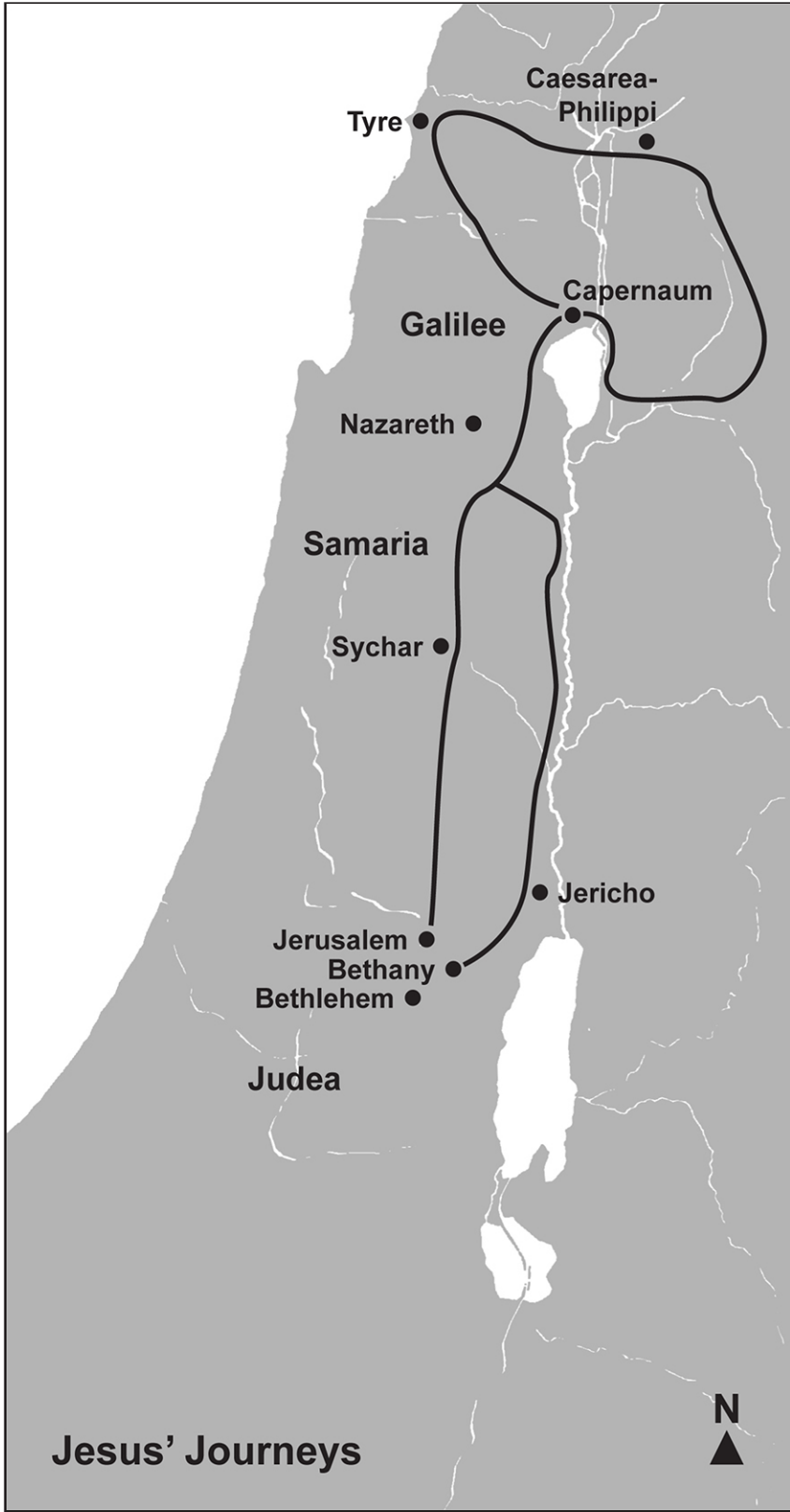

"By faith, Abraham, when he was called, obeyed to go out to the place which he was to receive for an inheritance. He went out, not knowing where he went"
Hebrews 11:8

Israel's Exodus

"When Pharaoh had let the people go, God didn't lead them by the way of the land of the Philistines, although that was near, for God said, 'Lest perhaps the people change their minds when they see war, and they return to Egypt'" Exodus 13:17

कारण मनुष्यना पर्य्या पण सेवा करी लेखाले नाही तर सेवा कराले अनी लोकसना पपनं मोल म्हणीन आपला जीव देवले खेल शे. - मार्क 10:45

"Paul, a servant of Jesus Christ, called to be an apostle, set apart for the Good News of God"

Romans 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

Christ returns for his people	1956
Jim Elliot martyrdom in Ecuador	1830
John Williams reaches Polynesia	1731
Zinzendorf leads Moravian mission	1614
Japanese kill 40,000 Christians	1572
Jesuits reach Mexico	1517
Martin Luther leads Reformation	1455
Gutenberg prints first Bible	1323
Franciscans reach Sumatra	1276
Ramon Llull trains missionaries	1100
Crusades tarnish the church	1054
The Great Schism	997
Adalbert martyrdom in Prussia	864
Bulgarian Prince Boris converts	716
Boniface reaches Germany	635
Alopen reaches China	569
Longinus reaches Alodia / Sudan	432
Saint Patrick reaches Ireland	397
Carthage ratifies Bible Canon	341
Ulfilas reaches Goth / Romania	325
Niceae proclaims God is Trinity	250
Denis reaches Paris, France	197
Tertullian writes Christian literature	70
Titus destroys the Jewish Temple	61
Paul imprisoned in Rome, Italy	52
Thomas reaches Malabar, India	39
Peter reaches Gentile Cornelius	33
Holy Spirit empowers the Church	33

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ▲	Genesis 1:26 - 2:3						Mankind is created in God's image, male and female He created us						
How are we sinful? ▲	Romans 5:12-19						Sin entered the world through Adam and then death through sin						
When are we? ▼													
Where are we? ▲	Innocence			Fallen			Glory						
	Eternity Past		Creation 4004 B.C.		Fall to sin No Law		Moses' Law 1500 B.C.		Christ 33 A.D.		Church Age Kingdom Age		New Heavens and Earth
	John 10:30		Genesis 1:31		1 Timothy 6:16		John 1:14		John 14:17		Luke 23:43		Acts 3:21
	God's perfect fellowship		God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden		Living in unapproachable light		John 1:14 Incarnate		John 14:17 Living in believers		Paradise		Philippians 2:11
	Holy Spirit		God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden		Everywhere		Ephesians 2:1-5		Ephesians 2:1-5		Luke 16:22		Revelation 20:3
	Living		God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden		Ephesians 2:1-5		Ephesians 2:1-5		Ephesians 2:1-5		Luke 16:22		God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
	Deceased believing		God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden		Ephesians 2:1-5		Ephesians 2:1-5		Ephesians 2:1-5		Luke 16:22		God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
	Deceased unbelieving		God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden		Ephesians 2:1-5		Ephesians 2:1-5		Ephesians 2:1-5		Luke 16:22		God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
	Holy		God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden		Ephesians 2:1-5		Ephesians 2:1-5		Ephesians 2:1-5		Luke 16:22		God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
	Imprisoned		God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden		Ephesians 2:1-5		Ephesians 2:1-5		Ephesians 2:1-5		Luke 16:22		God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
Who are we? ▲	Angels			Genesis 1:31			Genesis 1:31			Genesis 1:31			
	First Beast		No Fall		No Creation		No Fall		No unholiness		Revelation 20:13		Matthew 25:41
	False Prophet		No unholiness		No people		Rebelling against Christ		Accusing mankind		Revelation 19:20		Revelation 20:10
	Satan		No unholiness		No people		Rebelling against Christ		Accusing mankind		Revelation 19:20		Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
			No unholiness		No people		Rebelling against Christ		Accusing mankind		Revelation 19:20		Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
Why are we? ▲													
Romans 11:25-36, Ephesian 2:7						For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all							

Destiny

अहिराणी at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, *"You did not choose me, but I chose you,"* John 15:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

यामुये तुन्हीन जाईसन सर्वा राष्ट्रमाधला लोकसले शिष्य करा; त्यासले पिता, पुत्र अंनं पवित्र आत्माना नावतीन बासिस्या घा, - मत्तय 28:19